

รายงานการวิจัย

เรื่อง

การวิเคราะห์เนื้อหาของรายการโทรทัศน์ที่นำเสนอผ่านองค์การกระจายเสียง
และแพร่ภาพสาธารณะแห่งประเทศไทย (สถานีโทรทัศน์ไทยพีบีเอส)
สำหรับใช้ประกอบในการจัดการเรียนการสอน
วิชาความคิดสร้างสรรค์กับนวัตกรรมและเทคโนโลยี (มศว 371)

378.17358
พ524ก
2557

คณะผู้วิจัย

อาจารย์ ดร.พัชรี ปรีดาสุริยะชัย
อาจารย์ ดร.นฤภัทร ตั้งมั่นคงวรกุล
อาจารย์ ดร.ธงชัย แก้วพินิจ

งานวิจัยนี้ได้รับทุนอุดหนุนการวิจัยจาก
เงินรายได้มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประจำปีงบประมาณ 2556

พัชรี ปริดาสุริยะชัย และคณะ (2557). การวิเคราะห์เนื้อหาของรายการโทรทัศน์ ที่นำเสนอผ่านองค์การกระจายเสียงและแพร่ภาพสาธารณะแห่งประเทศไทย (สถานีโทรทัศน์ไทยพีบีเอส) สำหรับใช้ประกอบในการจัดการเรียนการสอนวิชาความคิดสร้างสรรค์กับนวัตกรรมและเทคโนโลยี (มศว 371). รายงานการวิจัย. กรุงเทพฯ: สำนักนวัตกรรมการเรียนรู้ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

การวิจัยครั้งนี้จัดทำเพื่อคัดเลือกสื่อสำหรับใช้ประกอบการเรียนการสอนวิชาความคิดสร้างสรรค์กับนวัตกรรมและเทคโนโลยี (มศว 371) ซึ่งเป็นวิชาในกลุ่มรายวิชาศึกษาทั่วไป โดย 1) วิเคราะห์เนื้อหาที่เลือกจากรายการโทรทัศน์ที่นำเสนอผ่านองค์การกระจายเสียงและแพร่ภาพสาธารณะแห่งประเทศไทย (สถานีไทยพีบีเอส) และ 2) ศึกษาความคิดเห็นของอาจารย์ผู้สอนต่อเทคนิคการผลิตรายการโทรทัศน์และ 3) ความคิดเห็นของนิสิตที่มีต่อรายการโทรทัศน์ที่ใช้ในการจัดการเรียนการสอน โดยพบว่าเนื้อหารายการโทรทัศน์ทั้งหมด 31 ตอน สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของรายวิชา มศว 371 จากกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด 96 ตอน (รายการคนกล้าฝัน จำนวน 69 ตอน และรายการเป็นอยู่คือ จำนวน 27 ตอน) ซึ่งมี 25 ตอนสอดคล้องกับวัตถุประสงค์การเรียนรู้ข้อ 2 เพื่อให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาความคิดสร้างสรรค์ในการพัฒนานวัตกรรมและเทคโนโลยีชุมชน มี 4 ตอน สอดคล้องกับข้อที่ 3 เพื่อให้ผู้เรียนสามารถเชื่อมโยงความรู้ด้านต่างๆ ในการพัฒนานวัตกรรมที่สัมพันธ์กับชุมชนและสิ่งแวดล้อม และอีก 2 ตอนสอดคล้องกับข้อที่ 1 เพื่อให้ผู้เรียนเข้าใจความหมายและตระหนักถึงความสำคัญของนวัตกรรม นอกจากนี้การวิเคราะห์ความคิดเห็นของอาจารย์ผู้สอนในด้านเทคนิคการผลิตรายการคนกล้าฝัน และรายการเป็นอยู่คือพบว่าอยู่ในระดับมากที่สุดทุกด้าน สำหรับความคิดเห็นของนิสิตที่ลงทะเบียนเรียนรายวิชา มศว 371 ในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2556 ต่อการนำรายการโทรทัศน์มาประกอบการเรียนการสอนพบว่าอยู่ในระดับดีมากทั้งสองรายการ โดยจากผลการวิจัยจะทำให้ได้รายการโทรทัศน์ที่เหมาะสมตรงกับวัตถุประสงค์รายวิชาและเพิ่มความรู้ความเข้าใจกับนิสิตในการเรียนการสอนต่อไป

คำสำคัญ: การวิเคราะห์เนื้อหาของรายการโทรทัศน์ การใช้สื่อประกอบในการจัดการเรียนการสอนวิชาความคิดสร้างสรรค์กับนวัตกรรมและเทคโนโลยี

Patchcaree Preedasuriyachai; et al. (2014). Analyzing the Contents of Thai Public Station's Television Programs as a Medium to Enhance General Education Teaching and Learning in the Subject Class of Creativity, Innovation and Technology (SWU 371).

The purpose of this research is to select the media for Creative, Innovation, and Technology (SWU371) classroom. These media are selected by 1) analyzing the Thai PBS television programs, 2) studying the opinion of SWU371's instructors toward selected TV programs' production techniques, and 3) studying students' point of view on the selected TV programs using as media in the classroom teaching and learning. The research found that, out of 96 Thai PBS TV programs (69 sections from Khon-Kla-Fun (The Dream Chasers), and 27 sections from Pen-Yu-Kue (Is Am Are)), there are 31 television programs' content which have been corresponded with SWU371's objectives. 25 sections from both programs are matched with the second learning objectives—to improve learners' creativities for social innovation and technology development. 4 sections from both television programs are matched with the third learning objectives—to help learners connecting all knowledge into developing innovation related to communities and environment. Other 2 sections are matched with the first learning objectives—to help learners to understand the meaning of innovation as well as aware of the importance of innovation. Moreover, after analyzing the instructors' opinion about production techniques in both television programs (2 programs 31 sections), the study found that both programs are highly positive. Lastly, the study of the Creative, Innovation, and Technology students' point of views, enrolled in 1st term of 2013, toward 31 sections from both Khon-Kla-Fun (The Dream Chasers), and Pen-Yu-Kue (Is Am Are) using in teaching and learning SWU 371 classroom are considered positive in general. The results of this research will help instructors of Creative, Innovation, and Technology not only to select the most suitable and corresponding media with the class objectives but also to enhance students learning and understanding of Creative, Innovation, and Technology's contents.

Keywords: Content analysis of television programs, the use of instructional media, Creative Innovation and Technology (SWU 371)

ประกาศคุณูปการ

จุดเริ่มต้นสำคัญของงานวิจัยเรื่องนี้คือการที่มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒได้มีการบันทึกข้อตกลงความร่วมมือทางวิชาการกับองค์การกระจายเสียงและแพร่ภาพสาธารณะแห่งประเทศไทย (สถานีไทยพีบีเอส) เมื่อวันที่ 29 พฤศจิกายน พ.ศ. 2555 ซึ่งมีวัตถุประสงค์หลักเพื่อส่งเสริมและสนับสนุนให้มีการใช้สื่อสร้างสรรค์สังคม สำหรับการจัดการเรียนการสอน การเรียนรู้ตามอัธยาศัยและการเรียนรู้ตลอดชีวิต รวมถึงส่งเสริมและพัฒนาสื่อสาธารณะด้วยกระบวนการวิจัยหรือการรับฟังความคิดเห็น ภายหลังจากการทำบันทึกข้อตกลงดังกล่าวมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒจึงได้ทำการวิจัยเพื่อการศึกษาเกี่ยวกับการใช้รายการโทรทัศน์มาประกอบในการจัดการเรียนการสอน 2 โครงการด้วยกัน คือ (1) ชุดโครงการวิจัยเรื่อง “การวิเคราะห์เนื้อหาของรายการโทรทัศน์ที่นำเสนอผ่านองค์การกระจายเสียงและแพร่ภาพสาธารณะแห่งประเทศไทย (สถานีโทรทัศน์ไทยพีบีเอส) สำหรับใช้ประกอบในการจัดการเรียนการสอนหมวดวิชาศึกษาทั่วไป มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ” ซึ่งมีงานวิจัยในชุดโครงการนี้ 6 เรื่องด้วยกัน ดำเนินการวิจัยโดยทีมนักวิจัยของสำนักวัฒนธรรมการเรียนรู้ และ (2) โครงการวิจัยเรื่อง “การพัฒนาการเรียนรู้ของนิสิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒด้วยการจัดการเรียนการสอนบนทฤษฎีปัญญาสังคมผ่านสื่อวีดิทัศน์ของรายการโทรทัศน์ขององค์การกระจายเสียงและแพร่ภาพสาธารณะแห่งประเทศไทย (Thai PBS)” ดำเนินการวิจัยโดยทีมนักวิจัยของสถาบันวิจัยพฤติกรรมศาสตร์

ทั้งนี้งานวิจัยเรื่อง “การวิเคราะห์เนื้อหาของรายการโทรทัศน์ที่นำเสนอผ่านองค์การกระจายเสียงและแพร่ภาพสาธารณะแห่งประเทศไทย (สถานีโทรทัศน์ไทยพีบีเอส) สำหรับใช้ประกอบในการจัดการเรียนการสอนวิชาความคิดสร้างสรรค์กับนวัตกรรมและเทคโนโลยี (มศว 371)” เป็นส่วนหนึ่งของชุดโครงการวิจัยเรื่อง “การวิเคราะห์เนื้อหาของรายการโทรทัศน์ที่นำเสนอผ่านองค์การกระจายเสียงและแพร่ภาพสาธารณะแห่งประเทศไทย (สถานีโทรทัศน์ไทยพีบีเอส) สำหรับใช้ประกอบในการจัดการเรียนการสอนหมวดวิชาศึกษาทั่วไป มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ” ซึ่งได้รับทุนอุดหนุนการวิจัยจาก งบประมาณรายได้อุดหนุนมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประจำปีงบประมาณ 2556 คณะผู้วิจัยขอขอบคุณอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

คณะผู้วิจัยขอขอบพระคุณ รองศาสตราจารย์สมใจ ศิริโชค รองศาสตราจารย์ ดร. ดุษฎี โยเหลา และคณาจารย์ของสถาบันวิจัยพฤติกรรมศาสตร์ที่ได้ให้ความกรุณาเป็นที่ปรึกษา ชี้แนะแนวทางที่เป็นประโยชน์อย่างยิ่งในการดำเนินการวิจัยครั้งนี้ ขอขอบคุณคณาจารย์ผู้สอนวิชามาศึกษาความคิดสร้างสรรค์กับนวัตกรรมและเทคโนโลยีทุกท่านที่ให้ความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อใช้ในการวิจัยเป็นอย่างดี ขอขอบคุณทีมนิสิตปริญญาเอกทุกๆ คนที่มีความตั้งใจในการทำหน้าที่เป็นผู้ช่วยนักวิจัย และขอขอบคุณเจ้าหน้าที่ของสำนักวัฒนธรรมการเรียนรู้ทุกคน โดยเฉพาะคุณสุดฤทัย จันทร์เข้มซ้อย ที่ช่วยอำนวยความสะดวกในการดำเนินการวิจัยทุกขั้นตอน

คณะผู้วิจัย

16 มิถุนายน 2557

สารบัญ

บทที่

	หน้า
1 บทนำ.....	1
ความเป็นมาและความสำคัญของการวิจัย.....	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	2
ขอบเขตของการวิจัย.....	3
คำนิยามศัพท์เฉพาะของการวิจัย.....	4
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	7
2 แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	8
วัตถุประสงค์ของการจัดการเรียนการสอนในหมวดวิชาศึกษาทั่วไปและกรอบมาตรฐาน	
ผลการเรียนรู้แต่ละด้านของคุณวุฒิระดับปริญญาตรี.....	8
แนวคิดที่เกี่ยวข้องกับเป้าหมายของการเรียนรู้.....	10
แนวคิดที่เกี่ยวข้องกับสื่อประกอบการเรียนการสอน.....	13
แนวคิดที่เกี่ยวข้องกับการเลือกสื่อประกอบการเรียนการสอน.....	14
แนวคิดทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับอิทธิพลของสื่อมวลชนที่มีต่อบุคคล.....	17
แนวคิดที่เกี่ยวข้องกับการวิเคราะห์เนื้อหารายการโทรทัศน์.....	23
แนวคิดที่เกี่ยวข้องกับการวิเคราะห์รายการโทรทัศน์ด้านเทคนิค.....	24
การเชื่อมโยงวรรณกรรม/สารสนเทศ (Information) ที่เกี่ยวข้อง.....	24
กรอบแนวคิดในการวิจัย.....	25
3 วิธีดำเนินการวิจัย.....	27
ประชากรและกลุ่มตัวอย่างในการวิจัย.....	27
เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล.....	28
การตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ.....	29
การจัดกระทำและวิเคราะห์ข้อมูล.....	29
ขั้นตอนการดำเนินการวิจัย.....	29

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	31
ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์เนื้อหาของรายการโทรทัศน์.....	31
ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ความคิดเห็นของอาจารย์ผู้สอนที่มีต่อเทคนิคการผลิตรายการโทรทัศน์.....	45
ตอนที่ 3 ผลการวิเคราะห์ความคิดเห็นของนิสิตที่มีต่อรายการโทรทัศน์ที่ใช้ในการจัดการเรียนการสอนรายวิชามนุษย์กับการใช้เหตุผลและจริยธรรม.....	46
5 สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	
ประชากรและกลุ่มตัวอย่างในการวิจัย.....	66
สรุปผลการวิจัย.....	68
อภิปรายผลการวิจัย.....	72
ข้อเสนอแนะ.....	78
ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป.....	79
บรรณานุกรม.....	80
ภาคผนวก.....	80
ประวัติย่อผู้วิจัย	94

บัญชีตาราง

ตาราง	หน้า
1 จำนวนกลุ่มตัวอย่างที่ลงทะเบียนเรียนวิชาความคิดสร้างสรรค์กับนวัตกรรมและเทคโนโลยีในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2556.....	4
2 ประสิทธิภาพของการเรียนรู้ร่วมกับจุดมุ่งหมายของการเรียนการสอน.....	14
3 จำนวนกลุ่มตัวอย่างที่ลงทะเบียนเรียนวิชาความคิดสร้างสรรค์กับนวัตกรรมและเทคโนโลยีในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2556.....	28
4 สรุปรายละเอียดและประเภทของรายการที่นำมาวิเคราะห์.....	32
5 จำนวนและร้อยละของรายการโทรทัศน์ที่สอดคล้องกับรายวิชาความคิดสร้างสรรค์กับนวัตกรรมและเทคโนโลยี.....	33
6 จำนวน และร้อยละของเนื้อหารายการโทรทัศน์ที่สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของรายวิชาความคิดสร้างสรรค์กับนวัตกรรมและเทคโนโลยี.....	34
7 จำนวน และร้อยละของเนื้อหารายการโทรทัศน์ที่สอดคล้องกับหัวข้อที่เรียนของรายวิชาความคิดสร้างสรรค์กับนวัตกรรมและเทคโนโลยี.....	35
8 จำนวน และร้อยละของเนื้อหาโทรทัศน์จำแนกตามผลการเรียนรู้ 3 ด้าน	35
9 จำนวน และร้อยละของเนื้อหารายการโทรทัศน์จำแนกตามกรอบมาตรฐานผลการเรียนรู้ของคุณวุฒิระดับปริญญาตรี (มคอ.) 5 ด้าน	36
10 สรุปความสอดคล้องระหว่างรายการโทรทัศน์กับหัวข้อที่เรียนในรายวิชา ผลการเรียนรู้ 3 ด้าน และกรอบมาตรฐานผลการเรียนรู้ของคุณวุฒิระดับปริญญาตรี 5 ด้าน.....	37
11 สรุปความสอดคล้องระหว่างรายการโทรทัศน์กับหัวข้อที่เรียนในรายวิชา ผลการเรียนรู้ 3 ด้าน และกรอบมาตรฐานผลการเรียนรู้ของคุณวุฒิระดับปริญญาตรี 5 ด้าน.....	38
12 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการแปลผลของความคิดเห็นของอาจารย์ผู้สอนที่มีต่อเทคนิคการผลิตรายการ คนกล้าฝัน.....	45
13 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการแปลผลของความคิดเห็นของอาจารย์ผู้สอนที่มีต่อเทคนิคการผลิตรายการเป็นอยู่คือ	45

บัญชีตาราง (ต่อ)

ตาราง	หน้า
14 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการแปลผลของความคิดเห็นของนิสิตที่มีต่อ รายการคนกล้าฝัน ตอนฝันคู่ขวัญกาแฟไทย.....	46
15 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการแปลผลของความคิดเห็นของนิสิตที่มีต่อ รายการคนกล้าฝัน ตอนร้านไอศกรีมโฮมเมด.....	47
16 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการแปลผลของความคิดเห็นของนิสิตที่มีต่อ รายการคนกล้าฝัน ตอนแบกเป้ตะลุยฝัน.....	48
17 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการแปลผลของความคิดเห็นของนิสิตที่มีต่อ รายการคนกล้าฝัน ตอนจังหวัดชัยภูมิ.....	49
18 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการแปลผลของความคิดเห็นของนิสิตที่มีต่อ รายการคนกล้าฝัน ตอนร้านฝันสร้างตัวเอง.....	50
19 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการแปลผลของความคิดเห็นของนิสิตที่มีต่อ รายการคนกล้าฝัน ตอนธุรกิจฝันระดับโลก.....	51
20 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการแปลผลของความคิดเห็นของนิสิตที่มีต่อ รายการคนกล้าฝัน ตอนฝันไกลกระเป๋ไทยระดับโลก.....	52
21 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการแปลผลของความคิดเห็นของนิสิตที่มีต่อ รายการคนกล้าฝัน ตอนนักฝันแห่งภูผา.....	53
22 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการแปลผลของความคิดเห็นของนิสิตที่มีต่อ รายการคนกล้าฝัน ตอนสูตรปรุงฝัน.....	54
23 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการแปลผลของความคิดเห็นของนิสิตที่มีต่อ รายการคนกล้าฝัน ตอนสายเสื้อสายฝัน.....	55
24 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการแปลผล ความคิดเห็นของนิสิตที่มีต่อเทคนิค การผลิตรายการคนกล้าฝันทั้ง 10 ตอน.....	56
25 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการแปลผลของความคิดเห็นของนิสิตที่มีต่อ รายการเป็นอยู่คือ ตอนนวล อารังรัตน์ฤทธิ์	57
26 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการแปลผล ความคิดเห็นของนิสิตที่มีต่อเทคนิค การผลิตรายการเป็นอยู่คือ ตอนกัญญารัตน์ โฆษวิสทธิ์	58

บัญชีตาราง (ต่อ)

ตาราง	หน้า
27 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการแปลผล ความคิดเห็นของนิสิตที่มีต่อเทคนิค การผลิตรายการเป็นอยู่คือ ตอนคเซนทร์ วงศ์แหลมทอง.....	59
28 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการแปลผล ความคิดเห็นของนิสิตที่มีต่อเทคนิค การผลิตรายการเป็นอยู่คือ ตอนสมบูรณ์ กริ่งไกร.....	60
29 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการแปลผล ความคิดเห็นของนิสิตที่มีต่อเทคนิค การผลิตรายการเป็นอยู่คือ ตอนจิตต์สิงห์ สมบุญ.....	61
30 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการแปลผล ความคิดเห็นของนิสิตที่มีต่อเทคนิค การผลิตรายการเป็นอยู่คือ ตอนที่ปรกร วุฒิพิทยามงคล.....	62
31 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการแปลผล ความคิดเห็นของนิสิตที่มีต่อเทคนิค การผลิตรายการเป็นอยู่คือ ตอนณัฏฐา รักษ์ชนะ.....	63
32 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการแปลผล ความคิดเห็นของนิสิตที่มีต่อเทคนิค การผลิตรายการเป็นอยู่คือ ตอนปรพล ทองขุนิตย์.....	64
33 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการแปลผล ความคิดเห็นของนิสิตที่มีต่อเทคนิค การผลิตรายการเป็นอยู่คือทั้ง 8 ตอน.....	65
34 จำนวนกลุ่มตัวอย่างที่ลงทะเบียนเรียนวิชาความคิดสร้างสรรค์กับนวัตกรรมและ เทคโนโลยีในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2556.....	67

บัญชีภาพประกอบ

ภาพประกอบ	หน้า
1 อธิพลของสื่อมวลชน.....	17
2 กระบวนการเรียนรู้จากการสังเกต.....	21
3 กรอบแนวคิดในการวิจัย.....	26

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของการวิจัย

ด้วยปณิธานของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ซึ่งกำหนดไว้ว่า “มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ คือ ประชาคมวิชาการแห่งผู้มีความรู้ประจักษ์นักราษฎร์ และมีความประพฤติประดุจผู้ทรงศีล สมฐานะของผู้นำทางปัญญา” ดังนั้นจึงกล่าวได้ว่าบัณฑิตที่จบการศึกษาจากมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒนั้น ต้องเป็นผู้ที่มีความรู้และมีคุณธรรมควบคู่กันไป ทำให้การจัดการศึกษาระดับปริญญาบัณฑิตนำไปใช้ประกอบอาชีพในอนาคต และเรียนวิชาศึกษาทั่วไปซึ่งมีเนื้อหาที่เน้นการปลูกฝังให้ผู้เรียนมีความรอบรู้อย่างกว้างขวาง มีโลกทัศน์ที่กว้างไกล มีความเข้าใจธรรมชาติ ตนเอง ผู้อื่น และสังคม สามารถคิดอย่างมีเหตุผล มีทักษะสื่อสาร มีความสมบูรณ์พร้อมทั้งร่างกายและจิตใจ หรือกล่าวได้ว่าวิชาศึกษาทั่วไปเป็นวิชาที่สร้างมนุษย์ที่สมบูรณ์ (พระพรหมคุณาภรณ์. 2552: 8)

จากพันธกิจหลักของสำนักนวัตกรรมการเรียนรู้ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ในจัดการเรียนการสอนวิชา ความคิดสร้างสรรค์กับนวัตกรรมและเทคโนโลยี (มศว 371) เพื่อพัฒนาความคิดที่มีลักษณะอเนกนัย (Divergent Thinking) หรือการคิดหลายทิศทาง หลายแง่มุม คิดได้กว้างไกล ซึ่งลักษณะความคิดอเนกนัยจะนำไปสู่การประดิษฐ์ คิดค้นสิ่งแปลกใหม่ รวมทั้งวิธีการแก้ปัญหาต่าง ๆ ได้สำเร็จ (Guilford. 1967) ซึ่งนิสิตจะได้นำทักษะที่ได้เรียนรู้ไปปรับใช้ทั้งในการดำเนินชีวิตและการประกอบอาชีพอย่างสร้างสรรค์ ก่อเกิดเป็นผลงาน หรือแนวปฏิบัติที่ดีต่อสังคม และชุมชน ทั้งนี้เพื่อให้การจัดการเรียนการสอนเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลจึงมีความจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องใช้นวัตกรรมการเรียนรู้ที่ทันสมัยและเหมาะสมกับสถานการณ์ปัจจุบัน ทั้งในด้านมาตรฐานอาจารย์ หลักสูตร เนื้อหา สื่อประกอบการเรียนการสอน และอุปกรณ์การเรียนรู้ ดังนั้นคณาจารย์และบุคลากรในสำนักฯ จึงร่วมกันพัฒนาเนื้อหา รวมถึงแสวงหาวิธีการ เทคนิค และทรัพยากรที่มีความเหมาะสมและทันสมัยเพื่อนำมาใช้ประกอบการจัดการเรียนการสอน โดยเฉพาะสื่อประกอบการเรียนการสอนซึ่งมีบทบาทสำคัญในการถ่ายทอดความรู้ไปยังผู้เรียนทำให้เกิดการเรียนรู้ได้อย่างรวดเร็ว เข้าใจเนื้อหาได้ง่าย และช่วยให้เกิดการจดจำได้ยาวนานยิ่งขึ้น (เอกวิทย์ แก้วประดิษฐ์. 2545: 289-291 ; วัลลี จันทรินทร์. 2547 : 3)

การจัดการเรียนการสอนวิชาความคิดสร้างสรรค์กับนวัตกรรมและเทคโนโลยีเป็นห้องเรียนขนาดใหญ่ที่มีนิสิตมากกว่า 100 คนขึ้นไปต่อหนึ่งห้องเรียน ดังนั้นการใช้สื่อประกอบการเรียนการสอนที่น่าสนใจจึงเป็นวิธีการที่ทำให้นิสิตเรียนรู้เนื้อหาที่น่าสนใจผ่านสื่ออื่นๆ ได้มากกว่าการสอนแบบบรรยายตามปกติ ดังที่การศึกษาของศิริพงศ์ พะยอมแย้มและคณะ (2533: 81) พบว่า ภาพยนตร์และโทรทัศน์ช่วยในการสื่อความหมายให้ผู้เรียนสามารถบรรลุจุดมุ่งหมายการเรียนการสอนได้อย่างมีประสิทธิภาพระดับสูง

ปัจจุบันสำนักงานวัดกรรมการเรียนรู้ได้จัดหาสื่อประกอบการเรียนการสอนที่ดีและมีเนื้อหาที่เกี่ยวข้องกับรายวิชามาประกอบในการเรียนการสอนแต่ละหัวข้อเพื่อให้ผู้เรียนมีความเข้าใจเนื้อหาที่เรียนได้ดียิ่งขึ้น ซึ่งในปีการศึกษาที่ผ่านมาได้มีการคัดเลือกสื่อประกอบการเรียนการสอนมาใช้หลายประเภทด้วยกัน เช่น ภาพยนตร์ สารคดี คลิปวิดีโอ ฯลฯ ซึ่งส่วนหนึ่งเป็นภาพยนตร์และสารคดีของสื่อสาธารณะจากองค์กรกระจายเสียงและแพร่ภาพสาธารณะแห่งประเทศไทย หรือที่รู้จักกันในนาม “สถานีโทรทัศน์ไทยพีบีเอสหรือ Thai PBS” ซึ่งเป็นที่มาของการทำบันทึกความร่วมมือทางวิชาการ เมื่อวันที่ 29 พฤศจิกายน พ.ศ. 2555 โดยมีวัตถุประสงค์หลักเพื่อส่งเสริมและสนับสนุนให้มีการใช้สื่อสร้างสรรค์สังคม สำหรับการจัดการเรียนการสอน การเรียนรู้ตามอัธยาศัย และการเรียนรู้ตลอดชีวิต รวมถึงส่งเสริมและพัฒนาสื่อสาธารณะด้วยกระบวนการวิจัยหรือการรับฟังความคิดเห็น

ภายหลังจากการบันทึกความร่วมมือทางวิชาการทางสำนักงานวัดกรรมการเรียนรู้ได้ตระหนักถึงความสำคัญของการนำรายการโทรทัศน์ที่นำเสนอผ่านสถานีโทรทัศน์ Thai PBS มาประกอบในการจัดการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลมากยิ่งขึ้น ทางสำนักงานวัดกรรม การเรียนรู้จึงได้มีการทำวิจัยเพื่อวิเคราะห์เนื้อหาของรายการโทรทัศน์เพื่อนำมาใช้ประกอบการเรียนการสอนวิชา ความคิดสร้างสรรค์กับนวัตกรรมและเทคโนโลยี ทั้งนี้เพื่อคัดเลือกสื่อประกอบการเรียนการสอนประเภทรายการโทรทัศน์ที่ดีและมีเนื้อหาที่มีความเหมาะสมมาประกอบในการจัดการเรียนการสอนตั้งแต่ปีการศึกษา 2556 เป็นต้นไป

2. วัตถุประสงค์ของโครงการวิจัย

1. เพื่อวิเคราะห์เนื้อหาของรายการโทรทัศน์ที่นำเสนอผ่านองค์กรกระจายเสียงและแพร่ภาพสาธารณะแห่งประเทศไทย (สถานีโทรทัศน์ไทยพีบีเอส) และคัดเลือกไว้สำหรับใช้ประกอบการจัดการเรียนการสอนวิชาความคิดสร้างสรรค์กับนวัตกรรมและเทคโนโลยี

1.1 เพื่อวิเคราะห์ความสอดคล้องระหว่างเนื้อหาในรายการโทรทัศน์กับวัตถุประสงค์ของการจัดการเรียนการสอนวิชาความคิดสร้างสรรค์กับนวัตกรรมและเทคโนโลยี

1.2 เพื่อวิเคราะห์ผลการเรียนรู้ที่เกิดขึ้นจากรายการโทรทัศน์ตามจุดมุ่งหมายรายวิชาและกรอบมาตรฐานผลการเรียนรู้แต่ละด้านของคุณวุฒิระดับปริญญาตรี 5 ด้าน ประกอบด้วย ด้านคุณธรรม จริยธรรม ด้านความรู้ ด้านทักษะทางปัญญา ด้านความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ และด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลขการสื่อสารและการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ

2. เพื่อศึกษาความคิดเห็นของอาจารย์ผู้สอนที่มีต่อเทคนิคการผลิตรายการโทรทัศน์ที่คัดเลือกไว้สำหรับใช้ประกอบการเรียนการสอนวิชาความคิดสร้างสรรค์กับนวัตกรรมและเทคโนโลยี

3. เพื่อศึกษาความคิดเห็นของนิสิตที่มีต่อรายการโทรทัศน์ที่ใช้ในการจัดการเรียนการสอนรายวิชาความคิดสร้างสรรค์กับนวัตกรรมและเทคโนโลยี

3. ขอบเขตของการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่างในการวิจัย จำแนกออกเป็น 3 กลุ่ม ตามวัตถุประสงค์การวิจัย ดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่างในการวิจัยสำหรับวัตถุประสงค์ข้อ 1 คือ

ประชากรในการวิจัยสำหรับวัตถุประสงค์ข้อ 1 คือ

1) รายการคนกล้าฝัน ที่ออกอากาศในช่วงเดือนกุมภาพันธ์ 2555 – เดือนกรกฎาคม 2556 มีทั้งหมด 69 ตอน

2) รายการเป็นอยู่คือ ที่ออกอากาศในช่วงเดือนกุมภาพันธ์ 2556 – เดือนกรกฎาคม 2556 มีทั้งหมด 26 ตอน และเดือนกุมภาพันธ์ 2555 อีก 1 ตอน

กลุ่มตัวอย่างในการวิจัยสำหรับวัตถุประสงค์ข้อ 1 คือ

1) รายการคนกล้าฝัน ที่ออกอากาศในช่วงเดือนกุมภาพันธ์ 2555 – เดือนกรกฎาคม 2556 ซึ่งมีเนื้อหาเกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนการสอนวิชาความคิดสร้างสรรค์กับนวัตกรรมและเทคโนโลยีมีทั้งหมด 13 ตอน

2) รายการเป็นอยู่คือ ที่ออกอากาศในช่วงเดือนกุมภาพันธ์ 2556 – เดือนกรกฎาคม 2556 และเดือนกุมภาพันธ์ 2555 ซึ่งมีเนื้อหาเกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนการสอนวิชาความคิดสร้างสรรค์กับนวัตกรรมและเทคโนโลยีมีทั้งหมด 15 ตอน

2. ประชากรและกลุ่มตัวอย่างในการวิจัยสำหรับวัตถุประสงค์ข้อ 2 คือ อาจารย์ผู้รับผิดชอบรายวิชาความคิดสร้างสรรค์กับนวัตกรรมและเทคโนโลยี ในปีการศึกษา 2556

3. ประชากรและกลุ่มตัวอย่างในการวิจัยสำหรับวัตถุประสงค์ข้อ 3 คือ

ประชากรในการวิจัยสำหรับวัตถุประสงค์ข้อ 3 คือ นิสิตที่ลงทะเบียนเรียนวิชาความคิดสร้างสรรค์กับนวัตกรรมและเทคโนโลยี ในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2556 มีทั้งหมด 1,269 คน

กลุ่มตัวอย่างในการวิจัยสำหรับวัตถุประสงค์ข้อ 3 คือ นิสิตที่ลงทะเบียนเรียนวิชาความคิดสร้างสรรค์กับนวัตกรรมและเทคโนโลยีในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2556 ที่ได้จากการสุ่มตัวอย่างอย่างง่าย (Simple Random Sampling) มีทั้งหมดจำนวน 259 คน มีรายละเอียดดังนี้

ลำดับ	รายการ	ชื่อตอน	จำนวนกลุ่มตัวอย่าง (คน)
1	คนกล้าฝัน	คู่ขวัญกาแพไทย	97
2	คนกล้าฝัน	ร้านไอศกรีมโฮมเมด	31
3	คนกล้าฝัน	แบกเป้ตะลุยฝัน	9
4	คนกล้าฝัน	จังหวัดชัยภูมิ	15
5	คนกล้าฝัน	ร้านฝันสร้างตัวเอง	8
6	คนกล้าฝัน	ธุรกิจฝันระดับโลก	10
7	คนกล้าฝัน	ฝันไกลกระเป๋ไทยระดับโลก	3
8	คนกล้าฝัน	นักฝันแห่งภูเขา	3
9	คนกล้าฝัน	สูตรปรุงฝัน	3
10	คนกล้าฝัน	ลายเสื้อลายฝัน	2
11	เป็นอยู่คือ	นพพล อารังรัตน์ฤทธิ์	7
12	เป็นอยู่คือ	กัญญารัตน์ โฆษาวิสุทธิ	17
13	เป็นอยู่คือ	คเชนทร์ วงศ์แหลมทอง	14
14	เป็นอยู่คือ	สมบุญ กรังไกร	3
15	เป็นอยู่คือ	จิตต์สิงห์ สมบุญ	10
16	เป็นอยู่คือ	ทีปกร วุฒิพิทยามงคล	10
17	เป็นอยู่คือ	ณัฏฐ์ รักษณะ	12
18	เป็นอยู่คือ	ปรพล ทองขุนิตย์	4
รวม			259

4. คำนิยามศัพท์เฉพาะในการวิจัย

1. หมวดวิชาศึกษาทั่วไป หมายถึง รายวิชาที่เป็นส่วนหนึ่งของหลักสูตรระดับปริญญาตรีทุกสาขา ในมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ซึ่งสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษาได้กำหนดเกณฑ์มาตรฐาน หลักสูตรระดับปริญญาตรีไว้ว่า นิสิตต้องผ่านการเรียนวิชาศึกษาทั่วไปไม่น้อยกว่า 30 หน่วยกิต โดยมี วัตถุประสงค์ของการเรียน ดังนี้

1.1 ให้ผู้เรียนได้มีความรอบรู้อย่างกว้างขวาง มีโลกทัศน์กว้างไกล มีความเข้าใจธรรมชาติตนเอง ผู้อื่น และสังคม สามารถคิดอย่างมีเหตุผล มีทักษะสื่อสาร มีความสมบูรณ์ ทั้งร่างกายและจิตใจ ตระหนักในคุณค่าของศิลปวัฒนธรรมทั้งของไทย และนานาชาติ สามารถนำความรู้ไปใช้ในการดำเนินชีวิต และดำรงอยู่ในสังคมได้เป็นอย่างดี

1.2 ให้ผู้เรียนมีอัตลักษณ์ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ มีปัญญาและความสมารถที่จะสร้างสรรค์ความรู้ มีความเข้าใจตนเองและผู้อื่น เป็นผู้ใฝ่หาความรู้ความจริงและสามารถคิดอย่างมีวิจารณญาณ

2. ความคิดสร้างสรรค์กับนวัตกรรมและเทคโนโลยี หมายถึง รายวิชาในกลุ่มวิชาศิลปศาสตร์ หมวดวิชาศึกษาทั่วไป จำนวน 3 หน่วยกิต ที่จัดสำหรับนิสิตชั้นปีที่ 3 สำหรับบางคณะ โดยมีคำอธิบาย รายวิชาคือ ศึกษาค้นคว้าและฝึกปฏิบัติกระบวนการพัฒนาความคิดสร้างสรรค์ด้วยกระบวนการต่าง ๆ การจัดการภูมิปัญญาท้องถิ่น เพื่อนำไปสู่การพัฒนานวัตกรรมและเทคโนโลยีชุมชนซึ่งเกี่ยวข้องกับ เกษตรกรรม วิศวกรรม ศิลปหัตถกรรม ธุรกิจชุมชน ความสัมพันธ์กับชุมชนและสิ่งแวดล้อม โดยเน้น กระบวนการเรียนรู้และสื่อที่หลากหลาย

3. รายการโทรทัศน์ หมายถึง รายการหนึ่งที่สมบูรณ์ในตัวเองหรือครบถ้วนในตัวเองในการวิจัย ทำการศึกษารายการโทรทัศน์ที่นำเสนอผ่านองค์การกระจายเสียงและแพร่ภาพสาธารณะแห่งประเทศไทย (สถานีโทรทัศน์ไทยพีบีเอส) ซึ่งมีเนื้อหารายการสอดคล้องกับการจัดการเรียนการสอนในหมวดวิชาศึกษา ทั่วไป ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ทั้งนี้มีการจำแนกรูปแบบของรายการเป็น 11 รูปแบบ ดังนี้

3.1 รูปแบบสารคดี หมายถึง รายการโทรทัศน์ที่เสนอเนื้อหาสาระด้วยภาพและเสียงบรรยาย ตลอดรายการโดยไม่มีพิธีกรหรือผู้ดำเนินรายการ สารคดีแบ่งออกเป็น 2 ประเภทคือประเภทสารคดี เต็มรูปและกึ่งสารคดีกึ่งพูดคนเดียว

3.2 รูปแบบละคร หมายถึง เป็นรายการที่เสนอเรื่องราวต่างๆ ด้วยการจำลองสถานการณ์เป็น ละคร มีการกำหนดผู้แสดง จัดสร้างฉาก แต่งตัวและแต่งหน้าให้สมจริงและใช้เทคนิคการละครเพื่อเสนอ เรื่องราวให้เหมือนจริงมากที่สุด ใช้ได้ทั้งรายการบันเทิงและรายการเพื่อการศึกษา การนำละครมา ประกอบรายการที่เสนอสาระบางส่วนมิใช่เสนอเป็นละครทั้งรายการ เพื่อให้การศึกษา

3.3 รูปแบบสารละคร หมายถึง รายการที่ผสมผสานรูปแบบสารคดีเข้ากับรูปแบบละคร หรือ ความรู้และแนวคิดในเรื่องที่เสนอ เช่นความรู้และแนวคิด ในเรื่องที่น่าสนใจ เช่น ด้านนิติศาสตร์ สังคมวิทยา มานุษยวิทยา เป็นต้น ทั้งนี้จะต้องมีผู้ดำเนินรายการ สรุพอธิบาย หรือขยายสาระที่ดูจากส่วนที่เป็นละครเสมอ

3.4 รูปแบบสาธิตและทดลอง หมายถึง รายการโทรทัศน์แบบสาธิตและทดลองเป็นรายการที่ เสนอ “วิธีทำ” อะไรอย่างหนึ่ง เพื่อให้ผู้ชมได้แนวทางที่นำไปใช้ทำจริง เช่นรายการปรับปรุงอาหาร รายการเลี้ยงสัตว์ รายการประดิษฐ์งานฝีมือต่างๆ เป็นต้น

3.5 รูปแบบพูดหรือบรรยายคนเดียว หมายถึง รายการที่มีผู้มาปรากฏตัวพูดคุยกับผู้ชมเพียง หนึ่งคน ส่วนมากจะมีภาพประกอบเพื่อมิให้画面ผู้พูดตลอดเวลาในประเด็นต่างๆ ที่จะได้หยิบยกมาแต่ ละครั้ง

3.6 รูปแบบสนทนา หมายถึง รายการโทรทัศน์ที่มีคนมาพูดคุยกันอย่างน้อย 2 ฝ่าย ทั้งสอง ฝ่ายประกอบด้วยผู้ถามและคู่สนทนา แสดงความคิดเห็นตามประเด็นที่น่าสนใจ การสนทนาอาจจะมีคน

2 - 3 คน ก็ได้ ในเมืองไทยไม่เห็นมีรายการโทรทัศน์ที่อยู่ในรูปแบบของการสนทนาจริงๆ เพราะว่ารายการสนทนาที่ผู้พูดมุ่งตอบปัญหาหรืออภิปรายประเด็นที่ผู้ดำเนินรายการตั้งกระทู้ เราถือเป็นการอภิปราย

3.7 รูปแบบอภิปราย หมายถึง รายการโทรทัศน์ที่มีผู้ดำเนินการอภิปรายหนึ่งคนป้อนประเด็นหรือคำถามให้ผู้ร่วมอภิปรายตั้งแต่ 2 คน ขึ้นไป แต่ไม่ควรเกิน 4 คน โดยผู้อภิปรายแต่ละคนจะแสดงความคิดของตนเองต่อประเด็นต่างๆ โดยอาจเสริมหรือแย้งคนที่พูดก่อนได้

3.8 รูปแบบสัมภาษณ์ หมายถึง รายการโทรทัศน์ที่มีผู้สัมภาษณ์ และผู้ถูกสัมภาษณ์ คือวิทยากร มาสนทนากัน โดยให้ผู้ดำเนินรายการสัมภาษณ์เกี่ยวกับเรื่องที่ต้องการให้ผู้ถูกสัมภาษณ์มาเล่าให้ฟัง ซึ่งมักเป็นเรื่องเกี่ยวกับกระบวนการ หน่วยงาน หรือผลงานบางอย่าง รวมทั้งความคิดเห็นเกี่ยวกับสถานการณ์ปัญหาบ้านเมือง

3.9 รูปแบบเกมหรือตอบปัญหา หมายถึง รายการโทรทัศน์ที่จัดให้มีการแข่งขันระหว่างคนหรือกลุ่มของผู้ที่มาร่วมรายการด้วยการเล่นเกมหรือตอบปัญหา ฝ่ายชนะก็จะได้รับรางวัลใหญ่ ฝ่ายแพ้ก็จะได้รับรางวัลปลอบใจ รางวัลที่ฝ่ายชนะได้จะใหญ่มากน้อยแค่ไหนขึ้นอยู่กับกติกาของเกม

3.10 รูปแบบเพลงและดนตรี หมายถึง รายการเพลงและดนตรีเป็นรายการที่เสนอการบรรเลงดนตรีและการใช้เพลงมี 3 แบบคือ

3.10.1 แบบที่มีวงดนตรีและนักร้องมาแสดงในสตูดิโอ

3.10.2 แบบที่ให้นักร้องและดนตรีมาเล่นและร้องในสตูดิโอควบคู่ไปกับเสียงดนตรีที่บันทึกเสียงไว้แล้ว

3.10.3 แบบที่ให้นักร้องและดนตรีมาเล่นและร้องในสตูดิโอแต่ใช้เสียงที่ได้จากการเปิดเทปหรือแผ่นเสียง เพราะเทปหรือแผ่นเสียงบันทึกจากระบบบันทึกเสียงที่ดีกว่าจึงสังเกตเห็นว่าบางครั้งปากของนักร้องจะไม่สัมพันธ์กับเสียงที่ร้อง คือริมฝีปากกับเสียงไม่สัมพันธ์กัน

3.11 รูปแบบถ่ายทอดสด หมายถึง รายการที่ถ่ายทอดเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นจริง เช่น กีฬา กรีฑา โดยมีผู้บรรยายเหตุการณ์แล้วก็เสนอเรื่องราวที่เกิดขึ้นตามลำดับก่อนหลังทั้งภาพและเสียง โดยมีผู้บรรยายคอยพูดเชื่อมเหตุการณ์ให้ผู้ชมได้ทราบที่เกิดขึ้นตามลำดับก่อนหลังทั้งภาพและเสียง โดยมีผู้บรรยายคอยพูดเชื่อมเหตุการณ์ให้ผู้ชมได้ทราบความเป็นไป โดยเฉพาะการเชื่อมโยงในขณะที่ภาพปรากฏไม่มีเสียงออกมา เพื่อมิให้เกิดความเจ็บช้ำในโทรทัศน์

4. รายการคนกล้าฝัน หมายถึง รายการโทรทัศน์ที่นำเสนอผ่านองค์การกระจายเสียงและแพร่ภาพสาธารณะแห่งประเทศไทย (สถานีโทรทัศน์ไทยพีบีเอส) ประเภทสารประโยชน์รูปแบบกึ่งสารคดี real life นำเสนอชีวิตของเยาวชน หรือ บุคคล กลุ่มคนในวัยเริ่มต้นเป็นผู้ใหญ่ที่มีความฝัน มีศักยภาพ และมีอุปสรรคที่แตกต่างกันในชีวิต แต่พวกเขามีสิ่งที่เหมือนกันคือ ความกล้า และความฝัน ซึ่งเป็นแรงขับเคลื่อนให้ชีวิต เกิดแรงบันดาลใจ กล้าคิด กล้าสู้ กล้าทำ เพื่อเอาชนะตนเองและแข่งขันกับอุปสรรคในชีวิตที่แตกต่างกันไป โดยรายการจะทำหน้าที่นำเสนอชีวิตและกระบวนการสร้างฝัน และปฏิบัติการคว้าฝัน

ของคนกล้าฝันเหล่านั้น เพื่อเผยแพร่สร้างแรงบันดาลใจให้กับผู้ชม ต่อยอดเป็นพลังขับเคลื่อนสังคมไทยในอนาคต

5. รายการเป็นอยู่คือ หมายถึง รายการโทรทัศน์ที่นำเสนอผ่านองค์การกระจายเสียงและแพร่ภาพสาธารณะแห่งประเทศไทย (สถานีโทรทัศน์ไทยพีบีเอส) ประเภทสารบันเทิงรูปแบบสัมภาษณ์ ที่นำเสนอแรงบันดาลใจในการใช้ชีวิต จากการเรียนรู้แนวความคิดที่สร้างสรรค์ ในการออกแบบการใช้ชีวิต และรูปแบบการทำงานที่หลากหลาย ไม่ซ้ำใครจากความสนใจของแต่ละบุคคลก่อให้เกิดความสุขจากการยอมรับตนเองและใส่ใจผู้อื่น

5. ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. เพื่อให้สำนักนวัตกรรมการเรียนรู้ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ นำรายการที่นำเสนอผ่านองค์การกระจายเสียงและแพร่ภาพสาธารณะแห่งประเทศไทย ไปใช้ประกอบการจัดการเรียนการสอนได้ตรงตามจุดมุ่งหมายของรายวิชา ซึ่งจะให้ผู้เรียนมีโอกาสได้รับสื่อการเรียนรู้ที่หลากหลายและมีความน่าสนใจ อันเป็นปัจจัยสำคัญที่จะทำให้การจัดการเรียนการสอนในชั้นเรียนมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลอย่างสูงสุด

2. เพื่อให้องค์การกระจายเสียงและแพร่ภาพสาธารณะแห่งประเทศไทย ได้รับทราบผลตอบรับที่มีต่อรายการโทรทัศน์ภายหลังจากสำนักนวัตกรรมการเรียนรู้ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้นำมาใช้ในการจัดการเรียนการสอนในหมวดวิชาศึกษาทั่วไป

3. ผู้ที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาในสถานศึกษาอื่นๆ โดยเฉพาะอาจารย์ผู้รับผิดชอบในรายวิชาที่มีลักษณะเนื้อหาเดียวกันได้ข้อมูลในการตัดสินใจคัดเลือกสื่อการเรียนรู้ไปใช้ประกอบการจัดการเรียนการสอนได้

บทที่ 2

แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ในบทนี้เป็นการนำเสนอแนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องในการนำมากำหนดเป็นกรอบแนวคิดในการศึกษา โดยผู้วิจัยนำเสนอตามลำดับดังต่อไปนี้

1. วัตถุประสงค์ของการจัดการเรียนการสอนในหมวดวิชาศึกษาทั่วไปและกรอบมาตรฐานผลการเรียนรู้แต่ละด้านของคุณวุฒิระดับปริญญาตรี

2. แนวคิดที่เกี่ยวข้องกับเป้าหมายของการเรียนรู้

3. แนวคิดที่เกี่ยวข้องกับสื่อประกอบการเรียนการสอน

4. แนวคิดที่เกี่ยวข้องกับการเลือกสื่อประกอบการเรียนการสอน

5. แนวคิดทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับอิทธิพลของสื่อมวลชนที่มีต่อบุคคล

6. แนวคิดที่เกี่ยวข้องกับการวิเคราะห์เนื้อหารายการโทรทัศน์

7. แนวคิดที่เกี่ยวข้องกับการวิเคราะห์รายการโทรทัศน์ด้านเทคนิค

8. การเชื่อมโยงวรรณกรรม/สารสนเทศ (Information) ที่เกี่ยวข้อง

ซึ่งเนื้อหาในหัวข้อดังกล่าวมีรายละเอียด ดังนี้

1. วัตถุประสงค์ของการจัดการเรียนการสอนในหมวดวิชาศึกษาทั่วไปและกรอบมาตรฐานผลการเรียนรู้แต่ละด้านของคุณวุฒิระดับปริญญาตรี

ในการวิจัยครั้งนี้จะทำการวิเคราะห์เนื้อหาของรายการโทรทัศน์ที่นำเสนอผ่านองค์การกระจายเสียงและแพร่ภาพสาธารณะแห่งประเทศไทย (สถานีโทรทัศน์ไทยพีบีเอส) โดยพิจารณาความสอดคล้องระหว่างรายวิชาในหมวดศึกษาทั่วไปกับเนื้อหาของรายการโทรทัศน์ ด้วยการวิเคราะห์เนื้อหาของรายการโทรทัศน์แต่ละรายการ จากนั้นนำมาเทียบกับวัตถุประสงค์ของการจัดการเรียนการสอนหมวดวิชาศึกษาทั่วไปของนิสิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ทั้งนี้ผู้วิจัยจะใช้วัตถุประสงค์ของการจัดการเรียนการสอนหมวดวิชาศึกษาทั่วไปและกรอบมาตรฐานผลการเรียนรู้ในระดับปริญญาตรี เป็นกรอบในการวิเคราะห์ โดยมีรายละเอียดดังนี้

1.1 วัตถุประสงค์ของการจัดการเรียนการสอนหมวดวิชาศึกษาทั่วไป มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ มีรายละเอียดดังนี้ (หลักสูตรหมวดวิชาศึกษาทั่วไป มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ (หลักสูตรปรับปรุง 2552). 2552: 1)

1) ให้ผู้เรียนได้มีความรอบรู้อย่างกว้างขวาง มีโลกทัศน์ที่กว้างไกล มีความเข้าใจธรรมชาติตนเอง ผู้อื่น และสังคม สามารถคิดอย่างมีเหตุผล มีทักษะสื่อสาร มีความสมบูรณ์ทั้งร่างกายและจิตใจ ตระหนักในคุณค่าของศิลปวัฒนธรรมทั้งของไทย และนานาชาติ สามารถนำความรู้ไปใช้ในการดำเนินชีวิต และดำรงอยู่ในสังคมได้เป็นอย่างดี

2) ให้ผู้เรียนมีอัตลักษณ์ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ มีปัญญาและความสามารถที่จะสร้างสรรค์ความรู้ มีความเข้าใจตนเองและผู้อื่น เป็นผู้ใฝ่หาความรู้ความจริง และสามารถคิดอย่างมีวิจารณญาณ

3) ให้ผู้เรียนรู้เท่าทันที่มาของความรู้ในศาสตร์ต่าง ๆ รวมทั้งการเข้าถึงความรู้ที่มีความสัมพันธ์กับธรรมชาติ คน และสังคม มีคุณธรรม จริยธรรม และสุนทรียะในการดำรงชีวิต

1.2 คำอธิบายรายวิชาความคิดสร้างสรรค์กับนวัตกรรมและเทคโนโลยี (มศว 371)

ศึกษาค้นคว้าและฝึกปฏิบัติกระบวนการพัฒนาความคิดสร้างสรรค์ด้วยกระบวนการต่าง ๆ การจัดการภูมิปัญญาท้องถิ่น เพื่อนำไปสู่การพัฒนานวัตกรรมและเทคโนโลยีชุมชนซึ่งเกี่ยวข้องกับเกษตรกรรม วิศวกรรม ศิลปหัตถกรรม ธุรกิจชุมชน ความสัมพันธ์กับชุมชนและสิ่งแวดล้อม โดยเน้นกระบวนการเรียนรู้และสื่อที่หลากหลาย

1.3 วัตถุประสงค์ของรายวิชาความคิดสร้างสรรค์กับนวัตกรรมและเทคโนโลยี (มศว 371)

มีรายละเอียดดังนี้

- 1) เพื่อให้ผู้เรียนเข้าใจความหมายและตระหนักถึงความสำคัญของนวัตกรรม
- 2) เพื่อให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาความคิดสร้างสรรค์ในการพัฒนานวัตกรรมและเทคโนโลยีชุมชน
- 3) เพื่อให้ผู้เรียนสามารถเชื่อมโยงความรู้ด้านต่าง ๆ ในการพัฒนานวัตกรรมที่สัมพันธ์กับชุมชนและสิ่งแวดล้อม

1.4 กรอบมาตรฐานผลการเรียนรู้แต่ละด้านของคุณวุฒิระดับปริญญาตรี อย่างน้อยต้องเป็นดังนี้ (สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2552. 2552: 9 - 10)

1) ด้านคุณธรรม จริยธรรม สามารถจัดการปัญหาทางคุณธรรม จริยธรรม และวิชาชีพ โดยใช้ดุลยพินิจทางค่านิยม ความรู้สึกของผู้อื่น ค่านิยมพื้นฐาน และจรรยาบรรณวิชาชีพ แสดงออกซึ่งพฤติกรรมทางด้านคุณธรรมและจริยธรรม อาทิ มีวินัย มีความรับผิดชอบ ซื่อสัตย์สุจริต เสียสละ เป็นแบบอย่างที่ดี เข้าใจผู้อื่น และเข้าใจโลก เป็นต้น

2) ด้านความรู้ มีองค์ความรู้ในสาขาวิชาอย่างกว้างขวางและเป็นระบบ ตระหนักรู้หลักการและทฤษฎีในองค์ความรู้ที่เกี่ยวข้อง สำหรับหลักสูตรวิชาชีพ มีความเข้าใจเกี่ยวกับความก้าวหน้าของความรู้เฉพาะในสาขาวิชา และตระหนักถึงงานวิจัยในปัจจุบันที่เกี่ยวข้องกับการแก้ปัญหาและการต่อยอดองค์ความรู้ ส่วนหลักสูตรวิชาชีพที่เน้นการปฏิบัติ จะต้องตระหนักในธรรมเนียมปฏิบัติ กฎระเบียบ ข้อบังคับ ที่เปลี่ยนแปลงตามสถานการณ์

3) ด้านทักษะทางปัญญา สามารถค้นหาข้อเท็จจริง ทำความเข้าใจและสามารถประเมินข้อมูลแนวคิดและหลักฐานใหม่ ๆ จากแหล่งข้อมูลที่หลากหลาย และใช้ข้อมูลที่ได้ในการแก้ปัญหาและงานอื่น ๆ ด้วยตนเอง สามารถศึกษาปัญหาที่ค่อนข้างซับซ้อนและเสนอแนะแนวทางในการแก้ไขได้อย่างสร้างสรรค์โดยคำนึงถึงความรู้ทางภาคทฤษฎี ประสบการณ์ทางภาคปฏิบัติ และผลกระทบจากการ

ตัดสินใจ สามารถใช้ทักษะและความเข้าใจอันถ่องแท้ในเนื้อหาสาระทางวิชาการและวิชาชีพ สำหรับหลักสูตรวิชาชีพ นักศึกษาสามารถใช้วิธีการปฏิบัติงานประจำ และหาแนวทางใหม่ในการแก้ปัญหาได้อย่างเหมาะสม

4) ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ มีส่วนช่วยและเอื้อต่อการแก้ปัญหาในกลุ่มได้อย่างสร้างสรรค์ ไม่ว่าจะเป็นผู้นำหรือสมาชิกของกลุ่ม สามารถแสดงออกซึ่งภาวะผู้นำในสถานการณ์ที่ไม่ชัดเจนและต้องใช้นวัตกรรมใหม่ ๆ ในการแก้ปัญหา มีความคิดริเริ่มในการวิเคราะห์ปัญหาได้อย่างเหมาะสมบนพื้นฐานของตนเองและของกลุ่ม รับผิดชอบในการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง รวมทั้งพัฒนาตนเองและอาชีพ

5) ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ สามารถศึกษาและทำความเข้าใจในประเด็นปัญหา สามารถเลือกและประยุกต์ใช้เทคนิคทางสถิติหรือคณิตศาสตร์ที่เกี่ยวข้องอย่างเหมาะสมในการศึกษาค้นคว้า และเสนอแนะแนวทางในการแก้ไขปัญหา ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการเก็บรวบรวมข้อมูล ประมวลผล แปลความหมาย และนำเสนอข้อมูลสารสนเทศอย่างสม่ำเสมอ สามารถสื่อสารได้อย่างมีประสิทธิภาพทั้งในการพูด การเขียน สามารถเลือกใช้รูปแบบของการนำเสนอที่เหมาะสมสำหรับกลุ่มบุคคลที่แตกต่างกันได้

จากที่กล่าวมาข้างต้น กระบวนการวิเคราะห์เนื้อหาของรายการโทรทัศน์ที่นำเสนอผ่านองค์การกระจายเสียงและแพร่ภาพสาธารณะแห่งประเทศไทย (สถานีโทรทัศน์ไทยพีบีเอส) ผู้วิจัยจะพิจารณาความสอดคล้องระหว่างเนื้อหาของรายการกับแนวทางการจัดการเรียนการสอนในหมวดวิชาศึกษาทั่วไปก่อน จากนั้นจึงทำการวิเคราะห์ความสอดคล้องระหว่างเนื้อหาของรายการโทรทัศน์กับเป้าหมายการเรียนรู้ตามกรอบมาตรฐานผลการเรียนรู้ คุณวุฒิระดับปริญญาตรี

2. แนวคิดที่เกี่ยวข้องกับเป้าหมายของการเรียนรู้

ในการวิจัยครั้งนี้จะทำการวิเคราะห์ว่ารายการโทรทัศน์ที่คัดเลือกมาเป็นสื่อประกอบการเรียนการสอนนั้น ทำให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ในรูปแบบใด โดยทำการวิเคราะห์ตามแนวคิดเรื่องการเรียนรู้ของ บลูม และคนอื่น ๆ (Bloom; et al. 1984: 157-160) ที่ได้จำแนกการเรียนรู้ออกเป็น 3 ด้านใหญ่ ๆ โดยมีรายละเอียดดังนี้

1. ด้านสมองหรือความนึกคิด เรียกว่า ด้านพุทธิพิสัย (Cognitive Domain) คือ การเรียนรู้ที่ต้องอาศัยความสามารถทางสมองที่เกี่ยวข้องกับความรู้ ความจำ ความเข้าใจ การนำไปใช้ การวิเคราะห์ การสังเคราะห์ การประเมินค่า กฎเกณฑ์ หลักการข้อเท็จจริง มีวิจารณ์ญาณในการตัดสินใจ สามารถแก้ปัญหาได้ อันเป็นทักษะด้านปัญญาซึ่งความสามารถในการเรียนรู้ด้านนี้แบ่งได้ 6 ระดับ โดยเริ่มจากความสามารถต่ำสุด ได้แก่

1.1 ความรู้หรือความจำ (Knowledge) เป็นพฤติกรรมเบื้องต้นที่ผู้เรียนสามารถจดจำได้ระลึกได้ หลังจากที่ได้บุคคลได้เรียนรู้ไป จนเกิดเป็นความรู้ติดตัวผู้เรียนไป โดยวัดได้จากการจำได้ หรือสามารถท่องจำได้

1.2 ความเข้าใจ (Comprehension) บุคคลจะแปลความหมายหรืออธิบายสิ่งได้เรียนรู้มาแล้ว จากขั้นที่ 1 กระทั่งเกิดเป็นความเข้าใจ ซึ่งสังเกตได้จากพฤติกรรมที่แสดงออกในรูปแบบของการแปลความ ตีความ และการคาดคะเน

1.3 การนำไปใช้ (Application) เมื่อบุคคลได้เรียนรู้ มีความเข้าใจแล้ว จะสามารถนำความรู้และความเข้าใจนั้นไปใช้ได้ ซึ่งสังเกตได้จากการที่ผู้เรียนสามารถอธิบายได้

1.4 การวิเคราะห์ (Analysis) เมื่อบุคคลได้เรียนรู้ถึงขั้นที่ 3 แล้ว บุคคลจะมีความสามารถในการวิเคราะห์ ขั้นนี้ผู้เรียนสามารถแยกแยะสิ่งที่ซับซ้อนออกมาเป็นส่วนย่อยได้อย่างชัดเจน และมองเห็นความสัมพันธ์ของส่วนย่อยที่เกี่ยวข้องกัน

1.5 การสังเคราะห์ (Synthesis) เมื่อบุคคลได้เรียนรู้ขั้นที่ 4 แล้ว บุคคลจะมีความสามารถในการสังเคราะห์ ขั้นนี้ผู้เรียนสามารถนำเอาองค์ประกอบย่อย ๆ มาผสมกลมกลืนเข้าด้วยกันอย่างมีระบบ จนทำให้เกิดความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ หรือการค้นพบสิ่งใหม่ ๆ ขึ้น

1.6 การประเมินค่า (Evaluation) เมื่อบุคคลได้เรียนรู้ถึงขั้นที่ 5 แล้ว บุคคลจะมีความสามารถในการตัดสินใจ ตีค่าหรือประเมินค่าของสิ่งที่พบเห็นว่าถูกต้องดีงามหรือไม่ เป็นพฤติกรรมที่ต้องอาศัยความรู้ความสามารถในขั้นต่าง ๆ มาเป็นตัวกำหนดกฎเกณฑ์ เพื่อใช้ในการประเมินค่าของสิ่งที่ได้เรียนรู้ทั้งในด้านปริมาณและคุณภาพ

2. ด้านจิตใจหรือความรู้สึก เรียกว่า ด้านจิตพิสัย (Affective Domain) เป็นการเรียนรู้ที่เกี่ยวกับความเปลี่ยนแปลงทางด้านความรู้สึก อารมณ์ ความซาบซึ้ง ทศนคติ ค่านิยม ความเชื่อ ซึ่งเป็นพฤติกรรมที่เกิดขึ้นภายในจิตใจยากต่อการอธิบายและการสังเกต อีกทั้งการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ต้องใช้ปลูกฝังโดยจัดสภาพแวดล้อมที่เหมาะสม พฤติกรรมด้านนี้แบ่งออกเป็น 5 ระดับ คือ

2.1 การเลือกรับ (Receiving) เป็นการยอมรับ การให้ความสนใจต่อสิ่งเร้า ซึ่งประกอบด้วย ความตระหนัก ความยินดีที่จะรับรู้ และการควบคุมหรือการเลือกให้ความสนใจ เช่น มีความสนใจตั้งใจฟัง คำบรรยาย การเลือกฟังรายการวิทยุตามความสนใจของตนเอง

2.2 การตอบสนอง (Responding) เป็นการแสดงปฏิกิริยาตอบโต้ต่อสิ่งเร้าในทางบวกอาจแสดงออกในรูปแบบการยินยอม ความเต็มใจ และความพอใจ ก็เป็นได้ เช่น ยอมรับปฏิบัติตามระเบียบ หรือเต็มใจที่จะเลิกสูบบุหรี่

2.3 การเกิดค่านิยม (Valuing) เป็นการเรียนรู้ที่แสดงออกในลักษณะของการยอมรับ การนิยมชมชอบ หรือความผูกพันในเรื่องใดเรื่องหนึ่ง จนกลายเป็นความเชื่อและพร้อมที่จะปฏิบัติตาม เช่น ประารถนาที่จะเสริมสร้างความเมตตาต่อเพื่อนมนุษย์ การเข้าไปมีส่วนร่วมในกิจกรรมด้านศิลปวัฒนธรรมหรือการมีอุดมการณ์ของการปกครองระบอบประชาธิปไตย

2.4 การจัดระเบียบ (Organization) เป็นการเรียนรู้การจัดการกับค่านิยมต่าง ๆ ให้เป็นระบบ มีการกำหนดความสัมพันธ์ระหว่างส่วนต่าง ๆ ตลอดจนกำหนดลักษณะเด่นและลักษณะที่ชักจูงใจ เป็นการสร้างความคิดรวบยอดทางค่านิยม และเป็นการทำให้ค่านิยมมีความเป็นนามธรรม เพื่อให้เห็นว่าค่านิยมนั้นมีความเกี่ยวข้องกับค่านิยมอื่น เช่น ในเรื่องทรัพยากรและสิ่งแวดล้อม บุคคลจะเห็นว่ามิประโยชน์ต่อส่วนรวมมากกว่าส่วนตน

2.5 การสร้างลักษณะนิสัยตามแบบค่านิยมที่ยึดถือ (Characterization of a Value Concept) เป็นการเรียนรู้ที่นำเอาคุณลักษณะด้านค่านิยมที่เกิดขึ้นภายในตัวบุคคลที่มีอยู่แล้วมาจัดระบบเพื่อใช้เป็นตัวควบคุมพฤติกรรม กระทั่งกลายเป็นความประพฤติ คุณสมบัติ หรือคุณลักษณะของบุคคลอันเป็นนิสัยประจำตัวของแต่ละบุคคล พฤติกรรมนี้ถือเป็นผลของการเรียนรู้ด้านจิตพิสัยที่สูงสุดซึ่งบุคคลจะใช้เป็นหลักยึดในการพิจารณาตัดสินใจในเรื่องต่าง ๆ ต่อไป

3. ด้านการปฏิบัติหรือการเคลื่อนไหวทางกาย เรียกว่า ด้านทักษะพิสัย (Psychomotor Domain) เป็นการเรียนรู้ที่เกี่ยวกับความสามารถทางด้านการปฏิบัติโดยใช้กล้ามเนื้อและอวัยวะต่าง ๆ ของร่างกาย ซึ่งเป็นผลมาจากการเรียนรู้ด้านจิตใจที่เป็นตัวควบคุมให้อวัยวะต่าง ๆ ทำงานได้อย่างคล่องแคล่ว พฤติกรรมด้านนี้สังเกตได้จาก

3.1 การรับรู้ (Perception) เป็นพฤติกรรมที่แสดงออกในด้านความรู้สึกที่สอดคล้องสัมพันธ์กับการปฏิบัติ เช่น สามารถเลือกชนิดของหัวเทียนที่เหมาะสมกับประเภทของเครื่องยนต์ได้อย่างถูกต้อง

3.2 ความพร้อม (Readiness) เป็นพฤติกรรมที่แสดงถึงความสามารถเลียนแบบการกระทำตามที่กำหนดไว้ได้ อันเป็นผลมาจากความพร้อมทางจิตใจหรือสมอง ความพร้อมทางกายหรือความพร้อมทางอารมณ์ เช่น สามารถทำงานตามขั้นตอนที่กำหนดได้อย่างถูกต้อง

3.3 การตอบสนองที่มีการแนะนำ (Guided Response) เป็นพฤติกรรมที่ผู้เรียนสามารถปฏิบัติงานได้ภายหลังจากฟังคำแนะนำแล้ว

3.4 ความเป็นกลไก (Mechanism) เป็นพฤติกรรมที่ผู้เรียนแสดงออกถึงความสามารถในการปฏิบัติงานได้ด้วยตนเอง จนทำเป็นนิสัยไม่ต้องคิดไม่ต้องอาศัยความช่วยเหลือจากครูผู้สอน

3.5 การตอบสนองที่ซับซ้อน (Complex Overt Response) เป็นพฤติกรรมที่แสดงถึงความสามารถในการปฏิบัติงานที่ค่อนข้างยากได้อย่างรวดเร็ว คล่องแคล่ว ปราศจากความสับสน และสามารถแก้ไขปัญหาที่มีความไม่แน่ใจหรือการปฏิบัติงานที่ยากได้อย่างรวดเร็ว

3.6 การดัดแปลง (Adaptation) เป็นพฤติกรรมการเรียนรู้สิ่งใหม่ ๆ หรือการพัฒนาสิ่งใหม่โดยอาศัยของเดิมเข้าไปเกี่ยวข้อง

3.7 การคิดค้นเองโดยสิ้นเชิง (Origination) เป็นพฤติกรรมการเรียนรู้สิ่งใหม่ ๆ หรือพัฒนาสิ่งใหม่โดยไม่อาศัยของเดิมเข้าไปเกี่ยวข้อง

จากที่กล่าวมาข้างต้น นอกจากการพิจารณาความสอดคล้องระหว่างเนื้อหาของรายการโทรทัศน์ที่นำเสนอผ่านองค์การกระจายเสียงและแพร่ภาพสาธารณะแห่งประเทศไทย (สถานีโทรทัศน์ไทย

พีบีเอส)กับแนวทางการจัดการเรียนการสอนในหมวดวิชาศึกษาทั่วไป และเป้าหมายการเรียนรู้ตามกรอบมาตรฐาน ผลการเรียนรู้ คุณวุฒิระดับปริญญาตรีแล้ว ผู้วิจัยยังได้ทำการศึกษาความสอดคล้องระหว่างเนื้อหาของรายการกับเป้าหมายของการเรียนรู้ตามแนวคิดการเรียนรู้ของ บลูม และคนอื่น ๆ ทั้ง 3 ด้าน ร่วมด้วย

3. แนวคิดที่เกี่ยวข้องกับสื่อประกอบการเรียนการสอน

สื่อการเรียนการสอนเป็นตัวกลางที่มีความสำคัญในกระบวนการเรียนการสอน โดยมีหน้าที่เป็นตัวนำความต้องการของผู้สอนไปสู่ตัวผู้เรียนอย่างถูกต้องและรวดเร็ว เป็นผลให้ผู้เรียนมีการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมไปตามจุดมุ่งหมายของการเรียนการสอนได้อย่างถูกต้องเหมาะสม สื่อการเรียนการสอนจึงถูกนำไปใช้ในการเรียนการสอนเสมอมา และยังได้รับการพัฒนาไปตามการเปลี่ยนแปลงทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ซึ่งก้าวหน้าไปอย่างไม่หยุดยั้ง นักการศึกษาเรียกชื่อสื่อการเรียนการสอนด้วยชื่อต่าง ๆ เช่น อุปกรณ์การสอน สื่อทัศนูปกรณ์ เทคโนโลยีการศึกษา สื่อการเรียนการสอน สื่อการศึกษา เป็นต้น (กมล เวียสุวรรณ; และ นิตยา เวียสุวรรณ. 2539)

ทั้งนี้ จันทรฉาย เตมียาการ (2533: 7 - 9) กล่าวถึงคุณค่าของสื่อประกอบการเรียนการสอนที่ดี จะมีประโยชน์ดังนี้

1. คุณค่าของสื่อประกอบการเรียนการสอนที่มีต่อผู้สอน ได้แก่
 - 1.1 ช่วยแบ่งเบาภาระผู้สอนด้านเวลาและแรงงาน
 - 1.2 ช่วยเปลี่ยนบรรยากาศในชั้นเรียนทำให้ผู้สอนรู้สึกสนุกสนานไปกับการสอน
 - 1.3 เป็นแรงผลักดันให้ผู้สอนค้นหาสื่อและวิธีการใหม่ๆเพิ่มเติมอยู่เสมอ
 - 1.4 ช่วยให้ผู้สอนที่พูดไม่เก่งมีความเชื่อมั่นในการสอนมากขึ้น
 - 1.5 ช่วยให้ผู้สอนมีโอกาสร่างประสบการณ์การเรียนรู้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ
2. คุณค่าของสื่อประกอบการเรียนการสอนที่มีต่อผู้เรียน ได้แก่
 - 2.1 กระตุ้นและสร้างความสนใจให้กับผู้เรียน
 - 2.2 ช่วยให้ผู้เรียนเข้าใจสิ่งที่ยุ่งยากซับซ้อนในเนื้อหาวิชาได้ง่ายยิ่งขึ้น
 - 2.3 ช่วยแก้ปัญหาความแตกต่างระหว่างบุคคลในด้านความสนใจ บุคลิกภาพ ความสามารถในการเรียนรู้ เซาว์ปัญญา และศักยภาพแห่งความคิดสร้างสรรค์
 - 2.4 ผู้เรียนมีโอกาสในการมีส่วนร่วมในการเรียนการสอนมากขึ้น
 - 2.5 ช่วยดึงประสบการณ์ภายนอกชั้นเรียนหรือโรงเรียนเข้ามาให้ผู้เรียนได้รับรู้และเรียนรู้

นอกจากนี้ เอลเลน (ศิริพงษ์ พยอมนัย; และ คนอื่นๆ. 2533: 80 - 89; อ้างอิงจาก Allen. 1967) ได้ทำการวิจัยเกี่ยวกับแนวทางการเลือกใช้สื่อประกอบการเรียนการสอน โดยพิจารณาจากประสิทธิผลของการเรียนรู้ร่วมกับจุดมุ่งหมายของการเรียนการสอน ผลปรากฏดังนี้

ตาราง 2 แสดงประสิทธิผลของการเรียนรู้ร่วมกับจุดมุ่งหมายของการเรียนการสอน

จุดมุ่งหมาย สื่อ	ข้อเท็จจริง	การมองหา ความแตกต่าง	หลักเกณฑ์ ทางมโนทัศน์	กระบวนการ	ปฏิบัติการ ทางทักษะ	เจตคติ การตั้งใจ
ภาพนิ่ง	ปานกลาง	สูง	ปานกลาง	ปานกลาง	ต่ำ	ต่ำ
ภาพยนตร์	ปานกลาง	สูง	สูง	สูง	ปานกลาง	ปานกลาง
โทรทัศน์	ปานกลาง	ปานกลาง	สูง	ปานกลาง	ต่ำ	ปานกลาง
ของจริง	ต่ำ	สูง	ต่ำ	ต่ำ	ต่ำ	ต่ำ
หุ่นจำลอง	ปานกลาง	ต่ำ	ต่ำ	ปานกลาง	ต่ำ	ปานกลาง
แผ่นเสียง	ปานกลาง	ต่ำ	ต่ำ	ปานกลาง	ต่ำ	ปานกลาง
เทปเสียง	ปานกลาง	ปานกลาง	ปานกลาง	สูง	ต่ำ	ปานกลาง
บทเรียนสำเร็จรูป	ต่ำ	ปานกลาง	ต่ำ	สูง	ปานกลาง	ปานกลาง
ตำรา	ปานกลาง	ต่ำ	ปานกลาง	ปานกลาง	ต่ำ	ปานกลาง
การบรรยาย	ปานกลาง	ต่ำ	ปานกลาง	ปานกลาง	ต่ำ	ปานกลาง

จากที่กล่าวมาข้างต้น สื่อการเรียนการสอนที่มีความเหมาะสมกับผู้เรียน และสอดคล้องกับเป้าหมายของการเรียนรู้ จะก่อให้เกิดประโยชน์ทั้งแก่ผู้สอนและผู้เรียน โดยสื่อประกอบการเรียนการสอนที่สามารถนำมาใช้ประกอบหรือเพิ่มเติมความรู้ความเข้าใจให้กับผู้เรียนมีอยู่หลากหลายประเภท และส่งผลให้ประสิทธิผลของการเรียนรู้แตกต่างกันไป ไม่ว่าจะเป็นการทำให้ได้รู้ข้อเท็จจริง เข้าใจกระบวนการเกิดทางทักษะ และแรงจูงใจ ดังนั้นการเลือกสื่อประกอบการเรียนการสอนจึงมีความสำคัญ และจะกล่าวถึงรายละเอียดในหัวข้อต่อไป

4. แนวคิดที่เกี่ยวข้องกับการเลือกสื่อประกอบการเรียนการสอน

สื่อประกอบการเรียนการสอนนับว่าเป็นปัจจัยสำคัญที่จะช่วยให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ได้ตรงตามจุดมุ่งหมายที่ผู้สอนได้กำหนดไว้ และหากผู้สอนสามารถเลือกสื่อที่เหมาะสมใช้ประกอบการเรียนการสอนได้ จะทำให้การจัดการเรียนการสอนมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลมากยิ่งขึ้น ซึ่งนักวิชาการได้อธิบายถึงหลักการเลือกสื่อประกอบการเรียนการสอนที่ดีไว้ดังนี้

เดวิส (วัลลี จันทเรนทร์. 2547: 24; อ้างอิงจาก Davies. 1981) ได้อธิบายหลักการเลือกสื่อประกอบการเรียนการสอนไว้ว่า นอกจากจะใช้วัตถุประสงค์ในการเรียนรู้เป็นเครื่องชี้แนะในการเลือกสื่อแล้ว ยังมีหลักในการประกอบการพิจารณาอื่น ๆ ดังนี้

1. มีสัมพันธ์กับเนื้อหา และจุดมุ่งหมายในการเรียนรู้
2. มีเนื้อหาถูกต้อง ทันสมัย น่าสนใจ
3. มีความเหมาะสมกับวัย ระดับชั้น ความรู้ของผู้เรียน

4. มีความสะดวกและไม่ซับซ้อนยุ่งยากในการใช้
5. มีคุณภาพด้านเทคนิคการผลิตที่ดี มีความชัดเจนและเป็นจริง
6. มีราคาไม่แพงจนเกินไป

ในขณะที่ โนเอล และลีโอนาร์ด (ศิริพงษ์ พยอมแย้ม. 2533; อ้างอิงจาก Noel; & Leonard.

1962: pp. 26 - 28) ได้ให้หลักเกณฑ์เกี่ยวกับสื่อที่ควรนำมาใช้ประกอบการเรียนการสอน ดังนี้

1. เหมาะสมกับวัย และระดับสติปัญญาของกลุ่มผู้เรียน
2. เหมาะสมกับประสบการณ์เดิมของกลุ่มผู้เรียน
3. เหมาะสมกับความต้องการ และความสนใจของกลุ่มผู้เรียน
4. เหมาะสมกับเรื่องที่ต้องการสอน
5. ตรงกับจุดมุ่งหมายที่ต้องการสอน
6. ลักษณะน่าสนใจ
7. ไม่ใช้เวลานานมากเกินไป
8. ให้ความคิดรวบยอดที่ง่ายและไม่ซับซ้อน
9. ไม่มีขั้นตอนยุ่งยากในการนำไปใช้
10. ช่วยให้ผู้เรียนเข้าใจเนื้อหายิ่งขึ้น
11. ช่วยในการเสริมสร้างทัศนคติที่ดีแก่กลุ่มผู้เรียน
12. ช่วยเพิ่มทักษะให้แก่ผู้เรียน

นอกจากนี้ แทรเวอร์ส (ฉลองชัย สุขวัฒนบุรณ. 2528: 58 – 59; อ้างอิงจาก Travers. 1967)

ได้ศึกษาค้นคว้าผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการถ่ายทอดข้อสนเทศที่ใช้ประสาทสัมผัส เพื่อชี้แนวทางในการเลือกสื่อมาประยุกต์ใช้ โดยพบว่า

1. ชื่อเรื่องมีผลต่อการเรียนรู้
2. สื่อเพิ่มความน่าสนใจ แต่ไม่ได้หมายความว่าช่วยปรับปรุงการเรียนรู้ให้ดีขึ้น
3. ภาษาที่เข้าใจง่ายในคำบรรยายภาพยนตร์ช่วยเพิ่มประสิทธิภาพการสอน
4. ความตลกขบขัน หรือเทคนิคพิเศษอื่น ๆ ช่วยให้ผู้เรียนเกิดความสนใจในเนื้อหา
5. ความเข้าใจในการฟังจะมีผลมากที่สุด ในอัตรา 160 คำต่อนาที
6. ปฏิกริยาตอบสนองที่ผู้เรียนฝึกหัดระหว่างการใช้ภาพยนตร์ประกอบช่วยเพิ่มการเรียนรู้ได้
7. กิจกรรมการเรียนรู้ที่สัมพันธ์กับการเสนอภาพยนตร์ โดยพบว่า การฝึกหัดตามการสาธิตที่

ติดต่อกัน ทำให้ผู้เรียนเข้าใจได้ยาก แต่ถ้าหยุดภาพยนตร์เป็นช่วงทำให้ผู้เรียนฝึกหัดตามเป็นขั้นตอนทีละขั้นตอน จะทำให้มีผลการเรียนดีกว่า นอกจากนี้การฝึกหัดทางสมองให้คิดตามไปด้วย จะมีผลต่อการเรียนรู้อย่างมาก

8. การใช้เทคนิคพิเศษไม่มีผลต่อการสื่อความหมาย ซึ่งเทคนิคการให้เสียงประกอบเป็นการให้ความท้าทายตามวัตถุประสงค์ของผู้ผลิตมากกว่าจะช่วยให้เกิดการเรียนรู้ของผู้เรียน

ในส่วนของขั้นตอนการเลือกสื่อประกอบการเรียนการสอนนั้น แอนเดอร์สัน (ศิริพงษ์ พยอมรัมย์. 2533; อ้างอิงจาก Anderson. 1976) ได้กล่าวไว้ว่า การเลือกและการใช้สื่อประกอบการเรียนการสอน ประกอบด้วย 6 ขั้นตอน ดังนี้

1. การกำหนดวิธีการจัดการเรียนการสอนว่าจะใช้สื่อในการให้ข้อมูล หรือ ใช้เป็นการสอน ซึ่งจะมีผลต่อการเลือกใช้สื่อ การถ่ายทอดความรู้โดยวิธีให้ข้อมูล ผู้เรียนเป็นผู้ใช้สื่อโดยตรง แต่กรณีเลือกใช้วิธีสอนบทบาท ผู้สอนเป็นผู้ใช้สื่อและผู้เรียนจะเป็นผู้สนองตอบ

2. การกำหนดวิธีถ่ายทอด แบ่งได้เป็น 2 ลักษณะ คือ

2.1 การใช้สื่อในลักษณะของการสอน ผู้สอนเป็นผู้ใช้สื่อประกอบการสอนโดยตรง เช่น การบรรยาย การทดลอง เป็นต้น สื่อนั้นต้องทำหน้าที่เป็นอุปกรณ์การสอน

2.2 การใช้สื่อในลักษณะของการให้ข้อมูล สื่อทำหน้าที่เป็นตัวเชื่อมระหว่างผู้สอนกับผู้เรียน โดยผู้สอนจะมีบทบาทในการทำหน้าที่ดูแลและให้คำแนะนำเท่านั้น

3. การพิจารณาลักษณะเฉพาะของบทเรียน หมายถึง การพิจารณาจุดประสงค์ของบทเรียนว่า มีความต้องการให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ด้านใดบ้าง ได้แก่ พุทธิพิสัย จิตพิสัย ทักษะพิสัย

4. เลือกกระดบของสื่อ หมายถึงการพิจารณาคุณสมบัติเฉพาะหรือศักยภาพของสื่อแต่ละชนิดว่า จำเป็นต่อบทเรียนนั้น ๆ หรือไม่ เพียงไร เช่น จำเป็นต้องใช้ภาพเคลื่อนไหว ใช้เสียงประกอบหรือไม่

5. ตรวจสอบความสำเร็จหรือความล้มเหลวของสื่อ เป็นขั้นตอนหลังจากได้ตัดสินใจใช้สื่อตามจุดประสงค์ของเนื้อหาวิชาแล้ว จะต้องมีการตรวจสอบการใช้สื่อในแง่ความเหมาะสมต่อการนำเสนอบทเรียนเพื่อบรรลุจุดประสงค์ของการเรียนรู้ ถ้าสื่อไม่เหมาะสมต่อการนำเสนอจะต้องย้อนกลับมาพิจารณาเลือกสื่อในขั้นตอนที่ 4 ใหม่

6. การพัฒนาและทดสอบสื่อ เมื่อผ่านการตรวจสอบของสื่อในลักษณะต่างๆแล้ว จะต้องมีการพัฒนาและทดสอบเพื่อหาประสิทธิภาพของสื่อเป็นครั้งสุดท้ายเพื่อความถูกต้องก่อนจะนำไปใช้

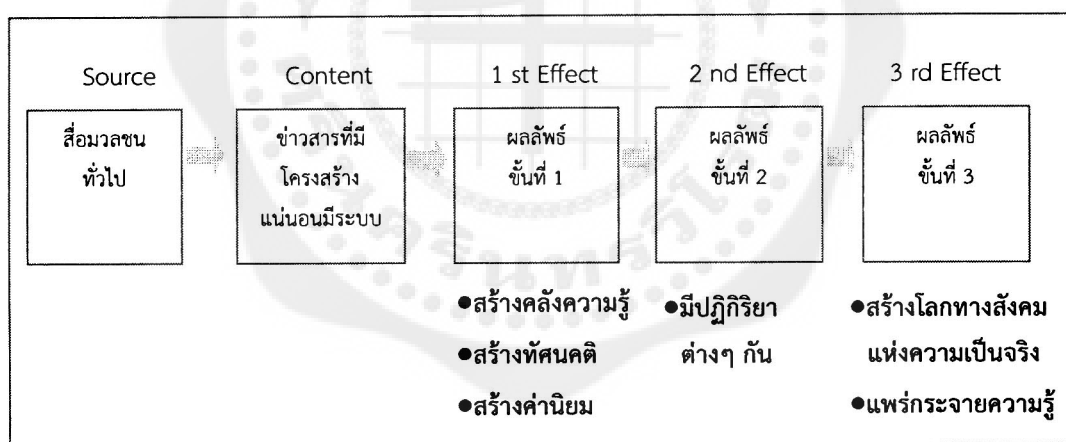
จากแนวคิดและงานวิจัยดังกล่าวข้างต้นแสดงให้เห็นว่า หากผู้สอนสามารถเลือกสื่อประกอบการเรียนการสอนได้ดี มีความน่าสนใจ น่าติดตาม และเข้าใจได้ง่าย รวมถึงสอดคล้องกับเป้าหมายของการเรียนรู้ตามจุดประสงค์ของรายวิชาแล้ว จะส่งผลทำให้ประสิทธิภาพและประสิทธิผลของการเรียนรู้เพิ่มมากยิ่งขึ้น ดังนั้นในการวิจัยครั้งนี้จึงทำการศึกษาปฏิกิริยาตอบสนองที่ผู้เรียนมีต่อสื่อประกอบการเรียนการสอนที่ถูกคัดเลือกและนำไปใช้ร่วมด้วย เพื่อทำให้ทราบว่าสื่อประกอบการเรียนการสอนที่ผู้สอนเลือกใช้ และคาดการณ์ว่าสื่อประกอบการเรียนการสอนเหล่านั้นจะส่งผลให้ผู้เรียนมีคุณธรรม จริยธรรม มีความรู้ มีทักษะทางปัญญา มีทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ รวมถึงมีทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลขมากขึ้นนั้น เมื่อผู้เรียนได้รับชมแล้วมีปฏิกิริยาตอบสนองอย่างไร กล่าวคือ สื่อประกอบการเรียนการสอนสามารถกระตุ้นให้ผู้เรียนเกิดความสนใจ ติดตามชมอย่างต่อเนื่อง และเข้าใจความหมายต่าง ๆ ที่สื่อต้องการจะนำเสนอได้ดีหรือไม่ รวมถึงทำการศึกษาว่าผู้เรียนชอบสื่อการเรียนการ

สอนนั้นหรือไม่ อย่างไร ทั้งนี้เพื่อนำข้อมูลที่ได้รับไปเป็นแนวทางในการปรับปรุง พัฒนา และคัดเลือก รายการโทรทัศน์ที่มีความเหมาะสมมาใช้เป็นสื่อประกอบการเรียนการสอนต่อไปในอนาคต

5. แนวคิดทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับอิทธิพลของสื่อมวลชนที่มีต่อบุคคล

สื่อมวลชนมีอิทธิพลต่อบุคคลเป็นอย่างมาก กล่าวคือ เมื่อสื่อมวลชนมีการเผยแพร่ผลงานของตนเอง ก็จะสร้างผลกระทบใน 3 ระยะ คือ ระยะสั้น (ขั้นแรก) ระยะกลาง (ขั้นที่สอง) และระยะยาว (ขั้นที่สาม) เช่น เมื่อเวลาที่บุคคลได้รับข่าวสารจากสื่อมวลชนไปแล้ว ผลกระทบระยะแรกจะเป็นการเก็บข้อมูลเข้าสู่คลังความรู้ สร้างทัศนคติ และค่านิยมต่างๆ ให้เกิดขึ้น หลังจากนั้นก็เป็นขั้นตอนที่มีปฏิกิริยาตอบสนองออกมาในรูปแบบของการแสดงพฤติกรรม และเมื่อเวลาค่อย ๆ ผ่านไปข้อมูลข่าวสารที่สะสมไว้มาก ๆ จะถูกจัดระบบ และหล่อหลอมผู้รับสารจนกลายเป็นโลกแห่งความเป็นจริง ฯลฯ ดังนั้นเมื่อเวลาที่ผู้รับสารดูรายการทางโทรทัศน์ก็ไม่เพียงแต่ได้รับ “สารสนเทศ” (Information) เท่านั้น แต่บุคคลจะค่อย ๆ เก็บสะสมกลายเป็นภาพต่อของชีวิตในแบบต่าง ๆ (Picture of Life) และเป็นเสมือนแบบจำลองพฤติกรรมในรูปแบบต่าง ๆ (Model of Behavior) ก่อนที่จะได้สัมผัส หรือมีประสบการณ์นั้นด้วยตนเอง (กาญจนา แก้วเทพ, 2554: 248 - 249) ทั้งนี้สามารถแสดงผลกระทบที่บุคคลได้รับจากสื่อมวลชน ดังภาพประกอบ

1

ภาพประกอบ 1 อิทธิพลของสื่อมวลชน

หมายเหตุ : ปรับปรุงจากภาพแสดงผลกระทบที่เกิดจากสื่อมวลชน (กาญจนา แก้วเทพ, 2554: 248)

จากผลกระทบที่บุคคลได้รับจากสื่อมวลชน จนเกิดการเรียนรู้และสั่งสมเป็นแบบแผนทางพฤติกรรม นักวิชาการจึงได้นำเสนอแนวคิดที่เกี่ยวข้องกับรูปแบบของอิทธิพลของสื่อที่มีต่อบุคคลไว้อย่างหลากหลายแง่มุม โดยในที่นี้จะนำเสนอเพียง 3 แนวคิดทฤษฎี คือ แนวคิดเรื่องการถ่ายทอดทางสังคม (Socialization) แนวคิดเรื่องการเรียนรู้จากการสังเกต (Observation Learning) และทฤษฎีความคาดหวังของสังคม (Social Expectation Theory)

5.1 แนวคิดเรื่องการถ่ายทอดทางสังคม (Socialization)

การถ่ายทอดทางสังคม บางครั้งถูกเรียกว่า การอบรมบ่มเพาะทางสังคม หรือ การอบรมกล่อมเกลாதงสังคม ซึ่งสื่อมวลชนเป็นสถาบันหนึ่งได้รับมอบหมายให้มืบทบาทนี้ ร่วมกับแหล่งอบรมบ่มเพาะทางสังคมอื่น ๆ เช่น ครอบครัว สถานศึกษา สถานที่ทำงาน หรือกลุ่มเพื่อน เนื่องจากประเพณีและค่านิยมของคนในสังคมจำเป็นต้องถูกถ่ายทอดจากรุ่นหนึ่งยังอีกรุ่นหนึ่ง เพื่อให้บุคคลมีโอกาได้เรียนรู้ระเบียบกฎเกณฑ์ของสังคมและสามารถเอาชีวิตรอดในสังคมที่ตนดำรงชีวิตอยู่ตลอดจนเพื่อให้สังคมนั้นคงอยู่สืบต่อไป ดังนั้นสื่อมวลชนจึงต้องทำหน้าที่ในการแสดงให้เห็นว่า แนวทางการปฏิบัติ หรือ วัฒนธรรมของชาตินั้น ๆ เป็นอย่างไร ก่อนที่บุคคลจะซึมซับเข้าไป (กาญจนา แก้วเทพ. 2554: 167-168)

สื่อมวลชนถือเป็นแหล่งอบรมบ่มเพาะทางสังคมให้กับบุคคลทั้งทางตรงและทางอ้อม รวมไปถึงมีอิทธิพลทำให้บุคคลได้รับรู้ทั้งสิ่งที่ดีงามและสิ่งที่เลวร้ายเป็นอันตราย ด้วยเหตุผลที่ว่า การอบรมบ่มเพาะทางสังคมเป็นการให้ความรู้ความเข้าใจแก่สมาชิกในสังคมผ่านการติดต่อสื่อสารและสัมพันธ์กัน จนเกิดการกำหนดรูปแบบการตอบสนองตามที่คนส่วนใหญ่ในสังคมยอมรับหรือคาดหวัง ทั้งนี้การอบรมบ่มเพาะทางสังคมสามารถเกิดขึ้นตลอดช่วงชีวิตของมนุษย์ผ่านแหล่งการบ่มเพาะดังที่กล่าวมา (จำรอง เงินดี. 2551: 29 - 34) โดยการอบรมบ่มเพาะทางสังคมของสื่อมวลชนจะเกิดขึ้นใน 3 มิติ ได้แก่ (กาญจนา แก้วเทพ; และ นิคม ชัยชุมพล. 2555: 93)

1. มิติการอบรมบ่มเพาะด้านสติปัญญา เกิดจากสื่อที่มีเนื้อหาประเภทข่าวสาร ความรู้ การฝึกทักษะความสามารถด้านต่างๆ

2. มิติการอบรมบ่มเพาะด้านจิตใจ เกิดจากสื่อที่มีเนื้อหาประเภทให้ข้อคิด ให้แรงบันดาลใจ ให้กำลังใจ และการฝึกฝนจิตใจ

3. การอบรมบ่มเพาะด้านพฤติกรรม เกิดจากสื่อที่มีเนื้อหาประเภทการประพฤติตนเป็นสมาชิกที่ดีของสังคม และการเคารพกฎระเบียบของสังคม

และผลที่ตามมาจากการอบรมบ่มเพาะทางสังคมของสื่อมวลชน เช่น (สิทธิโชค วรานุสินติกุล. 2548: 55 - 65)

1. การเกิดมโนทัศน์เกี่ยวกับตนเอง (Self - Concept) เป็นความเชื่อของบุคคลที่มีต่อตนเองในด้านต่าง ๆ ไม่ว่าจะเป็นด้านความสามารถ สติปัญญา นิสัยใจคอ ซึ่งมโนทัศน์เกี่ยวกับตนเองนี้จะนำไปสู่การแสดงพฤติกรรมต่อไป

2. การเข้าใจบทบาททางเพศ (Gender) เป็นความสามารถของบุคคลในการรู้จักลักษณะทางเพศของตนเอง และแสดงพฤติกรรมที่สอดคล้องกับลักษณะทางเพศนั้นตามที่สังคมคาดหวัง

3. พัฒนาการทางสติปัญญา (Cognitive Development) เป็นลำดับขั้นทางการรับรู้ซึ่งบุคคลจะรับเอาข้อมูลมาตีความทำความเข้าใจ กระทั่งสามารถจัดการหรือแก้ไขสถานการณ์ต่าง ๆ ได้

4. พัฒนาการทางจริยธรรม (Moral Development) เป็นลำดับขั้นทางการใช้เหตุผลในการเลือกกระทำหรือไม่กระทำ ตามหลักศีลธรรมหรือข้อกำหนดทางสังคม

5. แนวโน้มของแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ (Achievement Motive) เป็นความปรารถนาของบุคคลในการที่จะบรรลุมาตรฐานแห่งความดีเลิศที่ตนหรือสังคมคาดหวังไว้

5.2 แนวคิดเรื่องการเรียนรู้จากการสังเกต (Observation Learning)

วิธีการเรียนรู้ของคนเรานั้นอาจเกิดจากการเรียนรู้โดยตรงด้วยตนเอง และการเรียนรู้ด้วยการสังเกตจากผู้อื่น ในชีวิตจริงของมนุษย์สัดส่วนของการเรียนรู้โดยตรงด้วยตนเองนั้นมีไม่มากนัก เช่น คนเราไม่จำเป็นต้องยื่นมือเข้าไปจับไฟด้วยตนเองแล้วจึงรู้ว่าร้อน เราไม่จำเป็นต้องกระโดดลงจากตึกสูงเพื่อเรียนรู้ว่าการขาหักเป็นอย่างไร ฯลฯ การเรียนรู้ของมนุษย์จึงเกิดจากการสังเกตสิ่งแวดล้อมรอบ ๆ ตัว และสื่อมวลชนก็เป็นสิ่งแวดล้อมสำคัญในการให้แบบอย่างการเรียนรู้จำนวนนับไม่ถ้วน ดังนั้นแม้ว่าสายสัมพันธ์ระหว่างเรื่อง สิ่งเร้า - การตอบสนอง - การได้รางวัล อาจจะไม่ชัดเจนนัก ทั้งในเรื่องราวของตัวต้นแบบ (เช่น เราอาจจะไม่เห็นได้ชัดว่า การที่นางเอกเสียสละนั้นจะทำให้ได้อะไรมา ฯลฯ) และทั้งในด้านตัวผู้เรียนเอง (เช่น ดูหนังแบบนี้แล้วไม่รู้อะไรขึ้นมา ฯลฯ) แต่การเรียนรู้ด้วยการสังเกตก็เกิดขึ้นตลอดเวลา (กาญจนา แก้วเทพ. 2554: 174)

การเรียนรู้จากการสังเกตตัวแบบที่เป็นสื่อมวลชน บุคคลกับตัวแบบนั้นจะมีความคล้ายคลึงกัน ในบางอย่าง (เช่น ช่วงอายุใกล้เคียงกัน เพศหรือสถานภาพเช่นเดียวกัน ฯลฯ) หรือมีบริบทที่สามารถแสดงพฤติกรรมที่สอดคล้องกันได้ โดยการเรียนรู้จากการสังเกตตัวแบบจะทำให้บุคคลเกิดการเลียนแบบใน 2 ลักษณะ คือ (กาญจนา แก้วเทพ; และ นิคม ชัยชุมพล. 2555: 88)

1. Imitation เป็นการเลียนแบบสิ่งที่เห็นได้ภายนอก เช่น การแต่งกาย กริยาท่าทาง เป็นต้น
2. Identification เป็นการเลียนแบบสิ่งที่ไม่สามารถมองเห็นได้อย่างชัดเจน เช่น ความคิด ความรู้สึก ความต้องการบางอย่างทางจิตใจ เป็นต้น

นอกจากนี้ ผลจากการรวบรวมวิธีการที่การเรียนรู้ทางสังคมของ บันดูรา (กาญจนา แก้วเทพ. 2554: 175; อ้างอิงจาก Bandura. 1971) ได้อธิบายถึงการเรียนรู้ทางสังคมที่จะเกิดขึ้นได้จากตัวแทนที่เป็นสื่อมวลชนไว้ 3 แบบ คือ

1. Observation learning ผู้ที่ได้รับสื่อทุกชนิดย่อมรู้จักแบบแผนใหม่ ๆ ของการแสดงพฤติกรรมอยู่ตลอดเวลาจากการนำเสนอของสื่อ เช่น เราว่าการยิงปืนทำอะไร ทั้งๆ ที่ในชีวิตจริงเราอาจจะไม่เคยเห็นหรือจับปืนเลยก็เป็นได้ หรือเรารู้แม้กระทั่งว่าถ้าจี้ตัวประกันบนเครื่องบินต้องทำอะไร เพราะเราเคยเห็นจากในละครหรือภาพยนตร์มาแล้ว ฯลฯ

2. Inhibitory Effects การที่ได้เห็นตัวต้นแบบถูกลงโทษเนื่องจากการกระทำบางอย่าง จะช่วยลดแรงจูงใจของผู้เลียนแบบที่จะทำตามให้น้อยลง คล้ายกับสำนวนไทยที่ว่า “ฆ่าไก่ให้ลิงดู” เนื่องจากผู้เรียนจะรู้สึกว่าการถูกลงโทษเช่นกัน โดยมีผลการวิจัยเชิงทดลองแสดงให้เห็นว่า เมื่อชมภาพยนตร์ที่ลงโทษผู้ใช้ความรุนแรง พฤติกรรมที่ชอบสอดรู้สอดเห็นเรื่องคนอื่นหรือพฤติกรรมที่ต่อต้านสังคมทั้งหลาย ผู้ชมจะแสดงพฤติกรรมดังกล่าวในชีวิตจริงน้อยลง ซึ่งอาจจะเป็นเหตุผลว่า เพราะเหตุใดบรรดาภาพยนตร์ Actionทั้งหลายจึงต้องลงโทษผู้ร้ายในตอนจบ หรือละครโทรทัศน์มีแก่นเรื่องแบบทำดีได้ดี ทำชั่วได้ชั่ว

3. Disinhibitory Effects สำหรับสื่อมวลชนที่ให้แบบอย่างของตัวต้นแบบที่ได้รับรางวัล เนื่องจากแสดงออกซึ่งพฤติกรรมที่สังคมห้ามปรามมิให้ฝ่าฝืน ก็สามารถทำให้ผู้ชมเลียนแบบกระทำ พฤติกรรมสวนกระแสสังคมมากขึ้นได้ เช่น พระเอกที่ใช้ความรุนแรงแบบชาตินิยม สามารถทำให้ตัวละครหญิงรวมถึงนางเอกมารุมรัก ฯลฯ และมีการวิจัยเชิงทดลองพบว่า เมื่อนำเอาภาพยนตร์ที่มีเนื้อเรื่อง เกี่ยวกับความกล้าบ้าบิ่นที่สังคมห้ามปรามมิให้ทำมาให้กลุ่มตัวอย่างชมแล้วจะมีผลทำให้ผู้ชมลดความ กลัวหมอฟัน สัตว์เลื้อยคลาน และเพิ่มความก้าวร้าวมากขึ้น

จะเห็นได้ว่า ตัวแบบที่สื่อมวลชนพยายามแสดงให้บุคคลได้รับรู้ มีทั้งตัวแบบที่เป็นบุคคลจริง (Live Model) และตัวแบบที่เป็นสัญลักษณ์ (Symbolic Model) โดยตัวแบบทั้งสองจะมีหน้าที่สำคัญใน การสร้างพฤติกรรมใหม่ตามที่สังคมยอมรับ ส่งเสริมพฤติกรรมเดิมให้ดีขึ้น และยับยั้งการเกิดพฤติกรรมที่ ไม่พึงปรารถนาบางอย่างได้ (สมโภชน์ เอี่ยมสุภาษิต. 2556: 51)

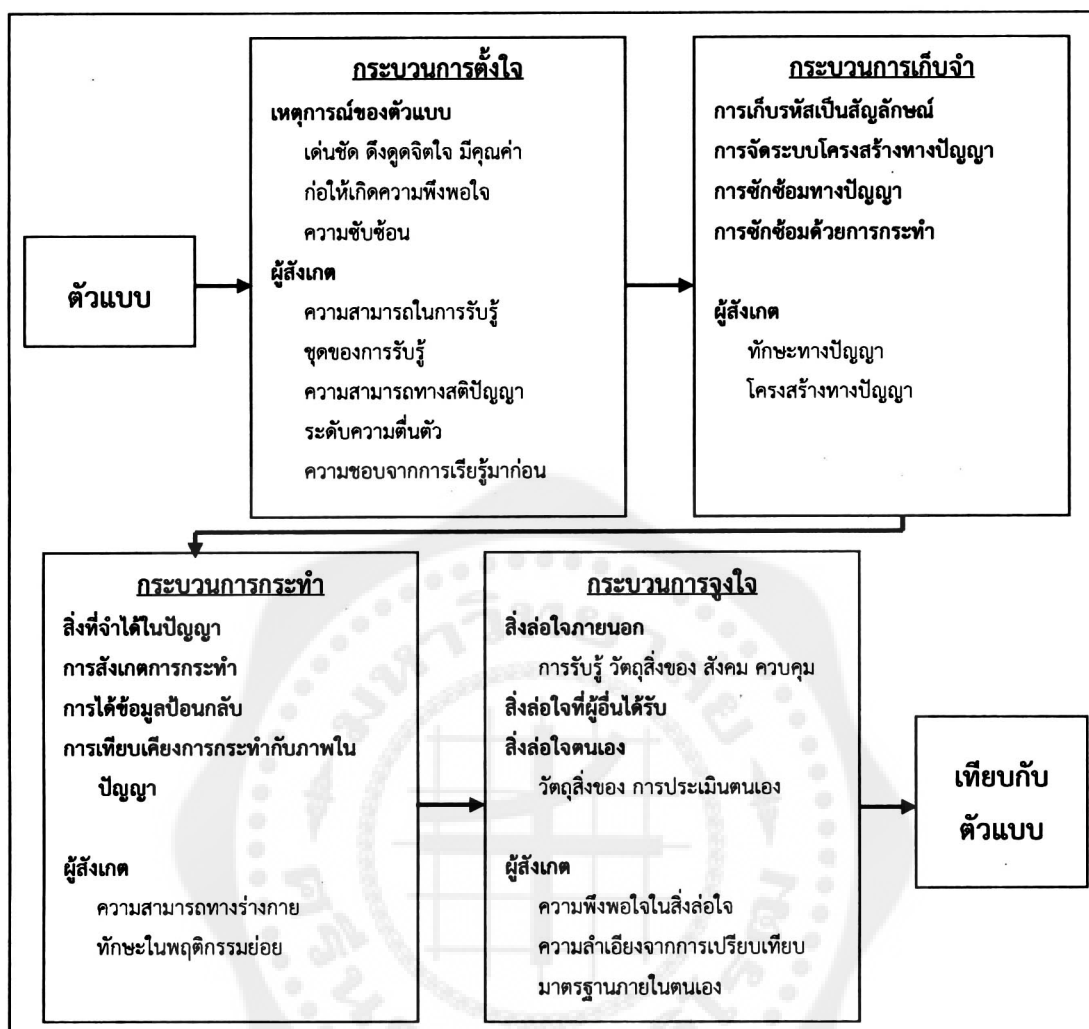
บันดูรา (Bandura. 2001: 6 - 8) ได้กล่าวถึงกระบวนการเรียนรู้จากการสังเกตกับตัวแบบที่ เป็นสัญลักษณ์ซึ่งปรากฏให้เห็นได้อย่างชัดเจนในสื่อมวลชน ด้วยทฤษฎีการเรียนรู้ทางปัญญาเชิงสังคม (Social Cognitive Theory) 4 ขั้นตอน ดังนี้

1. กระบวนการตั้งใจ (Attentional Process) เกี่ยวข้องกับการเลือกกำหนดตัวแบบที่ต้องการ สังเกต โดยเฉพาะตัวแบบที่มีอิทธิพลและสามารถลอกเลียนแบบได้ ทั้งนี้ปัจจัยส่วนบุคคลที่จะนำไปสู่การ เลือกสนใจตัวแบบ ได้แก่ ทักษะทางปัญญา (Cognitive Skills) อคติหรือมุมมองเดิมที่มีอยู่ (Preconceptions) ค่านิยมที่พึงพอใจ (Value Preferences) ในขณะเดียวกันตัวแบบที่มีความโดดเด่น (Salience) น่าดึงดูดใจ (Attractiveness) และมีหน้าที่เป็นตัวแบบ มักจะได้รับเลือกให้เป็นตัวแบบ

2. กระบวนการเก็บจำ (Representational Process) เกี่ยวข้องกับกระบวนการถ่ายโอนและ ปรับเปลี่ยนข้อมูลที่ได้จากการสังเกตตัวแบบ ผสมรวมกับอคติหรือมุมมองเดิมที่มีอยู่และอารมณ์ความรู้สึก ส่วนตัว จากนั้นทำการลงรหัสเพื่อให้สามารถจดจำและดึงออกมาใช้ได้

3. กระบวนการกระทำ (Behavioral Process) เมื่อข้อมูลที่ได้จากการสังเกตตัวแบบได้ถูก แปลงเป็นชุดของการกระทำที่พึงพอใจแก่บุคคลแล้ว บุคคลจะแสดงพฤติกรรมที่คล้ายคลึงกับตัวแบบ ออกมา โดยพยายามปรับเปลี่ยนให้สอดคล้องกับความสามารถและทักษะที่ตนมีอยู่

4. กระบวนการจูงใจ (Motivational Process) ผลลัพธ์ที่ได้จากการเรียนรู้จากการสังเกตจะ บรรลุตามเป้าหมาย เมื่อบุคคลได้รับการจูงใจภายหลังแสดงพฤติกรรม เช่น สิ่งกระตุ้นภายในตนเอง (Incentive Motivators) ปฏิกริยาที่ได้รับจากผู้อื่น (Vicarious) และความเป็นอิสระในการสร้างสรรค์ (Self-Produced) ทั้งนี้บุคคลจะแสดงพฤติกรรมซ้ำอีก เมื่อได้รับรางวัล การชมเชย หรือการยอมรับ มากกว่าการไม่ได้รับการชมเชยหรือถูกลงโทษ อย่างไรก็ตามในกรณีที่บุคคลไม่ได้รับการยอมรับภายหลัง แสดงพฤติกรรมที่เกิดจากการสังเกต บุคคลจะพยายามปรับเปลี่ยนพฤติกรรมจนกระทั่งมีความสอดคล้อง กับสถานการณ์ที่เกิดขึ้น จากกระบวนการเรียนรู้จากการสังเกตข้างต้น สามารถสรุปได้ดังภาพประกอบ 2

ภาพประกอบ 2 กระบวนการเรียนรู้จากการสังเกต

หมายเหตุ: ปรับปรุงจากภาพกระบวนการเรียนรู้จากการสังเกต (สมโภชน์ เอี่ยมสุภาษิต. 2556: 53)

5.3 ทฤษฎีความคาดหวังของสังคม (Social Expectation Theory)

ความเชื่อของนักสังคมวิทยาที่ว่า “มนุษย์มีธรรมชาติเป็นสัตว์สังคม” ดังนั้นการแสดงพฤติกรรมของมนุษย์จึงเกี่ยวข้องหรือเกิดจากคนอื่น ๆ ในสังคม ไม่ว่าจะเป็นระดับปัจเจกบุคคล กลุ่ม หรือเงื่อนไขทางสังคม จากทัศนะของนักสังคมวิทยา แบบแผนของพฤติกรรมที่ยอมรับกันในสังคมจะเป็นตัวกำหนดทิศทางการแสดงออกของมนุษย์ แบบแผนของความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลที่มีกฎเกณฑ์เหล่านั้นนักสังคมวิทยาเรียกว่า “การจัดระเบียบทางสังคม” (Social Organization) เป็นการที่สมาชิกทุกคนในกลุ่มจะถูกสอนให้รู้จักแบบแผนที่เป็นที่ยอมรับ เพื่อคาดการณ์การกระทำของคนอื่น และกำหนดทิศทางการกระทำของตนเองให้อยู่ในร่องในรอย โดยมีสิ่งที่ใช้ในการจัดระเบียบทางสังคม 4 ประเภท คือ (กาญจนา แก้วเทพ. 2554: 176 - 180)

1. Norm เป็นกฎทั่วไป ที่สมาชิกในกลุ่มต่างเข้าใจตรงกัน และปฏิบัติตาม
2. Role เป็นกฎอีกประเภทหนึ่ง แต่เป็นกฎที่เกี่ยวข้องตามตำแหน่งหน้าที่ของบุคคลในกลุ่มว่า ต้องทำกิจกรรมอะไรบ้าง (กิจกรรมที่เฉพาะเจาะจง และเกี่ยวข้องกับบทบาทอื่น ๆ)
3. Ranking เป็นเรื่องของการเรียงลำดับชั้นภายในกลุ่มว่า ตำแหน่งหนึ่งมีอำนาจหรือมีชื่อเสียงมากหรือน้อยกว่าตำแหน่งอื่น ๆ อย่างไร
4. Sanctions เป็นกฎเกณฑ์ในการบริหารงานภายในกลุ่ม เพื่อการควบคุมให้สังคมดำเนินการต่อไปได้อย่างราบรื่น

จากแนวคิดดังกล่าวสะท้อนหน้าที่พื้นฐานของสื่อมวลชนในฐานะแหล่งแสดงความคาดหวังของสังคม ซึ่งประกอบด้วยหลักการสำคัญ ดังนี้

1. แบบแผนของการจัดระเบียบทางสังคมในรูปแบบของ Norm Roles Ranking และ Sanctions จะถูกถ่ายทอดเป็นภาพของกิจกรรมต่าง ๆ ผ่านเนื้อหาของสื่อมวลชนอยู่ตลอดเวลา
2. ภาพของกลุ่มคนประเภทต่าง ๆ (ที่แสดง Norm Roles Ranking และ Sanctions) ที่ปรากฏในสื่อ นั้น อาจจะตรงกับความเป็นจริง หรืออาจจะผิดเพี้ยนจากความเป็นจริงได้ เพราะฉะนั้น ภาพดังกล่าวจึงอาจจะน่าเชื่อถือ หรืออาจจะพาหลงทางไป
3. หากภาพที่แสดงนั้นเกี่ยวข้องกับความเป็นจริงของผู้ชม สมาชิกที่เป็นผู้ชมก็จะซึมซับตามค่านิยมที่แสดงอยู่ในสื่อ โดยบุคคลจะเริ่มเรียนรู้แบบแผนของความคาดหวังของสังคม (Sets of Social Expectations) ว่าจะต้องทำอะไรบ้าง ทั้งนี้การเรียนรู้ความคาดหวังนั้นเป็นส่วนสำคัญที่บุคคลใดบุคคลหนึ่งจะต้องปูพื้นความเข้าใจก่อนที่จะเข้าไปเป็นสมาชิกของกลุ่มนั้น
4. ในคนทุกกลุ่มจะต้องเรียนรู้ความคาดหวังของสังคมที่มีต่อกลุ่มตัวเองและกลุ่มอื่น ๆ ด้วย เช่น กลุ่มนิสิตนักศึกษาต้องรู้ว่าสังคมคาดหวังอะไรจากกลุ่มของตน และรู้ว่ามีสังคมคาดหวังอะไรอีกบ้างจากกลุ่มรัฐบาล กลุ่มทหาร กลุ่มนักธุรกิจ กลุ่มคนงาน ฯลฯ ความรู้ทั้งหมดนี้คือ ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับระเบียบของสังคม
5. จากค่านิยมที่เรียนรู้มาจากสื่อต่าง ๆ ของสังคมจะทำหน้าที่เป็น “คู่มือกิจกรรม” ของคนในสังคม ซึ่งจะช่วยให้รู้ว่าเราควรปฏิบัติต่อคนอื่นอย่างไร และเกิดเป็นคาดหวังด้วยว่าคนอื่นควรจะปฏิบัติต่อเราอย่างไร

จากที่กล่าวมาข้างต้น สื่อมวลชนได้รับมอบหมายบทบาทหลักให้เป็น “ผู้อบรมบ่มเพาะ” “ให้ตัวแบบ” และ “สร้างความคาดหวัง” แก่สมาชิกในสังคม ซึ่งมีอิทธิพลอย่างยิ่งในสังคมไทย เนื่องจากเป็นเครือข่ายการสื่อสารที่ทันสมัยมากที่สุดในปัจจุบัน สื่อประเภทต่าง ๆ สามารถเข้าถึงประชาชนได้อย่างกว้างขวางไม่ว่าจะเป็นวิทยุกระจายเสียง วิทยุโทรทัศน์ สิ่งพิมพ์ ภาพยนตร์ เป็นต้น การส่งอิทธิพลของสื่อมวลชนต่อตัวบุคคลนั้นสามารถเป็นได้ทั้งทางบวกและทางลบ โดยที่สื่อมวลชนจะมีผลกระทบต่อกระบวนการเรียนรู้ ความคิดเห็น ค่านิยม เจตคติและพฤติกรรมต่าง ๆ ของบุคคล ดังนั้น เพื่อให้สังคมสามารถรับรู้ในสิ่งที่เป็นโยบายต่อการดำรงชีวิตแล้ว สิ่งจำเป็นในการที่จะต้องพัฒนา คือ ควรมีการส่งเสริมให้บุคคล

สามารถเป็นผู้บริโภคสื่อที่มีคุณภาพ คือ สามารถรู้เท่าทัน รู้จักเลือกรับและวิจารณ์สื่ออย่างมีเหตุผล ซึ่งเป็นทักษะที่เป็นทางเลือกใหม่ที่จะทำให้บุคคลสามารถใช้ประโยชน์จากสื่อมวลชนได้มากขึ้น และนำไปสู่การพัฒนาตนเองของสื่อมวลชนในการนำเสนอสิ่งที่ดีมีประโยชน์ที่สุด (กาญจนา แก้วเทพ. 2554: 167 - 180)

6. แนวคิดที่เกี่ยวข้องกับการวิเคราะห์เนื้อหารายการโทรทัศน์

การวิเคราะห์เนื้อหาของสื่อจะนำไปสู่การสะท้อนสภาพที่เป็นจริงในสังคม สะท้อนเจตนาของผู้ส่งสาร โดยเฉพาะในเรื่องทัศนคติของผู้ส่งสารที่มีต่อประเด็นนั้น ๆ นอกจากนี้ยังสะท้อนคุณค่าของผลงาน และแนวทางความรับผิดชอบต่อสังคมที่ผู้ส่งสารพยายามสื่อให้กับผู้รับสารอีกด้วย (กาญจนา แก้วเทพ; และ นิคม ชัยชุมพล. 2555: 136 - 193) โดยแนวทางการวิเคราะห์เนื้อหาของสื่ออยู่หลายแนวคิด เช่น (กาญจนา เทพแก้ว. 2554: 308 - 309)

1. การวิเคราะห์คุณลักษณะของสารสนเทศ (In formativeness) เป็นการพิจารณาและวัดจากปริมาณข้อเท็จจริงที่มีอยู่ในเนื้อหาของสื่อ หรือการพิจารณาและวัดจากสัดส่วนของประเด็นทั้งหมดที่เกี่ยวข้องกับเนื้อหาที่ศึกษา เป็นต้น

2. การวิเคราะห์ความน่าอ่านหรือความยากง่ายในการอ่าน อันเนื่องจากการเขียน (Readability) เป็นการพิจารณาและวัดแนวทางการกระตุ้นความสนใจให้กับผู้รับสื่อที่มีลักษณะง่ายต่อการทำความเข้าใจ และมีการตอกย้ำซ้ำทวนให้สามารถจดจำได้ง่าย

3. การวิเคราะห์ความหลากหลาย (Diversity) เป็นการพิจารณาและวัดจากสัดส่วนการนำเสนอ มุมมองที่เกี่ยวข้องอย่างรอบด้านและครอบคลุม

อย่างไรก็ตามเมื่อจะทำการวิเคราะห์เนื้อหา ผู้วิเคราะห์พึงระมัดระวังใน 2 ประการ ดังนี้ (สุภางศ์ จันทรวาณิช. 2547)

ประการแรก คือ เนื้อหาที่จะได้จากการวิเคราะห์เอกสารเป็นเนื้อหาตามที่มีอยู่ในเอกสาร ไม่ใช่เนื้อหาที่ผู้วิจัยเป็นผู้กำหนด นอกจากเอกสารนั้นจะเป็นเอกสารที่ผู้วิจัยขอให้ผู้อื่นเขียนขึ้นตามความประสงค์ของตน

ประการที่สอง คือ คุณลักษณะเฉพาะที่ผู้วิจัยจะบรรยายหรือวิเคราะห์ ควรเป็นคุณลักษณะที่ดึงขึ้นมาได้จากเอกสารมากกว่าเป็นการบรรยายหรือวิเคราะห์โดยมีกรอบแนวคิดทฤษฎีกำหนดไว้ล่วงหน้า ทั้งนี้กรอบแนวคิดเป็นเพียงสิ่งที่นำมาช่วยในการสร้างข้อสรุปหรือโยงข้อมูลที่ได้ดึงออกมาได้แล้วเท่านั้น มิเช่นนั้นการวิเคราะห์เนื้อหาจะไม่มีความเป็นภววิสัยและขาดความเป็นระบบ

จากที่กล่าวมาข้างต้น การวิจัยครั้งนี้ได้ใช้วิธีการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) เป็นเครื่องมือในการค้นหาคำตอบวัตถุประสงค์หลักของวิเคราะห์เนื้อหาของรายการโทรทัศน์ที่นำเสนอผ่าน องค์การกระจายเสียงและแพร่ภาพสาธารณะแห่งประเทศไทย (สถานีโทรทัศน์ไทยพีบีเอส) และคัดเลือกไว้

สำหรับใช้ในการจัดการเรียนการสอนในหมวดวิชาศึกษาศาสตร์ศึกษาทั่วไป เนื่องจากการวิเคราะห์เนื้อหาเป็นวิธีการวิจัยที่สามารถช่วยวิเคราะห์ตัวสาระ หรือข้อความที่ถูกสื่อได้เป็นอย่างดี

7. แนวคิดที่เกี่ยวข้องกับการวิเคราะห์รายการโทรทัศน์ด้านเทคนิค

ในการวิจัยครั้งนี้ นอกจากจะทำการพิจารณาความสอดคล้องระหว่างเนื้อหาในรายการโทรทัศน์กับวัตถุประสงค์ของการจัดการเรียนการสอนในหมวดวิชาศึกษาทั่วไปแล้ว ผู้วิจัยจะทำการวิเคราะห์รายการโทรทัศน์ด้านเทคนิคประกอบด้วยว่ามีความเหมาะสมมากน้อยเพียงใด ซึ่งวัตถุประสงค์สำคัญของการประเมินรายการโทรทัศน์ด้านเทคนิคการผลิตเป็นไปเพื่อสำรวจความบกพร่องหรือข้อผิดพลาดในการผลิตรายการในตอนต่าง ๆ ทั้งนี้เกณฑ์ในการวิเคราะห์รายการโทรทัศน์ด้านเทคนิค ประกอบด้วย (สุทธิพิชิตติยะ; และ คนอื่นๆ. 2544: 26)

1. ความชัดเจนของเสียง
2. ความชัดเจนของภาพ
3. ความสอดคล้องกันระหว่างภาพและเสียง
4. ความต่อเนื่องหรือความราบรื่นของรายการ
5. ความสมจริงของผู้แสดง
6. การจัดมุมกล้อง
7. ความเหมาะสมของฉาก

8. การเชื่อมโยงวรรณกรรม/สารสนเทศ (Information) ที่เกี่ยวข้อง

ด้วยสื่อการเรียนการสอนสามารถช่วยการเรียนการสอนของผู้สอนได้เป็นอย่างดี จากการที่ผู้สอนสามารถจัดประสบการณ์การเรียนรู้ให้กับผู้เรียนได้มากขึ้น อีกทั้งยังช่วยให้ผู้สอนมีแหล่งวิทยาการที่เป็นเนื้อหาที่เหมาะสมแก่การเรียนรู้ตามจุดมุ่งหมายในการสอน และช่วยให้ผู้สอนสามารถควบคุมพฤติกรรม การเรียนรู้และสนับสนุนการเรียนรู้ของผู้เรียนอีกด้วย สื่อการเรียนการสอนจะช่วยส่งเสริมให้ผู้เรียนได้ทำกิจกรรมหลาย ๆ รูปแบบ เช่น การใช้ศูนย์การเรียนรู้ การใช้คอมพิวเตอร์ช่วยสอน การสาธิต การแสดง นาฏ-การ เป็นต้น ตลอดจนช่วยให้ผู้สอนได้สอนตรงตามจุดมุ่งหมายการเรียนการสอน และยังช่วยในการขยายเนื้อหาที่เรียนทำให้การสอนง่ายขึ้น รวมไปถึงช่วยประหยัดเวลาในการสอน เพื่อให้ผู้เรียนจะได้มีเวลาในการทำกิจกรรมการเรียนรู้มากขึ้น จากข้อมูลทีกล่าวมาข้างต้น จะเห็นได้ถึงประโยชน์ของสื่อการเรียนการสอน และทำให้เรามองเห็นถึงความสำคัญและความจำเป็นในการใช้สื่อในการช่วยพัฒนาการเรียนการสอนได้อย่างมีประสิทธิภาพ (กมล เวียสุวรรณ; และ นิตยา เวียสุวรรณ. 2539)

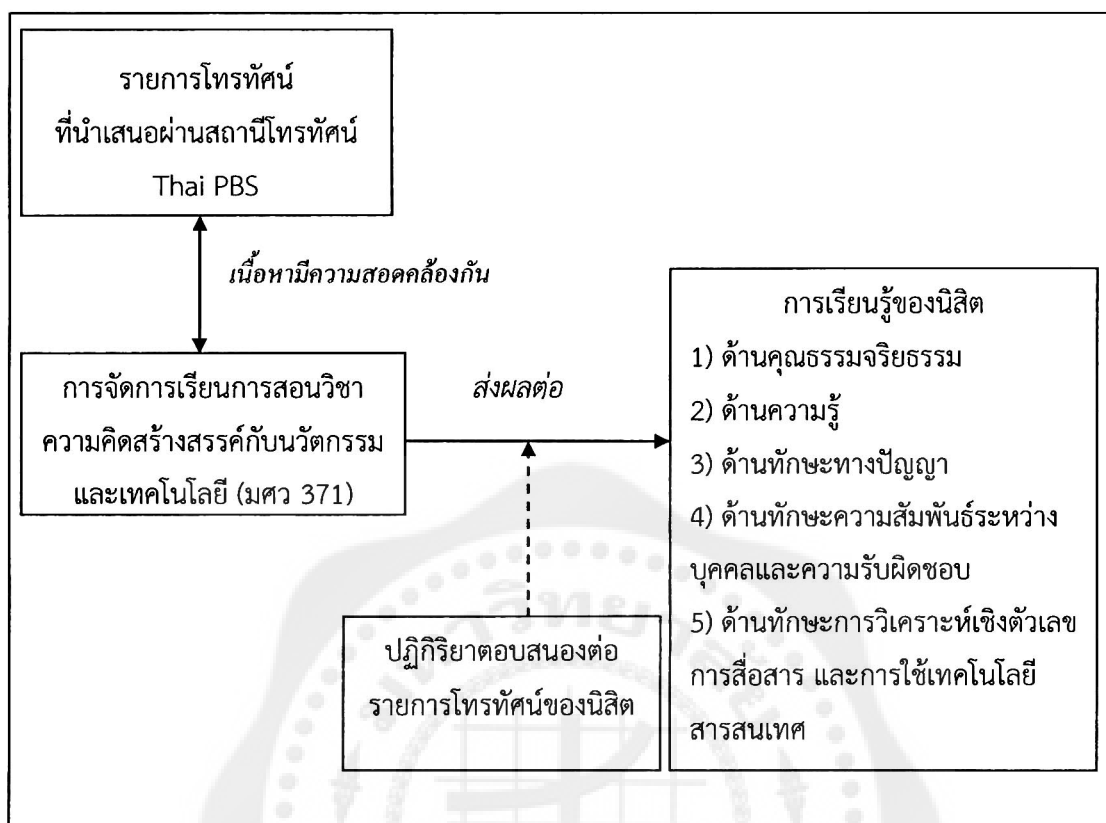
สำนักนวัตกรรมการเรียนรู้ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ มีพันธกิจหลักคือจัดการเรียนการสอน รายวิชาศึกษาทั่วไปให้กับนิสิตระดับปริญญาตรี ซึ่งนิสิตต้องเรียนวิชาศึกษาทั่วไปทั้งหมด 30 หน่วยกิต มีจุดมุ่งหมายหลักคือให้ผู้เรียนได้มีความรอบรู้อย่างกว้างขวาง มีโลกทัศน์ที่กว้างไกล มีความเข้าใจธรรมชาติ

ตนเอง ผู้อื่น และสังคม สามารถคิดอย่างมีเหตุผล มีทักษะสื่อสาร มีความสมบูรณ์ทั้งร่างกายและจิตใจ ตระหนักในคุณค่าของศิลปวัฒนธรรมทั้งของไทย และนานาชาติ สามารถนำความรู้ไปใช้ในการดำเนินชีวิตและดำรงอยู่ในสังคมได้เป็นอย่างดี ให้ผู้เรียนมีอัตลักษณ์ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ มีปัญญา และความสามารถที่จะสร้างสรรค์ความรู้ มีความเข้าใจตนเองและผู้อื่น เป็นผู้ใฝ่หาความรู้ความจริง และสามารถคิดอย่างมีวิจารณ์ญาณ และให้ผู้เรียนรู้เท่าทันที่มาของความรู้ในศาสตร์ต่าง ๆ รวมทั้งการเข้าถึงความรู้ที่มีความสัมพันธ์กับธรรมชาติ คน และสังคม มีคุณธรรม จริยธรรม และสุนทรียะในการดำรงชีวิต โดยในปีการศึกษา 2556 ได้เปิดรายวิชาศึกษาทั่วไปทั้งหมด 17 รายวิชา มีเนื้อหาครอบคลุมทั้งกลุ่มวิชา ภาษา กลุ่มวิชาวิทยาศาสตร์ คณิตศาสตร์ และเทคโนโลยี และกลุ่มวิชาศิลปศาสตร์

ทั้งนี้เพื่อให้การจัดการเรียนการสอนมีประสิทธิภาพตามที่ได้ตั้งเป้าหมายไว้ สำนักนวัตกรรมการเรียนรู้จึงจัดหาสื่อประกอบการเรียนการสอนที่ดีและมีเนื้อหาที่เกี่ยวข้องกับรายวิชามาใช้ประกอบในการเรียนการสอนแต่ละหัวข้อเพื่อให้ผู้เรียนมีความเข้าใจเนื้อหาที่เรียนได้ดียิ่งขึ้น ซึ่งในปีการศึกษาที่ผ่านมาได้มีการคัดเลือกสื่อประกอบการเรียนการสอนมาใช้หลายประเภทด้วยกัน เช่น ภาพยนตร์ สารคดี คลิปวิดีโอ ฯลฯ และเพื่อให้การคัดเลือกสื่อประกอบการเรียนการสอนมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้นทางสำนักนวัตกรรมการเรียนรู้จึงได้มีการทำวิจัยเพื่อวิเคราะห์สื่อสาธารณะเพื่อนำมาใช้ประกอบการเรียนการสอนวิชาศึกษาทั่วไปครั้งนี้ขึ้น ทั้งนี้เพื่อให้ได้สื่อประกอบการเรียนการสอนประเภทรายการโทรทัศน์ที่ดีและมีเนื้อหาที่มีความเหมาะสมมาใช้ประกอบการจัดการเรียนการสอนตั้งแต่ปีการศึกษา 2556 เป็นต้นไป

9. กรอบแนวคิดในการวิจัย

การวิจัยเรื่อง “การวิเคราะห์เนื้อหาของรายการโทรทัศน์ที่นำเสนอผ่านองค์การกระจายเสียงและแพร่ภาพสาธารณะแห่งประเทศไทย (สถานีโทรทัศน์ไทยพีบีเอส)” ครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์หลักเพื่อศึกษาความสอดคล้องระหว่างรายการโทรทัศน์ที่นำเสนอผ่านองค์การกระจายเสียงและแพร่ภาพสาธารณะแห่งประเทศไทย (สถานีโทรทัศน์ไทยพีบีเอส) กับวัตถุประสงค์ของการจัดการเรียนการสอนวิชาความคิดสร้างสรรค์กับนวัตกรรมและเทคโนโลยี (มศว 371) ซึ่งหากมีความสอดคล้อง แสดงว่ารายการโทรทัศน์นั้นสามารถนำไปใช้ประกอบการจัดการเรียนการสอนวิชาความคิดสร้างสรรค์กับนวัตกรรมและเทคโนโลยี (มศว 371) ได้ นอกจากนี้ผู้วิจัยยังคาดว่ารายการโทรทัศน์ที่นำไปใช้ในการจัดการเรียนการสอนนั้นจะส่งผลทำให้นิสิตเกิดการเรียนรู้ตามจุดมุ่งหมายของรายวิชาได้เป็นอย่างดี รวมไปถึง หากนิสิตมีปฏิกิริยาตอบสนองต่อรายการโทรทัศน์ในทางที่ดี คือ ให้ความสนใจและชื่นชอบในรายการโทรทัศน์นั้นหรือกล่าวได้ว่ารายการโทรทัศน์นั้นสามารถดึงดูดใจผู้เรียนได้ก็จะส่งผลให้การจัดการเรียนการสอนได้ผลดียิ่งขึ้นตามไปด้วย ประกอบกับหากผู้สอนมีการจัดการเรียนการสอนที่เอื้อหรือสนับสนุนให้เกิดการเรียนรู้ เช่น ผู้สอนมีการให้ความรู้เพิ่มเติม มีการเปิดโอกาสให้มีการสอบถามหรืออภิปรายในประเด็นที่เกี่ยวข้อง มีการทำกิจกรรมเพิ่มเติม ฯลฯ ก็จะเป็นปัจจัยสำคัญที่สนับสนุนให้การจัดการเรียนการสอนประสบความสำเร็จตามเป้าหมายของรายวิชานั้น ๆ ทั้งนี้กรอบแนวคิดในการวิจัย แสดงในภาพประกอบ 3

ภาพประกอบ 3 กรอบแนวคิดในการวิจัย

หมายเหตุ: ความหมายของสัญลักษณ์ที่แสดงในกรอบแนวคิดในการวิจัย

สัญลักษณ์ $\longleftrightarrow$ หมายถึง ความสอดคล้องระหว่างเนื้อหาของรายการโทรทัศน์ระหว่างกับวัตถุประสงค์ของการจัดการเรียนการสอนวิชาความคิดสร้างสรรค์กับนวัตกรรมและเทคโนโลยี (มศว 371)

สัญลักษณ์ $\longrightarrow$ หมายถึง การจัดการเรียนการสอนในหมวดวิชาศึกษาทั่วไปโดยใช้สื่อประกอบการเรียนการสอนส่งผลต่อการเรียนรู้ของนิสิตตามกรอบมาตรฐานการเรียนรู้ทั้ง 5 ด้าน

สัญลักษณ์ $-->$ หมายถึง ปฏิบัติการตอบสนองต่อรายการโทรทัศน์ของนิสิตเป็นปัจจัยที่จะสนับสนุนให้การเรียนรู้ของนิสิตมีประสิทธิภาพและมีประสิทธิผล

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่อง “การวิเคราะห์เนื้อหาของรายการโทรทัศน์ที่นำเสนอผ่านองค์การกระจายเสียงและแพร่ภาพสาธารณะแห่งประเทศไทย (สถานีโทรทัศน์ไทยพีบีเอส) สำหรับใช้ประกอบในการจัดการเรียนการสอนวิชาความคิดสร้างสรรค์กับนวัตกรรมและเทคโนโลยี (มศว 371)” ผู้วิจัยกำหนดวิธีดำเนินการวิจัยดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่างในการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่างในการวิจัย จำแนกออกเป็น 3 กลุ่ม ตามวัตถุประสงค์การวิจัย ดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่างในการวิจัยสำหรับวัตถุประสงค์ข้อ 1 คือ

ประชากรในการวิจัยสำหรับวัตถุประสงค์ข้อ 1 คือ

1) รายการคนกล้าฝัน ที่ออกอากาศในช่วงเดือนกุมภาพันธ์ 2555 – เดือนกรกฎาคม 2556 มีทั้งหมด 69 ตอน

2) รายการเป็นอยู่คือ ที่ออกอากาศในช่วงเดือนกุมภาพันธ์ 2556 – เดือนกรกฎาคม 2556 มีทั้งหมด 26 ตอน และเดือนกุมภาพันธ์ 2555 อีก 1 ตอน

กลุ่มตัวอย่างในการวิจัยสำหรับวัตถุประสงค์ข้อ 1 คือ

1) รายการคนกล้าฝัน ที่ออกอากาศในช่วงเดือนกุมภาพันธ์ 2555 – เดือนกรกฎาคม 2556 ซึ่งมีเนื้อหาเกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนการสอนวิชาความคิดสร้างสรรค์กับนวัตกรรมและเทคโนโลยี มีทั้งหมด 13 ตอน

2) รายการเป็นอยู่คือ ที่ออกอากาศในช่วงเดือนกุมภาพันธ์ 2556 – เดือนกรกฎาคม 2556 และเดือนกุมภาพันธ์ 2555 ซึ่งมีเนื้อหาเกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนการสอนวิชาความคิดสร้างสรรค์กับนวัตกรรมและเทคโนโลยี มีทั้งหมด 15 ตอน

2. ประชากรและกลุ่มตัวอย่างในการวิจัยสำหรับวัตถุประสงค์ข้อ 2 คือ อาจารย์ผู้รับผิดชอบรายวิชาความคิดสร้างสรรค์กับนวัตกรรมและเทคโนโลยี ในปีการศึกษา 2556

3. ประชากรและกลุ่มตัวอย่างในการวิจัยสำหรับวัตถุประสงค์ข้อ 3 คือ

ประชากรในการวิจัยสำหรับวัตถุประสงค์ข้อ 3 คือ นิสิตที่ลงทะเบียนเรียนวิชาความคิดสร้างสรรค์กับนวัตกรรมและเทคโนโลยี ในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2556 มีทั้งหมด 1,269 คน

กลุ่มตัวอย่างในการวิจัยสำหรับวัตถุประสงค์ข้อ 3 คือ นิสิตที่ลงทะเบียนเรียนวิชาความคิดสร้างสรรค์กับนวัตกรรมและเทคโนโลยีในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2556 ที่ได้จากการสุ่มตัวอย่างอย่างง่าย (Simple Random Sampling) มีทั้งหมดจำนวน 259 คน มีรายละเอียดดังนี้

ลำดับ	รายการ	ชื่อตอน	จำนวนกลุ่มตัวอย่าง (คน)
1	คนกล้าฝัน	คู่ขวัญกาแพไทย	97
2	คนกล้าฝัน	ร้านไอศกรีมโฮมเมด	31
3	คนกล้าฝัน	แบกเป้ตะลุยฝัน	9
4	คนกล้าฝัน	จังหวัดชัยภูมิ	15
5	คนกล้าฝัน	ร้านฝันสร้างตัวเอง	8
6	คนกล้าฝัน	ธุรกิจฝันระดับโลก	10
7	คนกล้าฝัน	ฝันไกลกระเป๋ไทยระดับโลก	3
8	คนกล้าฝัน	นักฝันแห่งภูเขา	3
9	คนกล้าฝัน	สูตรปรุงฝัน	3
10	คนกล้าฝัน	ลายเส้นลายฝัน	2
11	เป็นอยู่คือ	นพพล อารังรัตนฤทธิ์	7
12	เป็นอยู่คือ	กัญญารัตน์ โฆษาวิสุทธิ	17
13	เป็นอยู่คือ	คเชนทร์ วงศ์แหลมทอง	14
14	เป็นอยู่คือ	สมบุญ กริ่งไกร	3
15	เป็นอยู่คือ	จิตติสิงห์ สมบุญ	10
16	เป็นอยู่คือ	ทีปกร วุฒิพิทยามงคล	10
17	เป็นอยู่คือ	ณัฏฐ์ รักษณะ	12
18	เป็นอยู่คือ	ปรพล ทองชุณห์	4
รวม			259

2. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล แบ่งออกเป็น 2 ชุด ตามวัตถุประสงค์การวิจัย คือ

1. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลสำหรับวัตถุประสงค์ข้อ 1 คือ แบบบันทึกข้อมูลเกี่ยวกับรายการโทรทัศน์ ซึ่งมีลักษณะเป็นคำถามปลายเปิดและแบบเลือกตอบหลายตัวเลือก (ภาคผนวก ก)
2. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลสำหรับวัตถุประสงค์ข้อ 2 คือ แบบสอบถามความคิดเห็นของอาจารย์ผู้สอนที่มีต่อเทคนิคการผลิตรายการโทรทัศน์ (ภาคผนวก ข)
3. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลสำหรับวัตถุประสงค์ข้อ 3 คือ แบบสอบถามความคิดเห็นของนิสิตที่มีต่อรายการโทรทัศน์ที่ใช้ในการจัดการเรียนการสอนรายวิชาความคิดสร้างสรรค์กับนวัตกรรมและเทคโนโลยี (ภาคผนวก ค)

3. การตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ

ทำการตรวจสอบเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยทั้ง 3 ชุด ด้วยการตรวจสอบความเที่ยงตรงด้านเนื้อหา (Content Validity) ของเครื่องมือโดยผู้เชี่ยวชาญและคณะกรรมการโครงการวิจัย

4. การจัดกระทำและวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้ มีรายละเอียดดังนี้

1. วัตถุประสงค์การวิจัยข้อ 1 ใช้การวิเคราะห์เนื้อหาเพื่อทำการวิเคราะห์เนื้อหาของรายการโทรทัศน์ที่นำเสนอผ่านสถานีโทรทัศน์ช่อง Thai PBS ซึ่งคณะผู้วิจัยเลือก โดยมีกรอบในการวิเคราะห์ คือ วัตถุประสงค์ของการจัดการเรียนการสอนวิชาความคิดสร้างสรรค์กับนวัตกรรมและเทคโนโลยีและกรอบมาตรฐานผลการเรียนรู้ในระดับปริญญาตรี

2. วัตถุประสงค์การวิจัยข้อ 2 – 3 ใช้สถิติบรรยาย ได้แก่ การหาค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

5. ขั้นตอนการดำเนินการวิจัย

ขั้นตอนการดำเนินการวิจัย มีรายละเอียดดังนี้

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์หลักเพื่อวิเคราะห์เนื้อหาของรายการโทรทัศน์ที่นำเสนอผ่านองค์กรกระจายเสียงและแพร่ภาพสาธารณะแห่งประเทศไทย และคัดเลือกไว้สำหรับใช้ในการจัดการเรียนการสอนในหมวดวิชาศึกษาทั่วไป ซึ่งในการดำเนินการวิจัยครั้งนี้จะใช้วิธีการวิเคราะห์เนื้อหาโดยในการดำเนินการวิจัยครั้งนี้มีขั้นตอนของการวิเคราะห์ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 กำหนดกรอบในการวิเคราะห์ ซึ่งในการวิจัยครั้งนี้พิจารณาจากวัตถุประสงค์ของการจัดการเรียนการสอนในหมวดวิชาศึกษาทั่วไป และจุดมุ่งหมายของรายวิชาความคิดสร้างสรรค์กับนวัตกรรมและเทคโนโลยี

ขั้นตอนที่ 2 นำจุดมุ่งหมายของรายวิชาแต่ละวิชามากำหนดรหัส (Code) และให้ความหมายของรหัสให้ละเอียดที่สุด เพื่อใช้ในการวิเคราะห์ความสอดคล้องระหว่างรหัสที่กำหนดไว้กับเนื้อหาของรายการโทรทัศน์ในรายการต่อไป

ขั้นตอนที่ 3 ทำการวิเคราะห์รายการโทรทัศน์ โดยดำเนินการตามขั้นตอนดังนี้

3.1 คัดเลือกรายการโทรทัศน์ที่มีเนื้อหาสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของการจัดการเรียนการสอนวิชาความคิดสร้างสรรค์กับนวัตกรรมและเทคโนโลยี

3.2 นำรายการโทรทัศน์ที่ผู้วิจัยพิจารณาแล้วว่ามีเนื้อหาสอดคล้องกับการจัดการเรียนการสอนวิชาความคิดสร้างสรรค์กับนวัตกรรมและเทคโนโลยี มาดูรายการโทรทัศน์ทีละรายการพร้อมทั้งพิจารณาว่ารายการโทรทัศน์นั้นมีเนื้อหาที่สอดคล้องกับรหัส (Code) ที่ได้กำหนดไว้ในขั้นตอนที่ 2 หรือไม่ อย่างไร

ในขั้นตอนนี้ ควรมีการพิจารณาร่วมกันระหว่างนักวิจัยมากกว่า 1 ท่าน เพื่อร่วมกันพิจารณาและลงความเห็นว่ารายการโทรทัศน์นั้นๆ มีเนื้อหาสอดคล้องกับรหัสที่กำหนดไว้

ขั้นตอนที่ 4 ทำการพิจารณาว่าเนื้อหาที่ได้รับจากการชมรายการโทรทัศน์นั้นจะทำให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ในด้านใด จากมาตรฐานการเรียนรู้ของคุณวุฒิระดับปริญญาตรีทั้ง 5 ด้าน ได้แก่ ด้านคุณธรรมจริยธรรม ด้านความรู้ ด้านทักษะทางปัญญา ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ และด้านทักษะการคิดวิเคราะห์เชิงตัวเลข

ขั้นตอนที่ 5 สรุปผลการวิจัย

5.1 ศึกษาความคิดเห็นของอาจารย์ผู้สอนที่มีต่อเทคนิคการผลิตรายการโทรทัศน์ที่คัดเลือกไว้สำหรับใช้ประกอบการเรียนการสอนวิชาความคิดสร้างสรรค์กับนวัตกรรมและเทคโนโลยี

5.2 คัดเลือกรายการโทรทัศน์ไปใช้ในการจัดการเรียนการสอนในหัวข้อต่างๆ และศึกษาความคิดเห็นของนิสิตที่มีต่อรายการโทรทัศน์ที่ใช้ในการจัดการเรียนการสอนรายวิชาความคิดสร้างสรรค์กับนวัตกรรมและเทคโนโลยี

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อ “วิเคราะห์เนื้อหาของรายการโทรทัศน์ที่นำเสนอผ่านองค์การกระจายเสียงและแพร่ภาพสาธารณะแห่งประเทศไทย (สถานีโทรทัศน์ไทยพีบีเอส) และคัดเลือกไว้สำหรับใช้ประกอบในการจัดการเรียนการสอนวิชาความคิดสร้างสรรค์กับนวัตกรรมและเทคโนโลยี (มศว 371)”

ในบทนี้ ผู้วิจัยจะนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล จำแนกเป็น 3 ตอน ได้แก่

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์เนื้อหาของรายการโทรทัศน์

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ความคิดเห็นของอาจารย์ผู้สอนที่มีต่อเทคนิคการผลิตรายการโทรทัศน์

ตอนที่ 3 ผลการวิเคราะห์ความคิดเห็นของนิสิตที่มีต่อรายการโทรทัศน์ที่ใช้ในการจัดการเรียนการสอนวิชาความคิดสร้างสรรค์กับนวัตกรรมและเทคโนโลยี

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์เนื้อหาของรายการโทรทัศน์

ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้คัดเลือกรายการโทรทัศน์ที่นำเสนอผ่านสถานีโทรทัศน์ไทยพีบีเอสที่มีเนื้อหาของรายการสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของการจัดการเรียนการสอนวิชาความคิดสร้างสรรค์กับนวัตกรรมและเทคโนโลยี (มศว 371) มาทำการวิเคราะห์ทั้งหมด 2 รายการด้วยกัน คือ รายการคนกล้าฝันและรายการเป็นอยู่คือ รายการดังกล่าวมีรายละเอียด ดังนี้

ตาราง 4 สรุปรายละเอียดและประเภทของรายการที่นำมาวิเคราะห์

ลำดับที่	รายการ	รายละเอียดของรายการ	ประเภทรายการ	จำนวนที่ทำ การวิเคราะห์ (ตอน)
1	คนกล้าฝัน	สารคดี real life นำเสนอชีวิตของเยาวชน หรือ บุคคล กลุ่มคนในวัยเริ่มต้นเป็นผู้ใหญ่ที่มีความฝัน มีศักยภาพ และมีอุปสรรคที่แตกต่างกันในชีวิต แต่พวกเขามีสิ่งที่เหมือนกันคือ ความกล้า และความฝัน ซึ่งเป็นแรงขับเคลื่อนให้ชีวิต เกิดแรงบันดาลใจ กล้าคิด กล้าสู้ กล้าทำ เพื่อเอาชนะตนเองและแข่งขันกับอุปสรรคในชีวิตที่แตกต่างกันไป โดยรายการจะทำหน้าที่นำเสนอชีวิตและกระบวนการสร้างฝัน และปฏิบัติการคว่ำฝัน ของคนกล้าฝันเหล่านั้น เพื่อเผยแพร่สร้างแรงบันดาลใจให้กับผู้ชม ต่อยอดเป็นพลังขับเคลื่อนสังคมไทยในอนาคต	สารประโยชน์	69
2	เป็นอยู่คือ	นำเสนอแรงบันดาลใจในการใช้ชีวิต จากการเรียนรู้แนวความคิดที่สร้างสรรค์ ในการออกแบบการใช้ชีวิตและรูปแบบการทำงานที่หลากหลาย ไม่จำใครจากความสนใจของแต่ละบุคคลก่อให้เกิดความสุขจากการยอมรับตนเองและใส่ใจผู้อื่น	สารบันเทิง	27

จากตาราง 4 แสดงให้เห็นว่ารายการคนกล้าฝันเป็นรายการประเภทสารประโยชน์ที่มีจุดมุ่งหมายเพื่อนำสารคดี real life นำเสนอชีวิตของเยาวชน หรือ บุคคล กลุ่มคนในวัยเริ่มต้นเป็นผู้ใหญ่ที่มีความฝัน มีศักยภาพ และมีอุปสรรคที่แตกต่างกันในชีวิต แต่พวกเขามีสิ่งที่เหมือนกันคือ ความกล้า และความฝัน ซึ่งเป็นแรงขับเคลื่อนในการทำให้ชีวิต เกิดแรงบันดาลใจ กล้าคิด กล้าสู้ กล้าทำ เพื่อเอาชนะตนเองและแข่งขันกับอุปสรรคในชีวิตที่แตกต่างกันไป โดยรายการจะทำหน้าที่นำเสนอชีวิตและกระบวนการสร้างฝัน และปฏิบัติการคว้าฝัน ของคนกล้าฝันเหล่านั้น เพื่อเผยแพร่สร้างแรงบันดาลใจให้กับผู้ชม ต่อยอดเป็นพลังขับเคลื่อนสังคมไทยในอนาคต มีการนำมาวิเคราะห์ทั้งหมดจำนวน 69 ตอน

ส่วนรายการเป็นอยู่คือ เป็นรายการประเภทสารบันเทิงที่มีจุดมุ่งหมายเพื่อนำเสนอแรงบันดาลใจในการใช้ชีวิต จากการเรียนรู้แนวความคิดที่สร้างสรรค์ ในการออกแบบการใช้ชีวิตและรูปแบบการทำงานที่หลากหลาย ไม่ซ้ำใครจากความสนใจของแต่ละบุคคลก่อให้เกิดความสุขจากการยอมรับตนเองและใส่ใจผู้อื่น มีการนำมาวิเคราะห์ทั้งหมดจำนวน 27 ตอน

ในลำดับต่อไปผู้วิจัยจะนำเสนอผลการวิเคราะห์เนื้อหาของรายการโทรทัศน์ที่นำเสนอผ่านสถานีไทยพีบีเอส โดยแบ่งออกเป็น 2 หัวข้อ คือ 1.1 ผลการวิเคราะห์ความสอดคล้องระหว่างเนื้อหา รายการโทรทัศน์กับจุดประสงค์ของการจัดการเรียนการสอนวิชาความคิดสร้างสรรค์กับนวัตกรรมและเทคโนโลยี และ 1.2 ผลการวิเคราะห์ผลการเรียนรู้ที่เกิดขึ้นจากรายการโทรทัศน์ตามจุดมุ่งหมาย รายวิชาและกรอบมาตรฐานการเรียนรู้แต่ละด้านของคุณวุฒิระดับปริญญาตรี 5 ด้าน ซึ่งมีรายละเอียด ดังนี้

1.1 ผลการวิเคราะห์ความสอดคล้องระหว่างเนื้อหา รายการโทรทัศน์กับจุดประสงค์ของการจัดการเรียนการสอนวิชาความคิดสร้างสรรค์กับนวัตกรรมและเทคโนโลยี

ตาราง 5 จำนวน และร้อยละของรายการโทรทัศน์ที่สอดคล้องกับรายวิชาความคิดสร้างสรรค์กับนวัตกรรมและเทคโนโลยี

ลำดับที่	รายการ	จำนวนตอนทั้งหมด	สอดคล้องกับรายวิชา	
			จำนวน (ตอน)	ร้อยละ
1	คนกล้าฝัน	69	13	18.84
2	เป็นอยู่คือ	27	18	66.67
	รวม	96	31	32.29

จากตาราง 5 แสดงให้เห็นว่ารายการคนกล้าฝันมีจำนวนทั้งสิ้น 69 ตอนสอดคล้องกับรายวิชาความคิดสร้างสรรค์กับนวัตกรรมและเทคโนโลยี จำนวน 13 ตอน (ร้อยละ 18.84) และรายการเป็นอยู่ คือ มีจำนวนทั้งสิ้น 27 ตอน สอดคล้องกับรายวิชาความคิดสร้างสรรค์กับนวัตกรรมและเทคโนโลยี จำนวน 18 ตอน (ร้อยละ 66.67)

ตาราง 6 จำนวน และร้อยละของเนื้อหารายการโทรทัศน์จำแนกตามวัตถุประสงค์ของการจัดการเรียนการสอนรายวิชาความคิดสร้างสรรค์กับนวัตกรรมและเทคโนโลยี (n = 31 ตอน)

วัตถุประสงค์ของรายวิชา มศว 371	จำนวน (ตอน)	ร้อยละ
ข้อที่ 1 เพื่อให้ผู้เรียนเข้าใจความหมายและตระหนักถึงความสำคัญของนวัตกรรม	2	6.45
ข้อที่ 2 เพื่อให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาความคิดสร้างสรรค์ในการพัฒนานวัตกรรมและเทคโนโลยีชุมชน	25	80.65
ข้อที่ 3 เพื่อให้ผู้เรียนสามารถเชื่อมโยงความรู้ด้านต่างๆ ในการพัฒนานวัตกรรมที่สัมพันธ์กับชุมชนและสิ่งแวดล้อม	4	12.90

จากตาราง 6 แสดงให้เห็นว่าเนื้อหารายการโทรทัศน์มีความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของรายวิชาความคิดสร้างสรรค์กับนวัตกรรมและเทคโนโลยี ทั้ง 3 ข้อ โดยพบว่ามีความสอดคล้องกับข้อที่ 2 เพื่อให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาความคิดสร้างสรรค์ในการพัฒนานวัตกรรมและเทคโนโลยีชุมชนมากที่สุด จำนวน 25 ตอน (ร้อยละ 80.65) รองลงมาคือข้อที่ 3 เพื่อให้ผู้เรียนสามารถเชื่อมโยงความรู้ด้านต่างๆ ในการพัฒนานวัตกรรมที่สัมพันธ์กับชุมชนและสิ่งแวดล้อม จำนวน 4 ตอน (ร้อยละ 12.90) และข้อที่ 1 เพื่อให้ผู้เรียนเข้าใจความหมายและตระหนักถึงความสำคัญของนวัตกรรม จำนวน 2 ตอน (ร้อยละ 6.45) ตามลำดับ

ตาราง 7 จำนวน และร้อยละของเนื้อหารายการโทรทัศน์จำแนกตามหัวข้อที่เรียนในรายวิชา
ความคิดสร้างสรรค์กับนวัตกรรมและเทคโนโลยี (n = 31 ตอน)

หัวข้อที่เรียนของรายวิชา มสว 371	จำนวน (ตอน)	ร้อยละ
ข้อที่ 1 ความหมายและความสำคัญของนวัตกรรมและเทคโนโลยี	2	6.45
ข้อที่ 2 ความคิดสร้างสรรค์	2	6.45
ข้อที่ 3 การพัฒนาความคิดสร้างสรรค์	23	74.19
ข้อที่ 4 ทฤษฎีเส้นทางปัญญา	-	
ข้อที่ 5 โครงการพัฒนานวัตกรรมสิ่งประดิษฐ์จากของเหลือใช้	4	12.90

จากตาราง 7 แสดงให้เห็นว่าเนื้อหารายการโทรทัศน์มีความสอดคล้องกับหัวข้อที่เรียนในรายวิชาความคิดสร้างสรรค์กับนวัตกรรมและเทคโนโลยี โดยพบว่ามี ความสอดคล้องกับข้อที่ 3 การพัฒนาความคิดสร้างสรรค์มากที่สุด จำนวน 23 ตอน (ร้อยละ 74.19) รองลงมาคือข้อที่ 5 โครงการพัฒนานวัตกรรมสิ่งประดิษฐ์จากของเหลือใช้ จำนวน 4 ตอน (ร้อยละ 12.90) และข้อที่ 1 ความหมายและความสำคัญของนวัตกรรมและเทคโนโลยี กับข้อที่ 2 ความคิดสร้างสรรค์ จำนวนข้อละ 2 ตอน (ร้อยละ 6.45) ตามลำดับ

1.2 ผลการวิเคราะห์ผลการเรียนรู้ที่เกิดขึ้นจากรายการโทรทัศน์ตามจุดมุ่งหมายรายวิชาและกรอบมาตรฐานการเรียนรู้แต่ละด้านของคุณวุฒิระดับปริญญาตรี 5 ด้าน

ตาราง 8 จำนวน และร้อยละของเนื้อหารายการโทรทัศน์จำแนกตามผลการเรียนรู้ 3 ด้าน
(n = 31 ตอน)

กรอบมาตรฐานผลการเรียนรู้ของคุณวุฒิระดับปริญญาตรี	จำนวน (ตอน)	ร้อยละ
ด้านพุทธิพิสัย (Cognitive Domain)	18	58.06
ด้านจิตพิสัย (Affective Domain)	13	41.93
ด้านทักษะพิสัย (Psychomotor Domain)	0	0.00

จากตาราง 8 แสดงให้เห็นว่าเนื้อหารายการโทรทัศน์สามารถนำมาพัฒนาผลการเรียนรู้ได้ทั้ง 3 ด้าน โดยพบที่สามารถนำมาพัฒนาผลการเรียนรู้ด้านพุทธิพิสัย (Cognitive Domain) มากที่สุด จำนวน 18 ตอน (ร้อยละ 58.06) และด้านจิตพิสัย (Affective Domain) จำนวน 13 ตอน (ร้อยละ 41.93) ให้กับนิสิตปริญญาตรีได้

ตาราง 9 จำนวน และร้อยละของเนื้อหารายการโทรทัศน์จำแนกตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิผลการเรียนรู้ของคุณวุฒิระดับปริญญาตรี (มคอ.) 5 ด้าน (n = 31 ตอน)

กรอบมาตรฐานผลการเรียนรู้ของคุณวุฒิระดับปริญญาตรี (มคอ.)	จำนวน (ตอน)	ร้อยละ
ด้านคุณธรรมจริยธรรม	2	6.45
ด้านความรู้	1	3.23
ด้านทักษะทางปัญญา	27	87.07
ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ	1	3.23
ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสารและการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ	-	-

จากตาราง 9 แสดงให้เห็นว่าเนื้อหารายการโทรทัศน์ สามารถนำมาใช้พัฒนาผลการเรียนรู้ตามจุดมุ่งหมายรายวิชาและกรอบมาตรฐานคุณวุฒิ (มคอ.) ได้ 4 ด้าน โดยพบว่าสามารถนำมาพัฒนาผลการเรียนรู้ด้านทักษะทางปัญญามากที่สุด จำนวน 27 ตอน (ร้อยละ 87.07) รองลงมาคือด้านคุณธรรมจริยธรรม จำนวน 2 ตอน (ร้อยละ 6.45) และด้านความรู้กับด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ จำนวนด้านละ 1 ตอน (ร้อยละ 3.23) ตามลำดับ

ตาราง 10 สรุปความสอดคล้องระหว่างรายการโทรทัศน์กับหัวข้อที่เรียนในรายวิชาผลการเรียนรู้ 3 ด้านและกรอบมาตรฐานผลการเรียนรู้ของคุณวุฒิระดับปริญญาตรี 5 ด้าน
หมายเหตุ: สัญลักษณ์ที่อยู่ในตาราง 11 ใช้สัญลักษณ์เดียวกับตารางข้างล่างนี้

หัวข้อที่เรียนในรายวิชา มศว 371	ข้อที่ 1 ความหมายและความสำคัญของนวัตกรรมและเทคโนโลยี ข้อที่ 2 ความคิดสร้างสรรค์ ข้อที่ 3 การพัฒนาความคิดสร้างสรรค์ ข้อที่ 4 ทริพส์เส้นทางปัญญา ข้อที่ 5 โครงการพัฒนานวัตกรรมสิ่งประดิษฐ์จากของเหลือใช้
ผลการเรียนรู้ 3 ด้าน	ข้อที่ 1 กลุ่มพุทธิพิสัย(Cognitive Domain) ด้านสมองหรือความนึกคิด ข้อที่ 2 กลุ่มจิตพิสัย(Affective Domain) ด้านจิตใจหรือความรู้สึก (Affective Domain) ข้อที่ 3 กลุ่มทักษะพิสัย(Psychomotor Domain) ด้านการปฏิบัติหรือ การเคลื่อนไหว
กรอบมาตรฐานผลการ เรียนรู้ของคุณวุฒิระดับ ปริญญาตรี 5ด้าน	ข้อที่ 1 ด้านคุณธรรมจริยธรรม ข้อที่ 2 ด้านความรู้ ข้อที่ 3 ด้านทักษะทางปัญญา ข้อที่ 4 ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ ข้อที่ 5 ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้ เทคโนโลยีสารสนเทศ

ตาราง 11 สรุปความสอดคล้องระหว่างรายการโทรทัศน์กับหัวข้อที่เรียนในรายวิชาผลการเรียนรู้ 3 ด้านและกรอบมาตรฐานผลการเรียนรู้ของคุณวุฒิระดับปริญญาตรี 5 ด้าน

ลำดับ	ชื่อตอน ของ รายการ โทรทัศน์	ความสอดคล้อง			พฤติกรรม/สถานการณ์ที่คาดว่าจะส่งผลให้เกิดการเรียนรู้
		หัวข้อที่ เรียนใน รายวิชา มศว 371	ผลการ เรียนรู้ 3 ด้าน	ผลการเรียนรู้ ของคุณวุฒิ ระดับ ปริญญาตรี	
1	นักฝัน แห่งภูเขา	3	1	3	- แนวความคิดในการสร้างธุรกิจ ผลิตภัณฑ์กาแฟ โดยให้กลุ่มคนใน ชุมชนยอมรับและร่วมมือ - พฤติกรรมการสร้างแบรนด์ของ ตนเอง การสื่อสารให้คนภายนอก รู้จักและการขยายโอกาสทางการค้า ให้ชุมชน
2	ลายเส้น ลายฝัน	3	1	3	- แนวคิดในการดำเนินธุรกิจที่ สร้างสรรค์จากความถนัดและ ความชอบของตนเอง - การออกแบบผลิตภัณฑ์ + บรรจุ ภัณฑ์สินค้าที่ดึงดูด
3	สูตรปรุง ฝัน	3	1	3	- แนวคิดในการเรียนรู้และการหา ประสบการณ์การเป็นเชฟ - การเอาชนะและการประสบ ความสำเร็จภายใต้แรงกดดันรอบตัว ที่ไม่เห็นด้วยในการประกอบอาชีพ
4	ฝันไกล กระเป๋ ไ ท ย ระ ดั บ โลก	3	1	3	- การเปลี่ยนแปลงวิถีชีวิตที่ไม่ได้มา ตามวิถีแห่งการเรียนรู้จบจาก มหาวิทยาลัย - แนวคิดการสร้างผลิตภัณฑ์และ การสื่อสารสร้างแบรนด์ของสินค้าที่ ชัดเจน

ตาราง 11 สรุปความสอดคล้องระหว่างรายการโทรทัศน์กับหัวข้อที่เรียนในรายวิชาผลการเรียนรู้ 3 ด้านและกรอบมาตรฐานผลการเรียนรู้ของคุณวุฒิระดับปริญญาตรี 5 ด้าน (ต่อ)

ลำดับ	ชื่อตอน ของ รายการ โทรทัศน์	ความสอดคล้อง			พฤติกรรม/สถานการณ์ที่คาดว่าจะ ส่งผลให้เกิดการเรียนรู้
		หัวข้อที่ เรียนใน รายวิชา มศว 371	ผลการ เรียนรู้ 3 ด้าน	ผลการเรียนรู้ ของคุณวุฒิ ระดับ ปริญญาตรี	
5	จังหวัด ชัยภูมิ	3	1	3	- พฤติกรรมและแนวคิดที่วัยรุ่นที่มี ความฝัน การสร้างประสบการณ์ และ การมีวิสัยทัศน์ในการเอาชนะตนเอง - พฤติกรรมในการมองสิ่งต่างๆ จาก การเรียนรู้ให้แตกต่าง การผสมผสาน เชื่อมโยง ทำให้ทำเต็มมีความโดดเด่น ไม่ซ้ำใคร
6	แบกเป้ ตะลุย ฝัน	3	1	3	- การค้นหาความรู้จากประสบการณ์ใน การท่องเที่ยว - การสื่อสารและแสดงออกทาง ความคิดผ่านสื่อหนังสืออย่าง สร้างสรรค์
7	ร้านฝัน สร้างเอง	3	1	3	- พฤติกรรมในการเข้ากับลูกค้า วิธีการ แก้ปัญหาและการเผชิญกับปัญหาที่ สร้างสรรค์
8	เก้าอี้ มือใหม่ หัวใจล่า ฝัน	3	1	3	- แนวคิดของ "ดาบสองคม" กับการ ออกแบบสินค้าและบรรจุภัณฑ์เพื่อหา ประสบการณ์ในการสร้างธุรกิจด้วย ตนเอง - แนวคิดการทำงานเป็นทีมและการ วิจารณ์เชิงสร้างสรรค์

ตาราง 11 สรุปความสอดคล้องระหว่างรายการโทรทัศน์กับหัวข้อที่เรียนในรายวิชาผลการเรียนรู้ 3 ด้านและกรอบมาตรฐานผลการเรียนรู้ของคุณวุฒิระดับปริญญาตรี 5 ด้าน (ต่อ)

ลำดับ	ชื่อตอน ของ รายการ โทรทัศน์	ความสอดคล้อง			พฤติกรรม/สถานการณ์ที่คาดว่าจะ ส่งผลให้เกิดการเรียนรู้
		หัวข้อที่ เรียนใน รายวิชา มศว 371	ผลการ เรียนรู้ 3 ด้าน	ผลการเรียนรู้ ของคุณวุฒิ ระดับ ปริญญาตรี	
9	รีไซเคิล ฝัน	3	1	3	- มุมมองของการไม่ยอมถึงจุดตันกับ การเป็นพนักงานธนาคาร เลือกที่จะ ออกมาขายขยะเพื่ออนาคตที่น่าจะไป ได้ไกลกว่า - การศึกษาหาความรู้ด้วยตนเองจากผู้ ที่ลงลึกในสิ่งที่สนใจ ไม่ใช่เพียงแค่ผิว เผิน
10	คู่ ข วัณ ภา แ พ ไทย	3	2	3	- การเลือกทางเดินชีวิตและวิธีการไป ให้ถึงความฝันของตัวเองและการ ทำงานผสมผสานระหว่างงานประจำ กับงานที่เป็นความฝัน
11	ร้านฝัน ไอศกรีม โฮมเมด	3	2	3	- การทำไอศกรีมให้แตกต่าง เพื่อให้เกิด ความยั่งยืน - การลงมือทำเองคือการเรียนรู้
12	ธุรกิจฝัน ระดั บ โลก	3	1	1	- ไอเดียคิดต่างของการประกอบอาชีพ ธรรมดาให้แตกต่าง - การวางแผนงานกับการขยายธุรกิจ โดยการสร้างเครือข่ายให้คนรอบข้างได้ มีชีวิตที่ดีขึ้นไปด้วยกัน
13	ลายฝัน เครื่อง หนัง แฮนเมค	3	2	3	- การทำงานผสมผสานระหว่างงาน ประจำกับงานที่เป็นความฝัน

ตาราง 11 สรุปความสอดคล้องระหว่างรายการโทรทัศน์กับหัวข้อที่เรียนในรายวิชาผลการเรียนรู้ 3 ด้านและกรอบมาตรฐานผลการเรียนรู้ของคุณวุฒิระดับปริญญาตรี 5 ด้าน (ต่อ)

ลำดับ	ชื่อตอน ของ รายการ โทรทัศน์	ความสอดคล้อง			พฤติกรรม/สถานการณ์ที่คาดว่าจะส่งผลให้เกิดการเรียนรู้
		หัวข้อที่ เรียนใน รายวิชา มศว 371	ผลการ เรียนรู้ 3 ด้าน	ผลการเรียนรู้ ของคุณวุฒิ ระดับ ปริญญาตรี	
14	ดร.ยุวัฒน์ เหมาศิลป์	5	1	3	- มุมมองของการอนุรักษ์ของเก่า สถาปัตยกรรมเก่า เชื่อมโยงกับ มุมมองของความ "สบาย" - มุมมองในการออกแบบจากของ เหลือ
15	ทฤษฎี ณ พัทลุง	3	2	3	- พฤติกรรมการเรียนรู้ด้วยตนเอง จนประสบความสำเร็จ - การทำงานเป็นทีม ภาวะผู้นำ
16	สมบุญ กรัง ไกร	3	2	3	- การเรียนรู้ด้วยตนเองจากสิ่งที่รัก จากสิ่งที่เป็น - การจัดวางและการออกแบบ องค์ประกอบให้เหมาะสมผ่านงาน สไตลิสต์
17	คเชนทร์ วงศ์แหลม ทอง	3	2	3	- มุมมองการซื้อความสุขด้วยตนเอง - การถ่ายทอดอารมณ์ผ่านภาพ
18	ลี อายุ จือปา (ตอน 2)	1	1	3	- การออกแบบระบบที่ยั่งยืนใน ชุมชน
19	ลี อายุ จือปา (ตอน 1)	2	2	3	- มุมมองที่แตกต่างของการใช้ชีวิต อย่างสร้างสรรค์

ตาราง 11 สรุปความสอดคล้องระหว่างรายการโทรทัศน์กับหัวข้อที่เรียนในรายวิชาผลการเรียนรู้ 3 ด้านและกรอบมาตรฐานผลการเรียนรู้ของคุณวุฒิระดับปริญญาตรี 5 ด้าน (ต่อ)

ลำดับ	ชื่อตอนของรายการโทรทัศน์	ความสอดคล้อง			พฤติกรรม/สถานการณ์ที่คาดว่าจะส่งผลให้เกิดการเรียนรู้
		หัวข้อที่เรียนในรายวิชา มศว 371	ผลการเรียนรู้ 3 ด้าน	ผลการเรียนรู้ของคุณวุฒิระดับปริญญาตรี	
20	อิโรกะ ลิมวิภูวัฒน์	5	1	3	- แนวคิดในการออกแบบเสื้อผ้าเพื่อสื่อสารความคิดออกมาสู่ภายนอก
21	ปิยชาติ ไตรถาวร	3	1	3	- แนวความคิดของคนที่มีทักษะงานช่าง เชื่อมโยงต่อสิ่งที่ทำในปัจจุบัน - ความหมายของคนเป็นมืออาชีพเพื่อสร้างแรงบันดาลใจให้กล้าคิดกล้าทำ
22	นवल อารัง รัตนฤทธิ์	3	2	3	- การกล้าท้าทายสิ่งใหม่ๆ เพื่อค้นหาสิ่งสร้างสรรค์ผ่านสื่อภาพยนตร์ต่างๆ
23	คามิน เลิศชัย ประเสริฐกุล (ตอน 2)	2	2	1	- การมองเห็นคุณค่าของตนเองและผู้อื่น
24	กัญญารัตน์ โฆษะวิสุทธิ	5	1	3	- การออกแบบสิ่งของต่าง ๆ จากขยะที่ได้จากทะเล - แนวคิดในการสร้างสรรค์ผลงานศิลปะไม่ใช่เพียงแค่การทำเพื่อเป็นอาชีพและเพราะจิตสำนึกในการอนุรักษ์ทะเล ซึ่งเป็นการแสดงถึงการแก้ปัญหาโดยใช้ความคิดสร้างสรรค์

ตาราง 11 สรุปความสอดคล้องระหว่างรายการโทรทัศน์กับหัวข้อที่เรียนในรายวิชาผลการเรียนรู้ 3 ด้านและกรอบมาตรฐานผลการเรียนรู้ของคุณวุฒิระดับปริญญาตรี 5 ด้าน (ต่อ)

ลำดับ	ชื่อตอน ของ รายการ โทรทัศน์	ความสอดคล้อง			พฤติกรรม/สถานการณ์ที่คาดว่าจะ ส่งผลให้เกิดการเรียนรู้
		หัวข้อที่ เรียนใน รายวิชา มศว 371	ผลการ เรียนรู้ 3 ด้าน	ผลการเรียนรู้ ของคุณวุฒิ ระดับ ปริญญาตรี	
25	นิรุติ กรุ สวนสมบัติ	3	1	3	- การเรียนจากจุดเริ่มต้น ไม่ใช่ข้าม ชั้น (ผ่านอาชีพนักออกแบบงาน พิมพ์) - การรักษาของเก่ากับการ สร้างสรรค์สิ่งใหม่
26	จิตต์สิงห์ สมบุญ	1	2	3	- การให้คำจำกัดความของความคิด สร้างสรรค์ ตระหนักถึงประโยชน์ และรูปแบบในการนำความคิด สร้างสรรค์ไปใช้ในชีวิตความเป็นอยู่ และการทำงาน
27	อรช บุญหลง	3	2	4	- มุมมองของนักกิจกรรมวัฒนธรรม เพื่อเมืองเชียงใหม่ - การรณรงค์ให้เกิดวัฒนธรรมใหม่ ที่รักษาสีงแวดล้อมได้ด้วยแนวคิดที่ สร้างสรรค์
28	สุริยะ อัม พันศิริรัตน์	5	2	3	- การใช้ความรู้สึกที่สัมผัสได้จาก สิ่งแวดลอม และการเชื่อใน ความรู้สึกแรกของเรา - การออกแบบเพื่อประโยชน์ใช้ สอย
29	ทีปกร วุฒิ พิทยามงคล	3	1	3	- การเป็นคนที่ไม่เก่งมาก่อน แต่ สามารถหาสิ่งที่ตนถนัด และไม่เอา ปมด้อยของชีวิตมาเป็นอุปสรรค

ตาราง 11 สรุปความสอดคล้องระหว่างรายการโทรทัศน์กับหัวข้อที่เรียนในรายวิชาผลการเรียนรู้ 3 ด้านและกรอบมาตรฐานผลการเรียนรู้ของคุณวุฒิระดับปริญญาตรี 5 ด้าน (ต่อ)

ลำดับ	ชื่อตอน ของ รายการ โทรทัศน์	ความสอดคล้อง			พฤติกรรม/สถานการณ์ที่คาดว่าจะ ส่งผลให้เกิดการเรียนรู้
		หัวข้อที่ เรียนใน รายวิชา มศว 371	ผลการ เรียนรู้ 3 ด้าน	ผลการเรียนรู้ ของคุณวุฒิ ระดับ ปริญญาตรี	
30	ฉัตร รัช ชนะ	3	1	3	- การแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์กับ อุปสรรค และปมด้อยของชีวิต
31	ปรพล ทอง ชูนิทย์	3	1	3	- การเป็นคนรักและศรัทธาในงาน ทำให้สามารถแก้ปัญหาและ สร้างสรรค์ให้งานเป็นที่ยอมรับ - แม้ว่าอาชีพที่เลือกทำไม่ใช่อาชีพ ใหม่ แต่เพราะความรักและตั้งใจ งาน ทำให้สามารถแก้ไขปัญหาได้ อย่างดี

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ความคิดเห็นของอาจารย์ผู้สอนที่มีต่อเทคนิคการผลิตรายการโทรทัศน์

ตาราง 12 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการแปลผลของความคิดเห็นของอาจารย์ผู้สอนที่มีต่อเทคนิคการผลิตรายการคนกล้าฝัน ($n = 13$ ตอน)

ความคิดเห็นของอาจารย์ผู้สอนที่มีต่อเทคนิคการผลิต	ค่าเฉลี่ย	ส่วน เบี่ยงเบนมาตรฐาน	แปลผล
1. ความชัดเจนของเสียง	5.00	.00	มากที่สุด
2. ความชัดเจนของภาพ	5.00	.00	มากที่สุด
3. ความสอดคล้องกันระหว่างภาพและเสียง	5.00	.00	มากที่สุด
4. ความต่อเนื่องหรือความราบรื่นของรายการ	5.00	.00	มากที่สุด
5. ความสมจริงของผู้แสดง	5.00	.00	มากที่สุด
6. การจัดมุมกล้อง	5.00	.00	มากที่สุด
7. ความเหมาะสมของฉาก	5.00	.00	มากที่สุด
รวมเฉลี่ย	5.00	.00	มากที่สุด

จากตาราง 12 แสดงให้เห็นว่าอาจารย์ผู้สอนมีความคิดเห็นต่อเทคนิคการผลิตรายการคนกล้าฝัน ในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 5.00) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าอาจารย์ผู้สอนมีความคิดเห็นต่อเทคนิคการผลิตรายการคนกล้าฝันอยู่ในระดับมากที่สุดทุกด้าน

ตาราง 13 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการแปลผล ความคิดเห็นของอาจารย์ผู้สอนที่มีต่อเทคนิคการผลิตรายการเป็นอยู่คือ ($n = 18$ ตอน)

ความคิดเห็นของอาจารย์ผู้สอนที่มีต่อเทคนิคการผลิต	ค่าเฉลี่ย	ส่วน เบี่ยงเบนมาตรฐาน	แปลผล
1. ความชัดเจนของเสียง	5.00	.00	มากที่สุด
2. ความชัดเจนของภาพ	5.00	.00	มากที่สุด
3. ความสอดคล้องกันระหว่างภาพและเสียง	5.00	.00	มากที่สุด
4. ความต่อเนื่องหรือความราบรื่นของรายการ	5.00	.00	มากที่สุด
5. ความสมจริงของผู้แสดง	5.00	.00	มากที่สุด
6. การจัดมุมกล้อง	5.00	.00	มากที่สุด
7. ความเหมาะสมของฉาก	5.00	.00	มากที่สุด
รวมเฉลี่ย	5.00	.00	มากที่สุด

จากตาราง 13 แสดงให้เห็นว่าอาจารย์ผู้สอนมีความคิดเห็นต่อเทคนิคการผลิตรายการเป็นอยู่ คือ ในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 5.00) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าอาจารย์ผู้สอนมีความคิดเห็นต่อเทคนิคการผลิตรายการเป็นอยู่คืออยู่ในระดับมากที่สุดทุกด้าน

ตอนที่ 3 ผลการวิเคราะห์ความคิดเห็นของนิสิตที่มีต่อรายการโทรทัศน์ที่ใช้ในการจัดการเรียนการสอนวิชาความคิดสร้างสรรค์นวัตกรรมและเทคโนโลยี

3.1 ผลการวิเคราะห์ความคิดเห็นของนิสิตที่มีต่อรายการคนกล้าฝัน

3.1.1 ผลการวิเคราะห์ความคิดเห็นของนิสิตที่มีต่อรายการคนกล้าฝัน ตอน คู่ขวัญ กาแฟไทย

ตาราง 14 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการแปลผลของความคิดเห็นของนิสิตที่มีต่อรายการคนกล้าฝัน ตอน คู่ขวัญกาแฟไทย (จำนวนนิสิตที่ตอบ 97 คน)

ความคิดเห็นของนิสิตที่มีต่อรายการโทรทัศน์	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	แปลผล
1. เนื้อหาของสื่อที่ใช้มีความสอดคล้องกับเนื้อหาที่เรียน	4.32	.55	มาก
2. เนื้อหาของสื่อที่ใช้มีความน่าสนใจ	4.22	.58	มาก
3. เนื้อหาของสื่อเข้าใจง่ายไม่ซับซ้อน	4.24	.66	มาก
4. เนื้อหาของสื่อมีความทันสมัย	4.08	.57	มาก
5. เนื้อหาของสื่อเหมาะสมกับวัยของผู้เรียน (ตัวนิสิตเอง)	4.26	.68	มาก
6. การนำเสนอสื่อฯ มาใช้ ทำให้เข้าใจเนื้อหาที่เรียนได้อย่างชัดเจน	4.16	.70	มาก
7. การนำเสนอสื่อฯ มาใช้ทำให้เข้าใจเนื้อหาที่เรียนได้อย่างรวดเร็ว	4.00	.69	มาก
8. การนำเสนอสื่อฯ มาใช้ทำให้สามารถเชื่อมโยงเนื้อหาเข้ากับสถานการณ์จริงได้มากขึ้น	4.02	.71	มาก
9. การนำเสนอ สื่อฯ มาใช้ทำให้บรรยากาศในการเรียนไม่น่าเบื่อ	3.75	.84	มาก
10. การนำเสนอ สื่อฯ มาใช้ช่วยกระตุ้นให้เกิดการคิดวิเคราะห์เนื้อหาที่เรียนได้ดี	4.10	.60	มาก
รวมเฉลี่ย	4.12	.42	มาก

จากตาราง 14 แสดงให้เห็นว่าผลการวิเคราะห์ความคิดเห็นของนิสิตที่มีต่อการใช้รายการคนกล้าฝัน ตอนคู่ขวัญกาแพไทย มาประกอบในการจัดการเรียนการสอนโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.12) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าอยู่ในระดับมากทุกด้าน

3.1.2 ผลการวิเคราะห์ความคิดเห็นของนิสิตที่มีต่อรายการคนกล้าฝัน ตอนร้านไอศกรีมโอเมเมด

ตาราง 15 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการแปลผลของความคิดเห็นของนิสิตที่มีต่อรายการคนกล้าฝัน ตอนร้านไอศกรีมโอเมเมด (จำนวนนิสิตที่ตอบ 31 คน)

ความคิดเห็นของนิสิตที่มีต่อรายการโทรทัศน์	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	แปลผล
1. เนื้อหาของสื่อที่ใช้มีความสอดคล้องกับเนื้อหาที่เรียน	4.32	.48	มาก
2. เนื้อหาของสื่อที่ใช้มีความน่าสนใจ	4.29	.53	มาก
3. เนื้อหาของสื่อเข้าใจง่ายไม่ซับซ้อน	4.35	.61	มาก
4. เนื้อหาของสื่อมีความทันสมัย	4.48	.51	มาก
5. เนื้อหาของสื่อเหมาะสมกับวัยของผู้เรียน (ตัวนิสิตเอง)	4.35	.61	มาก
6. การนำเสนอสื่อฯ มาใช้ ทำให้เข้าใจเนื้อหาที่เรียนได้อย่างชัดเจน	4.26	.58	มาก
7. การนำเสนอสื่อฯ มาใช้ทำให้เข้าใจเนื้อหาที่เรียนได้อย่างรวดเร็ว	4.42	.67	มาก
8. การนำเสนอสื่อฯ มาใช้ทำให้สามารถเชื่อมโยงเนื้อหาเข้ากับสถานการณ์จริงได้มากขึ้น	4.29	.64	มาก
9. การนำเสนอสื่อฯ มาใช้ทำให้บรรยากาศในการเรียนไม่น่าเบื่อ	4.19	.60	มาก
10. การนำเสนอสื่อฯ มาใช้ช่วยกระตุ้นให้เกิดการคิดวิเคราะห์เนื้อหาที่เรียนได้ดี	4.52	.57	มากที่สุด
รวมเฉลี่ย	4.35	.32	มาก

จากตาราง 15 แสดงให้เห็นว่าผลการวิเคราะห์ความคิดเห็นของนิสิตที่มีต่อการใช้รายการคนกล้าฝัน ตอนร้านไอศกรีมโอเมเมด มาประกอบในการจัดการเรียนการสอนโดยภาพรวมอยู่ในระดับ

มาก (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.35) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าด้านการนำเสนอ มาใช้ช่วยกระตุ้นให้เกิดการคิดวิเคราะห์เนื้อหาที่เรียนได้ดียิ่งขึ้นในระดับมากที่สุด ส่วนด้านอื่น ๆ อยู่ในระดับมาก

3.1.3 ผลการวิเคราะห์ความคิดเห็นของนิสิตที่มีต่อรายการคนกล้าฝัน ตอนแบกเป่ตะลุยฝัน

ตาราง 16 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการแปลผลของความคิดเห็นของนิสิตที่มีต่อรายการคนกล้าฝัน ตอนแบกเป่ตะลุยฝัน (จำนวนนิสิตที่ตอบ 9 คน)

ความคิดเห็นของนิสิตที่มีต่อรายการโทรทัศน์	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	แปลผล
1. เนื้อหาของสื่อที่ใช้มีความสอดคล้องกับเนื้อหาที่เรียน	4.11	.33	มาก
2. เนื้อหาของสื่อที่ใช้มีความน่าสนใจ	4.22	.44	มาก
3. เนื้อหาของสื่อเข้าใจง่ายไม่ซับซ้อน	4.22	.44	มาก
4. เนื้อหาของสื่อมีความทันสมัย	4.44	.53	มาก
5. เนื้อหาของสื่อเหมาะสมกับวัยของผู้เรียน (ตัวนิสิตเอง)	4.44	.53	มาก
6. การนำเสนอสื่อ มาใช้ ทำให้เข้าใจเนื้อหาที่เรียนได้อย่างชัดเจน	4.22	.67	มาก
7. การนำเสนอสื่อ มาใช้ทำให้เข้าใจเนื้อหาที่เรียนได้อย่างรวดเร็ว	4.00	.71	มาก
8. การนำเสนอ มาใช้ทำให้สามารถเชื่อมโยงเนื้อหาเข้ากับสถานการณ์จริงได้มากขึ้น	4.11	.93	มาก
9. การนำเสนอ มาใช้ทำให้บรรยากาศในการเรียนไม่น่าเบื่อ	4.11	.33	มาก
10. การนำเสนอ มาใช้ช่วยกระตุ้นให้เกิดการคิดวิเคราะห์เนื้อหาที่เรียนได้ดี	4.11	.93	มาก
รวมเฉลี่ย	4.18	0.40	มาก

จากตาราง 16 แสดงให้เห็นว่าผลการวิเคราะห์ความคิดเห็นของนิสิตที่มีต่อการใช้รายการคนกล้าฟันตอนแบกเป้ตะลุยฝัน มาประกอบในการจัดการเรียนการสอน โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.18) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าอยู่ในระดับมากทุกด้าน

3.1.4 ผลการวิเคราะห์ความคิดเห็นของนิสิตที่มีต่อรายการคนกล้าฟัน ตอนจิ้งหะขยับฝัน

ตาราง 17 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการแปลผลของความคิดเห็นของนิสิตที่มีต่อรายการคนกล้าฟัน ตอนจิ้งหะขยับฝัน (จำนวนนิสิตที่ตอบ 15 คน)

ความคิดเห็นของนิสิตที่มีต่อรายการโทรทัศน์	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	แปลผล
1. เนื้อหาของสื่อที่ใช้มีความสอดคล้องกับเนื้อหาที่เรียน	4.07	.26	มาก
2. เนื้อหาของสื่อที่ใช้มีความน่าสนใจ	3.93	.46	มาก
3. เนื้อหาของสื่อเข้าใจง่ายไม่ซับซ้อน	4.07	.70	มาก
4. เนื้อหาของสื่อมีความทันสมัย	4.13	.74	มาก
5. เนื้อหาของสื่อเหมาะสมกับวัยของผู้เรียน (ตัวนิสิตเอง)	4.07	.59	มาก
6. การนำเสนอสื่อฯ มาใช้ ทำให้เข้าใจเนื้อหาที่เรียนได้อย่างชัดเจน	3.93	.80	มาก
7. การนำเสนอสื่อฯ มาใช้ทำให้เข้าใจเนื้อหาที่เรียนได้อย่างรวดเร็ว	3.87	.92	มาก
8. การนำเสนอสื่อฯ มาใช้ทำให้สามารถเชื่อมโยงเนื้อหาเข้ากับสถานการณ์จริงได้มากขึ้น	3.93	.88	มาก
9. การนำเสนอสื่อฯ มาใช้ทำให้บรรยากาศในการเรียนไม่น่าเบื่อ	3.40	.83	ปานกลาง
10. การนำเสนอสื่อฯ มาใช้ช่วยกระตุ้นให้เกิดการคิดวิเคราะห์เนื้อหาที่เรียนได้ดี	3.87	.92	มาก
รวมเฉลี่ย	3.93	.35	มาก

จากตาราง 17 แสดงให้เห็นว่าผลการวิเคราะห์ความคิดเห็นของนิสิตที่มีต่อการใช้รายการคนกล้าฟัน ตอนจิ้งหะขยับฝัน มาประกอบในการจัดการเรียนการสอน โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก

(ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.93) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าเกือบทุกด้านอยู่ในระดับมาก ยกเว้นด้านการนำเสนอ มาใช้ทำให้บรรยากาศในการเรียนไม่น่าเบื่อ ที่อยู่ในระดับปานกลาง

3.1.5 ผลการวิเคราะห์ความคิดเห็นของนิสิตที่มีต่อรายการคนกล้าฝัน ตอนร้านฝันสร้างตัวเอง

ตาราง 18 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการแปลผลของความคิดเห็นของนิสิตที่มีต่อรายการคนกล้าฝัน ตอนร้านฝันสร้างตัวเอง (จำนวนนิสิตที่ตอบ 8 คน)

ความคิดเห็นของนิสิตที่มีต่อรายการโทรทัศน์	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	แปลผล
1. เนื้อหาของสื่อที่ใช้มีความสอดคล้องกับเนื้อหาที่เรียน	4.25	.46	มาก
2. เนื้อหาของสื่อที่ใช้มีความน่าสนใจ	3.87	.35	มาก
3. เนื้อหาของสื่อเข้าใจง่ายไม่ซับซ้อน	4.13	.35	มาก
4. เนื้อหาของสื่อมีความทันสมัย	4.00	.54	มาก
5. เนื้อหาของสื่อเหมาะสมกับวัยของผู้เรียน (ตัวนิสิตเอง)	4.50	.54	มาก
6. การนำเสนอสื่อฯ มาใช้ ทำให้เข้าใจเนื้อหาที่เรียนได้อย่างชัดเจน	4.13	.64	มาก
7. การนำเสนอสื่อฯ มาใช้ทำให้เข้าใจเนื้อหาที่เรียนได้อย่างรวดเร็ว	4.00	.76	มาก
8. การนำเสนอสื่อฯ มาใช้ทำให้สามารถเชื่อมโยงเนื้อหาเข้ากับสถานการณ์จริงได้มากขึ้น	4.13	.84	มาก
9. การนำเสนอสื่อฯ มาใช้ ทำให้บรรยากาศในการเรียนไม่น่าเบื่อ	3.75	.71	มาก
10. การนำเสนอสื่อฯ มาใช้ช่วยกระตุ้นให้เกิดการคิดวิเคราะห์เนื้อหาที่เรียนได้ดี	3.63	.74	มาก
รวมเฉลี่ย	4.04	.45	มาก

จากตาราง 18 แสดงให้เห็นว่าผลการวิเคราะห์ความคิดเห็นของนิสิตที่มีต่อการดูรายการคนกล้าฝัน ตอนร้านฝันสร้างตัวเอง มาประกอบในการจัดการเรียนการสอน โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก

(ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.04) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าอยู่ในระดับมากทุกด้าน

3.1.6 ผลการวิเคราะห์ความคิดเห็นของนิสิตที่มีต่อรายการคนกล้าฝัน ตอนธุรกิจฝันระดับโลก

ตาราง 19 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการแปลผลของความคิดเห็นของนิสิตที่มีต่อรายการคนกล้าฝัน ตอนธุรกิจฝันระดับโลก (จำนวนนิสิตที่ตอบ 10 คน)

ความคิดเห็นของนิสิตที่มีต่อรายการโทรทัศน์	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	แปลผล
1. เนื้อหาของสื่อที่ใช้อย่างสอดคล้องกับเนื้อหาที่เรียน	4.60	.70	มากที่สุด
2. เนื้อหาของสื่อที่ใช้อย่างน่าสนใจ	4.50	.53	มาก
3. เนื้อหาของสื่อเข้าใจง่ายไม่ซับซ้อน	4.50	.53	มาก
4. เนื้อหาของสื่อมีความทันสมัย	4.30	.48	มาก
5. เนื้อหาของสื่อเหมาะสมกับวัยของผู้เรียน (ตัวนิสิตเอง)	4.40	.70	มาก
6. การนำเสนอสื่อฯ มาใช้ ทำให้เข้าใจเนื้อหาที่เรียนได้อย่างชัดเจน	4.60	.52	มากที่สุด
7. การนำเสนอสื่อฯ มาใช้ทำให้เข้าใจเนื้อหาที่เรียนได้อย่างรวดเร็ว	4.20	.63	มาก
8. การนำเสนอสื่อฯ มาใช้ทำให้สามารถเชื่อมโยงเนื้อหาเข้ากับสถานการณ์จริงได้มากขึ้น	4.10	.57	มาก
9. การนำเสนอสื่อฯ มาใช้ทำให้บรรยากาศในการเรียนไม่น่าเบื่อ	4.40	.52	มาก
10. การนำเสนอสื่อฯ มาใช้ช่วยกระตุ้นให้เกิดการคิดวิเคราะห์เนื้อหาที่เรียนได้ดี	4.40	.84	มาก
รวมเฉลี่ย	4.40	.19	มาก

จากตาราง 19 แสดงให้เห็นว่าผลการวิเคราะห์ความคิดเห็นของนิสิตที่มีต่อการใช้รายการคนกล้าฝัน ตอนธุรกิจฝันระดับโลก มาประกอบในการจัดการเรียนการสอน โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก

(ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.40) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าด้านเนื้อหาของสื่อที่ใช้มีความสอดคล้องกับเนื้อหาที่เรียนและด้านการนำเสนอสื่อฯ มาใช้ทำให้เข้าใจเนื้อหาที่เรียนได้อย่างชัดเจนอยู่ในระดับมากที่สุด ส่วนด้านอื่นๆ อยู่ในระดับมาก

3.1.7 ผลการวิเคราะห์ความคิดเห็นของนิสิตที่มีต่อรายการคนกล้าฝัน ตอนฝันไกลกระเป๋ไทยระดับโลก

ตาราง 20 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการแปลผลของความคิดเห็นของนิสิตที่มีต่อรายการคนกล้าฝัน ตอนฝันไกลกระเป๋ไทยระดับโลก (จำนวนนิสิตที่ตอบ 3 คน)

ความคิดเห็นของนิสิตที่มีต่อรายการโทรทัศน์	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	แปลผล
1. เนื้อหาของสื่อที่ใช้มีความสอดคล้องกับเนื้อหาที่เรียน	4.00	1.00	มาก
2. เนื้อหาของสื่อที่ใช้มีความน่าสนใจ	4.33	.58	มาก
3. เนื้อหาของสื่อเข้าใจง่ายไม่ซับซ้อน	4.33	.58	มาก
4. เนื้อหาของสื่อมีความทันสมัย	5.00	.00	มากที่สุด
5. เนื้อหาของสื่อเหมาะสมกับวัยของผู้เรียน (ตัวนิสิตเอง)	4.33	.58	มาก
6. การนำเสนอสื่อฯ มาใช้ ทำให้เข้าใจเนื้อหาที่เรียนได้อย่างชัดเจน	4.00	1.00	มาก
7. การนำเสนอสื่อฯ มาใช้ทำให้เข้าใจเนื้อหาที่เรียนได้อย่างรวดเร็ว	4.00	1.00	มาก
8. การนำเสนอสื่อฯ มาใช้ทำให้สามารถเชื่อมโยงเนื้อหาเข้ากับสถานการณ์จริงได้มากขึ้น	3.67	.58	มาก
9. การนำเสนอสื่อฯ มาใช้ ทำให้บรรยากาศในการเรียนไม่น่าเบื่อ	4.00	1.00	มาก
10. การนำเสนอสื่อฯ มาใช้ช่วยกระตุ้นให้เกิดการคิดวิเคราะห์เนื้อหาที่เรียนได้ดี	4.00	1.00	มาก
รวมเฉลี่ย	4.17	.42	มาก

จากตาราง 20 แสดงให้เห็นว่าผลการวิเคราะห์ความคิดเห็นของนิสิตที่มีต่อการใช้รายการคนกล้าฝัน ตอนฝันไกลกระเป๋ไทยระดับโลก มาประกอบในการจัดการเรียนการสอนโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.17) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าด้านเนื้อหาของสื่อมีความทันสมัยอยู่ในระดับมากที่สุด ส่วนด้านอื่นๆ อยู่ในระดับมาก

3.1.8 ผลการวิเคราะห์ความคิดเห็นของนิสิตที่มีต่อรายการคนกล้าฝัน ตอนนักฝันแห่งภูผา

ตาราง 21 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการแปลผลของความคิดเห็นของนิสิตที่มีต่อรายการคนกล้าฝัน ตอนนักฝันแห่งภูผา (จำนวนนิสิตที่ตอบ 3 คน)

ความคิดเห็นของนิสิตที่มีต่อรายการโทรทัศน์	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	แปลผล
1. เนื้อหาของสื่อที่ใช้มีความสอดคล้องกับเนื้อหาที่เรียน	4.33	.58	มาก
2. เนื้อหาของสื่อที่ใช้มีความน่าสนใจ	4.33	.58	มาก
3. เนื้อหาของสื่อเข้าใจง่ายไม่ซับซ้อน	5.00	.00	มากที่สุด
4. เนื้อหาของสื่อมีความทันสมัย	4.67	.58	มากที่สุด
5. เนื้อหาของสื่อเหมาะสมกับวัยของผู้เรียน (ตัวนิสิตเอง)	4.33	.58	มาก
6. การนำเสนอสื่อฯ มาใช้ ทำให้เข้าใจเนื้อหาที่เรียนได้อย่างชัดเจน	4.33	.58	มาก
7. การนำเสนอสื่อฯ มาใช้ทำให้เข้าใจเนื้อหาที่เรียนได้อย่างรวดเร็ว	4.33	.58	มาก
8. การนำสื่อฯ มาใช้ทำให้สามารถเชื่อมโยงเนื้อหาเข้ากับสถานการณ์จริงได้มากขึ้น	4.00	1.73	มาก
9. การนำสื่อฯ มาใช้ทำให้บรรยากาศในการเรียนไม่น่าเบื่อ	4.00	1.73	มาก
10. การนำสื่อฯ มาใช้ช่วยกระตุ้นให้เกิดการคิดวิเคราะห์เนื้อหาที่เรียนได้ดี	4.33	1.16	มาก
รวมเฉลี่ย	4.37	.32	มาก

จากตาราง 21 แสดงให้เห็นว่าผลการวิเคราะห์ความคิดเห็นของนิสิตที่มีต่อการใช้รายการคนกล้าฝัน ตอนนักฝันแห่งภูผา มาประกอบในการจัดการเรียนการสอน โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก

(ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.37) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่านิสิตด้านเนื้อหาหนังสือเข้าใจง่ายไม่ซับซ้อน และด้านเนื้อหาหนังสือมีความทันสมัยอยู่ในระดับมากที่สุด ส่วนด้านอื่นๆ อยู่ในระดับมาก

3.1.9 ผลการวิเคราะห์ความคิดเห็นของนิสิตที่มีต่อรายการคนกล้าฝัน ตอนสูตรปรุงฝัน

ตาราง 22 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการแปลผลของความคิดเห็นของนิสิตที่มีต่อรายการคนกล้าฝัน ตอนสูตรปรุงฝัน (จำนวนนิสิตที่ตอบแบบสอบถาม 3 คน)

ความคิดเห็นของนิสิตที่มีต่อรายการโทรทัศน์	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	แปลผล
1. เนื้อหาของสื่อที่ใช้มีความสอดคล้องกับเนื้อหาที่เรียน	4.33	.58	มาก
2. เนื้อหาของสื่อที่ใช้มีความน่าสนใจ	4.67	.58	มากที่สุด
3. เนื้อหาของสื่อเข้าใจง่ายไม่ซับซ้อน	5.00	.00	มากที่สุด
4. เนื้อหาของสื่อมีความทันสมัย	5.00	.00	มากที่สุด
5. เนื้อหาของสื่อเหมาะสมกับวัยของผู้เรียน (ตัวนิสิตเอง)	4.00	1.00	มาก
6. การนำเสนอสื่อฯ มาใช้ ทำให้เข้าใจเนื้อหาที่เรียนได้อย่างชัดเจน	4.00	.00	มาก
7. การนำเสนอสื่อฯ มาใช้ทำให้เข้าใจเนื้อหาที่เรียนได้อย่างรวดเร็ว	4.33	.58	มาก
8. การนำสื่อฯ มาใช้ทำให้สามารถเชื่อมโยงเนื้อหาเข้ากับสถานการณ์จริงได้มากขึ้น	4.67	.58	มากที่สุด
9. การนำสื่อฯ มาใช้ทำให้บรรยากาศในการเรียนไม่น่าเบื่อ	4.67	.58	มากที่สุด
10. การนำสื่อฯ มาใช้ช่วยกระตุ้นให้เกิดการคิดวิเคราะห์เนื้อหาที่เรียนได้ดี	5.00	.00	มาก
รวมเฉลี่ย	4.57	.21	มากที่สุด

จากตาราง 22 แสดงให้เห็นว่าผลการวิเคราะห์ความคิดเห็นของนิสิตที่มีต่อการใช้รายการคนกล้าฝัน ตอนสูตรปรุงฝัน มาประกอบในการจัดการเรียนการสอน โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.57) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านเนื้อหาหนังสือที่ใช้มีความน่าสนใจ เข้าใจง่ายไม่

ซับซ้อนและสื่อมีความทันสมัย ด้านการนำเสนอ มาใช้ทำให้สามารถเชื่อมโยงเนื้อหาเข้ากับสถานการณ์จริงได้มากขึ้นและด้านการนำเสนอมาใช้ทำให้บรรยากาศในการเรียนไม่น่าเบื่อ อยู่ในระดับมากที่สุด ส่วนด้านอื่นๆ อยู่ในระดับมาก

3.1.10 ผลการวิเคราะห์ความคิดเห็นของนิสิตที่มีต่อรายการคนกล้าฝัน ตอนลายเสือลายฝัน

ตาราง 23 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการแปลผลของความคิดเห็นของนิสิตที่มีต่อรายการคนกล้าฝัน ตอนลายเสือลายฝัน (จำนวนนิสิตที่ตอบ 2 คน)

ความคิดเห็นของนิสิตที่มีต่อรายการโทรทัศน์	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	แปลผล
1. เนื้อหาของสื่อที่ใช้มีความสอดคล้องกับเนื้อหาที่เรียน	4.50	.71	มาก
2. เนื้อหาของสื่อที่ใช้มีความน่าสนใจ	5.00	.00	มากที่สุด
3. เนื้อหาของสื่อเข้าใจง่ายไม่ซับซ้อน	4.50	.71	มาก
4. เนื้อหาของสื่อมีความทันสมัย	4.50	.71	มาก
5. เนื้อหาของสื่อเหมาะสมกับวัยของผู้เรียน (ตัวนิสิตเอง)	4.50	.71	มาก
6. การนำเสนอสื่อ มาใช้ ทำให้เข้าใจเนื้อหา ที่เรียนได้อย่างชัดเจน	4.00	1.41	มาก
7. การนำเสนอสื่อ มาใช้ทำให้เข้าใจเนื้อหาที่ เรียนได้อย่างรวดเร็ว	4.00	1.41	มาก
8. การนำเสนอ มาใช้ทำให้สามารถเชื่อมโยงเนื้อหา เข้ากับสถานการณ์จริงได้มากขึ้น	5.00	.00	มากที่สุด
9. การนำเสนอมาใช้ทำให้บรรยากาศในการเรียน ไม่น่าเบื่อ	5.00	.00	มากที่สุด
10. การนำเสนอ มาใช้ช่วยกระตุ้นให้เกิดการคิด วิเคราะห์เนื้อหาที่เรียนได้ดี	4.50	.71	มาก
รวมเฉลี่ย	4.55	.64	มากที่สุด

จากตาราง 23 แสดงให้เห็นว่าผลการวิเคราะห์ความคิดเห็นของนิสิตที่มีต่อการใช้รายการคนกล้าฝัน ตอนลายเสือลายฝัน มาประกอบในการจัดการเรียนการสอนโดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.55) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าเนื้อหาของสื่อที่ใช้มีความน่าสนใจด้านการนำ

สื่อฯ มาใช้ทำให้สามารถเชื่อมโยงเนื้อหาเข้ากับสถานการณ์จริงได้มากขึ้นและด้านการนำสื่อฯ มาใช้ทำให้บรรยากาศในการเรียนไม่น่าเบื่อ อยู่ในระดับมากที่สุด ส่วนด้านอื่นๆ อยู่ในระดับมาก

ตาราง 24 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการแปลผลความคิดเห็นของนิสิตที่มีต่อเทคนิคการผลิตรายการคนกล้าฝัน ทั้ง 10 ตอน (จำนวนนิสิตที่ตอบแบบสอบถาม 182 คน)

ความคิดเห็นของนิสิต ที่มีต่อเทคนิคการผลิตรายการ	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบน มาตรฐาน	แปลผล
1. ความชัดเจนของเสียง	3.97	.81	มาก
2. ความชัดเจนของภาพ	4.07	.80	มาก
3. ความสอดคล้องกันระหว่างภาพและเสียง	4.17	.73	มาก
4. ความต่อเนื่องหรือความราบรื่นของรายการ	4.08	.73	มาก
5. ความสมจริงของผู้แสดง	4.05	.76	มาก
6. การจัดมุมกล้อง	3.92	.78	มาก
7. ความเหมาะสมของฉาก	4.04	.81	มาก
รวมเฉลี่ย	4.05	.62	มาก

จากตาราง 24 แสดงให้เห็นว่านิสิตมีความคิดเห็นต่อเทคนิคการผลิตรายการคนกล้าฝัน ทั้ง 10 ตอน ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.05) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าอยู่ในระดับมากทุกด้าน

3.2 ผลการวิเคราะห์ความคิดเห็นของนิสิตที่มีต่อรายการเป็นอยู่คือ

3.2.1 ผลการวิเคราะห์ความคิดเห็นของนิสิตที่มีต่อรายการเป็นอยู่คือ ตอนนวนพล อารังรัตน์ ฤทธิ์

ตาราง 25 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการแปลผลของความคิดเห็นของนิสิตที่มีต่อรายการเป็นอยู่คือ ตอนนวนพล อารังรัตน์ฤทธิ์ (จำนวนนิสิตที่ตอบแบบสอบถาม 7 คน)

ความคิดเห็นของนิสิตที่มีต่อรายการโทรทัศน์	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	แปลผล
1. เนื้อหาของสื่อที่ใช้มีความสอดคล้องกับเนื้อหาที่เรียน	4.57	.54	มากที่สุด
2. เนื้อหาของสื่อที่ใช้มีความน่าสนใจ	4.71	.49	มากที่สุด
3. เนื้อหาของสื่อเข้าใจง่ายไม่ซับซ้อน	4.43	.54	มาก
4. เนื้อหาของสื่อมีความทันสมัย	4.71	.49	มากที่สุด
5. เนื้อหาของสื่อเหมาะสมกับวัยของผู้เรียน (ตัวนิสิตเอง)	4.71	.49	มากที่สุด
6. การนำเสนอสื่อฯ มาใช้ ทำให้เข้าใจเนื้อหาที่เรียนได้อย่างชัดเจน	4.29	.49	มาก
7. การนำเสนอสื่อฯ มาใช้ทำให้เข้าใจเนื้อหาที่เรียนได้อย่างรวดเร็ว	4.14	.38	มาก
8. การนำเสนอสื่อฯ มาใช้ทำให้สามารถเชื่อมโยงเนื้อหาเข้ากับสถานการณ์จริงได้มากขึ้น	4.43	.54	มาก
9. การนำเสนอสื่อฯ มาใช้ทำให้บรรยากาศในการเรียนไม่น่าเบื่อ	4.00	.82	มาก
10. การนำเสนอสื่อฯ มาใช้ช่วยกระตุ้นให้เกิดการคิดวิเคราะห์เนื้อหาที่เรียนได้ดี	4.43	.54	มาก
รวมเฉลี่ย	4.44	.38	มาก

จากตาราง 25 แสดงให้เห็นว่าผลการวิเคราะห์ความคิดเห็นของนิสิตที่มีต่อการใช้รายการเป็นอยู่คือ ตอนนวนพล อารังรัตน์ฤทธิ์ มาประกอบในการจัดการเรียนการสอน โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.44) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านเนื้อหาของสื่อที่ใช้มีความสอดคล้องกับเนื้อหาที่เรียน ด้านเนื้อหาของสื่อที่ใช้มีความน่าสนใจ ด้านเนื้อหาของสื่อมีความทันสมัย

และด้านเนื้อหาของสื่อเหมาะสมกับวัยของผู้เรียน(ตัวนิสิตเอง) อยู่ในระดับมากที่สุด ส่วนด้านอื่นๆ อยู่ในระดับมาก

3.2.2 ผลการวิเคราะห์ความคิดเห็นของนิสิตที่มีต่อรายการเป็นอยู่คือ ตอนกัญญารัตน์ โฆษวิสสุทธิ

ตาราง 26 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการแปลผลของความคิดเห็นของนิสิตที่มีต่อรายการเป็นอยู่คือ ตอนกัญญารัตน์ โฆษวิสสุทธิ (จำนวนนิสิตที่ตอบแบบสอบถาม 17 คน)

ความคิดเห็นของนิสิตที่มีต่อรายการโทรทัศน์	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	แปลผล
1. เนื้อหาของสื่อที่ใช้มีความสอดคล้องกับ เนื้อหาที่เรียน	3.82	.95	มาก
2. เนื้อหาของสื่อที่ใช้มีความน่าสนใจ	3.59	1.23	มาก
3. เนื้อหาของสื่อเข้าใจง่ายไม่ซับซ้อน	3.88	.86	มาก
4. เนื้อหาของสื่อมีความทันสมัย	3.76	1.09	มาก
5. เนื้อหาของสื่อเหมาะสมกับวัยของผู้เรียน (ตัวนิสิตเอง)	3.88	.99	มาก
6. การนำเสนอสื่อฯ มาใช้ ทำให้เข้าใจเนื้อหาที่เรียนได้อย่างชัดเจน	3.53	1.33	มาก
7. การนำเสนอสื่อฯ มาใช้ทำให้เข้าใจเนื้อหาที่เรียนได้อย่างรวดเร็ว	3.71	1.53	มาก
8. การนำสื่อฯ มาใช้ทำให้สามารถเชื่อมโยงเนื้อหาเข้ากับสถานการณ์จริงได้มากขึ้น	3.88	1.17	มาก
9. การนำสื่อฯ มาใช้ทำให้บรรยากาศในการเรียนไม่น่าเบื่อ	3.71	1.57	มาก
10. การนำสื่อฯ มาใช้ช่วยกระตุ้นให้เกิดการคิดวิเคราะห์เนื้อหาที่เรียนได้ดี	3.82	1.13	มาก
รวมเฉลี่ย	3.76	1.03	มาก

จากตาราง 26 แสดงให้เห็นว่าผลการวิเคราะห์ความคิดเห็นของนิสิตที่มีต่อการใช้รายการเป็นอยู่คือ ตอนกัญญารัตน์ โฆษวิสสุทธิมาประกอบในการจัดการเรียนการสอน โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.76) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าอยู่ในระดับมากทุกด้าน

3.2.3 ผลการวิเคราะห์ความคิดเห็นของนิสิตที่มีต่อรายการเป็นอยู่คือ ตอนคเชนทร์ วงศ์แหลมทอง

ตาราง 27 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการแปลผลของความคิดเห็นของนิสิตที่มีต่อรายการเป็นอยู่คือ ตอนคเชนทร์ วงศ์แหลมทอง (จำนวนนิสิตที่ตอบ 14 คน)

ความคิดเห็นของนิสิตที่มีต่อรายการโทรทัศน์	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบน มาตรฐาน	แปลผล
1. เนื้อหาของสื่อที่ใช้มีความสอดคล้องกับเนื้อหาที่เรียน	4.50	.52	มาก
2. เนื้อหาของสื่อที่ใช้มีความน่าสนใจ	4.14	.54	มาก
3. เนื้อหาของสื่อเข้าใจง่ายไม่ซับซ้อน	4.14	.86	มาก
4. เนื้อหาของสื่อมีความทันสมัย	4.21	.80	มาก
5. เนื้อหาของสื่อเหมาะสมกับวัยของผู้เรียน (ตัวนิสิตเอง)	4.07	.83	มาก
6. การนำเสนอสื่อฯ มาใช้ ทำให้เข้าใจเนื้อหา ที่เรียนได้อย่างชัดเจน	4.14	.86	มาก
7. การนำเสนอสื่อฯ มาใช้ทำให้เข้าใจเนื้อหาที่ เรียนได้อย่างรวดเร็ว	4.07	.83	มาก
8. การนำสื่อฯ มาใช้ทำให้สามารถเชื่อมโยงเนื้อหา เข้ากับสถานการณ์จริงได้มากขึ้น	4.43	.76	มาก
9. การนำสื่อฯ มาใช้ทำให้บรรยากาศในการเรียน ไม่น่าเบื่อ	4.21	.89	มาก
10. การนำสื่อฯ มาใช้ช่วยกระตุ้นให้เกิดการคิด วิเคราะห์เนื้อหาที่เรียนได้ดี	4.50	.76	มาก
รวมเฉลี่ย	4.21	.31	มาก

จากตาราง 27 แสดงให้เห็นว่าผลการวิเคราะห์ความคิดเห็นของนิสิตที่มีต่อการั้รายการเป็นอยู่คือ ตอนคเชนทร์ วงศ์แหลมทอง มาประกอบในการจัดการเรียนการสอน โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.21) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าอยู่ในระดับมากทุกด้าน

3.2.4 ผลการวิเคราะห์ความคิดเห็นของนิสิตที่มีต่อรายการเป็นอยู่คือ ตอนสมบุญ กริ่งไกร

ตาราง 28 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการแปลผลของความคิดเห็นของนิสิตที่มีต่อรายการเป็นอยู่คือ ตอนสมบุญ กริ่งไกร (จำนวนนิสิตที่ตอบแบบสอบถาม 3 คน)

ความคิดเห็นของนิสิตที่มีต่อรายการโทรทัศน์	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	แปลผล
1. เนื้อหาของสื่อที่ใช้มีความสอดคล้องกับเนื้อหาที่เรียน	4.00	.00	มาก
2. เนื้อหาของสื่อที่ใช้มีความน่าสนใจ	4.67	.58	มากที่สุด
3. เนื้อหาของสื่อเข้าใจง่ายไม่ซับซ้อน	4.67	.58	มากที่สุด
4. เนื้อหาของสื่อมีความทันสมัย	4.67	.58	มากที่สุด
5. เนื้อหาของสื่อเหมาะสมกับวัยของผู้เรียน (ตัวนิสิตเอง)	4.67	.58	มากที่สุด
6. การนำเสนอสื่อฯ มาใช้ ทำให้เข้าใจเนื้อหาที่เรียนได้อย่างชัดเจน	4.00	.00	มาก
7. การนำเสนอสื่อฯ มาใช้ทำให้เข้าใจเนื้อหาที่เรียนได้อย่างรวดเร็ว	4.33	.58	มาก
8. การนำเสนอสื่อฯ มาใช้ทำให้สามารถเชื่อมโยงเนื้อหาเข้ากับสถานการณ์จริงได้มากขึ้น	4.33	1.16	มาก
9. การนำเสนอสื่อฯ มาใช้ทำให้บรรยากาศในการเรียนไม่น่าเบื่อ	4.00	.00	มาก
10. การนำเสนอสื่อฯ มาใช้ช่วยกระตุ้นให้เกิดการคิดวิเคราะห์เนื้อหาที่เรียนได้ดี	3.67	1.16	มาก
รวมเฉลี่ย	4.30	.46	มาก

จากตาราง 28 แสดงให้เห็นว่าผลการวิเคราะห์ความคิดเห็นของนิสิตที่มีต่อการใช้รายการเป็นอยู่คือ ตอนสมบุญ กริ่งไกร มาประกอบในการจัดการเรียนการสอน โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.30) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าด้านเนื้อหาของสื่อที่ใช้มีความน่าสนใจ ด้านเนื้อหาของสื่อเข้าใจง่ายไม่ซับซ้อน ด้านเนื้อหาของสื่อมีความทันสมัยและด้านเนื้อหาของสื่อเหมาะสมกับวัยของผู้เรียน (ตัวนิสิตเอง) อยู่ในระดับมากที่สุด ส่วนด้านอื่นๆ อยู่ในระดับมาก

3.2.5 ผลการวิเคราะห์ความคิดเห็นของนิสิตที่มีต่อรายการ เป็นอยู่คือ ตอนจิตต์สิงห์ สมบุญ

ตาราง 29 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการแปลผลของความคิดเห็นของนิสิตที่มีต่อรายการ เป็นอยู่คือ ตอนจิตต์สิงห์ สมบุญ (จำนวนนิสิตที่ตอบแบบสอบถาม 10 คน)

ความคิดเห็นของนิสิตที่มีต่อรายการโทรทัศน์	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบน มาตรฐาน	แปลผล
1. เนื้อหาของสื่อที่ใช้มีความสอดคล้องกับเนื้อหา ที่เรียน	4.30	.48	มาก
2. เนื้อหาของสื่อที่ใช้มีความน่าสนใจ	4.50	.53	มาก
3. เนื้อหาของสื่อเข้าใจง่ายไม่ซับซ้อน	4.00	.67	มาก
4. เนื้อหาของสื่อมีความทันสมัย	4.50	.53	มาก
5. เนื้อหาของสื่อเหมาะสมกับวัยของผู้เรียน (ตัวนิสิตเอง)	4.80	.42	มากที่สุด
6. การนำเสนอสื่อฯ มาใช้ ทำให้เข้าใจเนื้อหา ที่เรียนได้อย่างชัดเจน	4.40	.52	มาก
7. การนำเสนอสื่อฯ มาใช้ทำให้เข้าใจเนื้อหาที่ เรียนได้อย่างรวดเร็ว	4.20	.42	มาก
8. การนำเสนอสื่อฯ มาใช้ทำให้สามารถเชื่อมโยงเนื้อหา เข้ากับสถานการณ์จริงได้มากขึ้น	4.50	.71	มาก
9. การนำเสนอสื่อฯ มาใช้ทำให้บรรยากาศในการเรียน ไม่น่าเบื่อ	4.20	.92	มาก
10. การนำเสนอสื่อฯ มาใช้ช่วยกระตุ้นให้เกิดการคิด วิเคราะห์เนื้อหาที่เรียนได้ดี	4.40	.84	มาก
รวมเฉลี่ย	4.38	.36	มาก

จากตาราง 29 แสดงให้เห็นว่าผลการวิเคราะห์ความคิดเห็นของนิสิตที่มีต่อการั้รายการ เป็นอยู่คือ ตอนจิตต์สิงห์ สมบุญมาประกอบในการจัดการเรียนการสอน โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.38) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านเนื้อหาของสื่อเหมาะสมกับวัยของผู้เรียน (ตัวนิสิตเอง) อยู่ในระดับมากที่สุด ส่วนด้านอื่นๆ อยู่ในระดับมาก

3.2.6 ผลการวิเคราะห์ความคิดเห็นของนิสิตที่มีต่อรายการเป็นอยู่คือ ตอนที่ปรก วุฒิปิทยามงคล

ตาราง 30 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการแปลผลของความคิดเห็นของนิสิตที่มีต่อรายการ เป็นอยู่คือ ตอนที่ปรก วุฒิปิทยามงคล (จำนวนนิสิตที่ตอบแบบสอบถาม 10 คน)

ความคิดเห็นของนิสิตที่มีต่อรายการโทรทัศน์	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบน มาตรฐาน	แปลผล
1. เนื้อหาของสื่อที่ใช้มีความสอดคล้องกับ เนื้อหา ที่เรียน	3.90	.74	มาก
2. เนื้อหาของสื่อที่ใช้มีความน่าสนใจ	3.70	.68	มาก
3. เนื้อหาของสื่อเข้าใจง่ายไม่ซับซ้อน	3.90	.88	มาก
4. เนื้อหาของสื่อมีความทันสมัย	4.00	.67	มาก
5. เนื้อหาของสื่อเหมาะสมกับวัยของผู้เรียน (ตัวนิสิตเอง)	4.10	.74	มาก
6. การนำเสนอสื่อฯ มาใช้ ทำให้เข้าใจเนื้อหา ที่เรียนได้อย่างชัดเจน	4.00	.82	มาก
7. การนำเสนอสื่อฯ มาใช้ทำให้เข้าใจเนื้อหาที่ เรียนได้อย่างรวดเร็ว	3.90	.74	มาก
8. การนำเสนอสื่อฯ มาใช้ทำให้สามารถเชื่อมโยงเนื้อหา เข้ากับสถานการณ์จริงได้มากขึ้น	4.30	.68	มาก
9. การนำเสนอสื่อฯ มาใช้ทำให้บรรยากาศในการเรียน ไม่น่าเบื่อ	4.00	.67	มาก
10. การนำเสนอสื่อฯ มาใช้ช่วยกระตุ้นให้เกิดการคิด วิเคราะห์เนื้อหาที่เรียนได้ดี	4.10	.57	มาก
รวมเฉลี่ย	3.99	.55	มาก

จากตาราง 30 แสดงให้เห็นว่าผลการวิเคราะห์ความคิดเห็นของนิสิตที่มีต่อการใช้รายการ เป็นอยู่คือ ตอนที่ปรก วุฒิปิทยามงคล มาประกอบในการจัดการเรียนการสอน โดยภาพรวมอยู่ใน ระดับมาก (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.99) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าอยู่ในระดับมากทุกด้าน

3.2.7 ผลการวิเคราะห์ความคิดเห็นของนิสิตที่มีต่อรายการเป็นอยู่คือ ตอนฉัตร รัชชนะ

ตาราง 31 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการแปลผลของความคิดเห็นของนิสิตที่มีต่อรายการเป็นอยู่คือ ตอนฉัตร รัชชนะ (จำนวนนิสิตที่ตอบ 12 คน)

ความคิดเห็นของนิสิตที่มีต่อรายการโทรทัศน์	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	แปลผล
1. เนื้อหาของสื่อที่ใช้มีความสอดคล้องกับ เนื้อหาที่เรียน	4.25	.45	มาก
2. เนื้อหาของสื่อที่ใช้มีความน่าสนใจ	4.42	.67	มาก
3. เนื้อหาของสื่อเข้าใจง่ายไม่ซับซ้อน	4.08	.67	มาก
4. เนื้อหาของสื่อมีความทันสมัย	4.42	.52	มาก
5. เนื้อหาของสื่อเหมาะสมกับวัยของผู้เรียน (ตัวนิสิตเอง)	4.58	.52	มากที่สุด
6. การนำเสนอสื่อฯ มาใช้ ทำให้เข้าใจเนื้อหาที่เรียนได้อย่างชัดเจน	4.08	.29	มาก
7. การนำเสนอสื่อฯ มาใช้ทำให้เข้าใจเนื้อหาที่เรียนได้อย่างรวดเร็ว	4.08	.29	มาก
8. การนำสื่อฯ มาใช้ทำให้สามารถเชื่อมโยงเนื้อหาเข้ากับสถานการณ์จริงได้มากขึ้น	4.42	.52	มาก
9. การนำสื่อฯ มาใช้ ทำให้บรรยากาศในการเรียนไม่น่าเบื่อ	4.58	.67	มากที่สุด
10. การนำสื่อฯ มาใช้ช่วยกระตุ้นให้เกิดการคิดวิเคราะห์เนื้อหาที่เรียนได้ดี	4.50	.67	มาก
รวมเฉลี่ย	4.34	.29	มาก

จากตาราง 31 แสดงให้เห็นว่าผลการวิเคราะห์ความคิดเห็นของนิสิตที่มีต่อการใช้รายการเป็นอยู่คือ ตอนฉัตร รัชชนะ มาประกอบในการจัดการเรียนการสอน โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.34) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านเนื้อหาของสื่อเหมาะสมกับวัยของผู้เรียน (ตัวนิสิตเอง) และด้านการนำสื่อฯ มาใช้ ทำให้บรรยากาศในการเรียนไม่น่าเบื่ออยู่ในระดับมากที่สุด ส่วนด้านอื่นๆ อยู่ในระดับมาก

3.2.8 ผลการวิเคราะห์ความคิดเห็นของนิสิตที่มีต่อรายการเป็นอยู่คือ ตอนปรพล ทองชุณดี

ตาราง 32 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการแปลผลของความคิดเห็นของนิสิตที่มีต่อรายการเป็นอยู่คือ ตอนปรพล ทองชุณดี (จำนวนนิสิตที่ตอบแบบสอบถาม 4 คน)

ความคิดเห็นของนิสิตที่มีต่อรายการโทรทัศน์	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบน มาตรฐาน	แปลผล
1. เนื้อหาของสื่อที่ใช้มีความสอดคล้องกับเนื้อหาที่เรียน	4.00	.00	มาก
2. เนื้อหาของสื่อที่ใช้มีความน่าสนใจ	4.00	.00	มาก
3. เนื้อหาของสื่อเข้าใจง่ายไม่ซับซ้อน	4.00	.00	มาก
4. เนื้อหาของสื่อมีความทันสมัย	4.75	.50	มากที่สุด
5. เนื้อหาของสื่อเหมาะสมกับวัยของผู้เรียน (ตัวนิสิตเอง)	4.25	.50	มาก
6. การนำเสนอสื่อฯ มาใช้ ทำให้เข้าใจเนื้อหา ที่เรียนได้อย่างชัดเจน	4.25	.50	มาก
7. การนำเสนอสื่อฯ มาใช้ทำให้เข้าใจเนื้อหาที่ เรียนได้อย่างรวดเร็ว	4.00	.82	มาก
8. การนำเสนอสื่อฯ มาใช้ทำให้สามารถเชื่อมโยงเนื้อหา เข้ากับสถานการณ์จริงได้มากขึ้น	4.75	.50	มากที่สุด
9. การนำเสนอสื่อฯ มาใช้ทำให้บรรยากาศในการเรียน ไม่น่าเบื่อ	4.25	.50	มาก
10. การนำเสนอสื่อฯ มาใช้ช่วยกระตุ้นให้เกิดการคิด วิเคราะห์เนื้อหาที่เรียนได้ดี	4.25	.50	มาก
รวมเฉลี่ย	4.25	.06	มาก

จากตาราง 32 แสดงให้เห็นว่าผลการวิเคราะห์ความคิดเห็นของนิสิตที่มีต่อการใช้รายการเป็นอยู่คือ ตอนปรพล ทองชุณดี มาประกอบในการจัดการเรียนการสอน โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.25) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าด้านเนื้อหาของสื่อมีความทันสมัยและด้านการนำเสนอสื่อฯ มาใช้ทำให้สามารถเชื่อมโยงเนื้อหาเข้ากับสถานการณ์จริงได้มากขึ้นอยู่ในระดับมากที่สุด ส่วนด้านอื่นๆ อยู่ในระดับมาก

ตาราง 33 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการแปลผล ความคิดเห็นของนิสิตที่มีต่อเทคนิคการผลิตรายการเป็นอยู่คือ ทั้ง 8 ตอน ($n = 77$)

ความคิดเห็นของนิสิต ที่มีต่อเทคนิคการผลิตรายการ	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบน มาตรฐาน	แปลผล
1. ความชัดเจนของเสียง	4.09	.81	มาก
2. ความชัดเจนของภาพ	4.10	.68	มาก
3. ความสอดคล้องกันระหว่างภาพและเสียง	4.16	.80	มาก
4. ความต่อเนื่องหรือความราบรื่นของรายการ	4.30	.69	มาก
5. ความสมจริงของผู้แสดง	4.31	.77	มาก
6. การจัดมุมกล้อง	4.17	.82	มาก
7. ความเหมาะสมของฉาก	4.19	.73	มาก
รวมเฉลี่ย	4.19	.57	มาก

จากตาราง 33 แสดงให้เห็นว่านิสิตมีความคิดเห็นต่อเทคนิคการผลิตรายการเป็นอยู่คือ ทั้ง 8 ตอน ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.19) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่านิสิตมีความคิดเห็นต่อเทคนิคการผลิตรายการเป็นอยู่คือทั้ง 8 ตอนอยู่ในระดับมากทุกด้าน

บทที่ 5

สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่อง “การวิเคราะห์เนื้อหาของรายการโทรทัศน์ที่นำเสนอผ่านองค์การกระจายเสียงและแพร่ภาพสาธารณะแห่งประเทศไทย (สถานีโทรทัศน์ไทยพีบีเอส) สำหรับใช้ประกอบในการจัดการเรียนการสอนวิชาความคิดสร้างสรรค์กับนวัตกรรมและเทคโนโลยี (มศว 371)” มีวัตถุประสงค์การวิจัยดังนี้

1. เพื่อวิเคราะห์เนื้อหาของรายการโทรทัศน์ที่นำเสนอผ่านองค์การกระจายเสียงและแพร่ภาพสาธารณะแห่งประเทศไทย (สถานีโทรทัศน์ไทยพีบีเอส) และคัดเลือกไว้สำหรับใช้ประกอบการจัดการเรียนการสอนวิชาความคิดสร้างสรรค์กับนวัตกรรมและเทคโนโลยี

1.1 เพื่อวิเคราะห์ความสอดคล้องระหว่างเนื้อหาในรายการโทรทัศน์กับวัตถุประสงค์ของการจัดการเรียนการสอนวิชาความคิดสร้างสรรค์กับนวัตกรรมและเทคโนโลยี

1.2 เพื่อวิเคราะห์ผลการเรียนรู้ที่เกิดขึ้นจากรายการโทรทัศน์ตามจุดมุ่งหมายรายวิชา และกรอบมาตรฐานผลการเรียนรู้แต่ละด้านของคุณวุฒิระดับปริญญาตรี 5 ด้าน ประกอบด้วย ด้านคุณธรรมจริยธรรม ด้านความรู้ ด้านทักษะทางปัญญา ด้านความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ และด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลขการสื่อสารและการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ

2. เพื่อศึกษาความคิดเห็นของอาจารย์ผู้สอนที่มีต่อเทคนิคการผลิตรายการโทรทัศน์ที่คัดเลือกไว้สำหรับใช้ประกอบการเรียนการสอนวิชาความคิดสร้างสรรค์กับนวัตกรรมและเทคโนโลยี

3. เพื่อศึกษาความคิดเห็นของนิสิตที่มีต่อรายการโทรทัศน์ที่ใช้ในการจัดการเรียนการสอนวิชาความคิดสร้างสรรค์กับนวัตกรรมและเทคโนโลยี

ประชากรและกลุ่มตัวอย่างในการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่างในการวิจัย จำแนกออกเป็น 3 กลุ่ม ตามวัตถุประสงค์การวิจัยดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่างในการวิจัยสำหรับวัตถุประสงค์ข้อ 1 คือ

ประชากรในการวิจัยสำหรับวัตถุประสงค์ข้อ 1 คือ

1) รายการคนกล้าฝัน ที่ออกอากาศในช่วงเดือนกุมภาพันธ์ 2555 – เดือนกรกฎาคม 2556 มีทั้งหมด 69 ตอน

2) รายการเป็นอยู่คือ ที่ออกอากาศในช่วงเดือนกุมภาพันธ์ 2556 – เดือนกรกฎาคม 2556 มีทั้งหมด 26 ตอน และเดือนกุมภาพันธ์ 2555 อีก 1 ตอน

กลุ่มตัวอย่างในการวิจัยสำหรับวัตถุประสงค์ข้อ 1 คือ

1) รายการคนกล้าฝัน ที่ออกอากาศในช่วงเดือนกุมภาพันธ์ 2555 – เดือนกรกฎาคม 2556 ซึ่งมีเนื้อหาเกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนการสอนวิชาความคิดสร้างสรรค์กับนวัตกรรมและเทคโนโลยี (มศว 371) มีทั้งหมด 13 ตอน

2) รายการเป็นอยู่คือ ที่ออกอากาศในช่วงเดือนกุมภาพันธ์ 2556 – เดือนกรกฎาคม 2556 และเดือนกุมภาพันธ์ 2555 ซึ่งมีเนื้อหาเกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนการสอนวิชาความคิดสร้างสรรค์กับนวัตกรรมและเทคโนโลยี (มศว 371) มีทั้งหมด 18 ตอน

2. ประชากรและกลุ่มตัวอย่างในการวิจัยสำหรับวัตถุประสงค์ข้อ 2 คือ อาจารย์ผู้รับผิดชอบรายวิชาความคิดสร้างสรรค์กับนวัตกรรมและเทคโนโลยี ในปีการศึกษา 2556

3. ประชากรและกลุ่มตัวอย่างในการวิจัยสำหรับวัตถุประสงค์ข้อ 3 คือ

ประชากรในการวิจัยสำหรับวัตถุประสงค์ข้อ 3 คือ นิสิตที่ลงทะเบียนเรียนวิชาความคิดสร้างสรรค์กับนวัตกรรมและเทคโนโลยี (มศว 371) ในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2556 มีทั้งหมด 1,269 คน

กลุ่มตัวอย่างในการวิจัยสำหรับวัตถุประสงค์ข้อ 3 คือ นิสิตที่ลงทะเบียนเรียนวิชาความคิดสร้างสรรค์กับนวัตกรรมและเทคโนโลยีในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2556 ที่ได้จากการสุ่มตัวอย่างอย่างง่าย (Simple Random Sampling) มีทั้งหมดจำนวน 259 คน มีรายละเอียดดังนี้

ลำดับ	รายการ	ชื่อตอน	จำนวนกลุ่มตัวอย่าง (คน)
1	คนกล้าฝัน	คู่ขวัญกาแฟไทย	97
2	คนกล้าฝัน	ร้านไอศกรีมโฮมเมด	31
3	คนกล้าฝัน	แบกเป้ตะลุยฝัน	9
4	คนกล้าฝัน	จังหวะขยับฝัน	15
5	คนกล้าฝัน	ร้านฝันสร้างตัวเอง	8
6	คนกล้าฝัน	ธุรกิจฝันระดับโลก	10
7	คนกล้าฝัน	ฝันไกลกระเป๋ไทยระดับโลก	3
8	คนกล้าฝัน	นักฝันแห่งภูเขา	3
9	คนกล้าฝัน	สูตรปรุงฝัน	3
10	คนกล้าฝัน	ลายเสื้อลายฝัน	2
11	เป็นอยู่คือ	นพพล อารังรัตน์ฤทธิ์	7
12	เป็นอยู่คือ	กัญญารัตน์ โฆษวิสฤทธิ์	17
13	เป็นอยู่คือ	คเชนทร์ วงศ์แหลมทอง	14
14	เป็นอยู่คือ	สมบุญ กริ่งไกร	3
15	เป็นอยู่คือ	จิตต์สิงห์ สมบุญ	10

ลำดับ	รายการ	ชื่อตอน	จำนวนกลุ่มตัวอย่าง (คน)
16	เป็นอยู่คือ	ทีปกร วุฒิพิทยามงคล	10
17	เป็นอยู่คือ	ณัฏฐ์ รักษณะ	12
18	เป็นอยู่คือ	ปรพล ทองขุนิตย์	4
รวม			259

สรุปผลการวิจัย

สรุปผลการวิจัย มีรายละเอียดดังนี้

1. ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้คัดเลือกรายการโทรทัศน์ที่นำเสนอผ่านสถานีโทรทัศน์ไทยพีบีเอส ที่มีเนื้อของรายการสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของการจัดการเรียนการสอนวิชาความคิดสร้างสรรค์กับนวัตกรรมและเทคโนโลยี (มศว 371) มาทำการวิเคราะห์ทั้งหมด 2 รายการด้วยกัน คือ รายการคนกล้าฝัน จำนวน 69 ตอน และรายการเป็นอยู่คือ จำนวน 27 ตอน ซึ่งพบผลการวิจัยที่สำคัญดังนี้

1.1 รายการคนกล้าฝันมีจำนวนทั้งสิ้น 69 ตอน สอดคล้องกับรายวิชาความคิดสร้างสรรค์กับนวัตกรรมและเทคโนโลยีจำนวน 13 ตอน (ร้อยละ 18.84) เป็น อยู่ คือ มีจำนวนทั้งสิ้น 27 ตอน สอดคล้องกับรายวิชาความคิดสร้างสรรค์กับนวัตกรรมและเทคโนโลยี จำนวน 18 ตอน (ร้อยละ 66.67)

1.2 เนื้อหารายการโทรทัศน์มีความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของรายวิชาความคิดสร้างสรรค์กับนวัตกรรมและเทคโนโลยี ทั้ง 3 ข้อ โดยพบว่ามีความสอดคล้องกับข้อที่ 2 เพื่อให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาความคิดสร้างสรรค์ในการพัฒนานวัตกรรมและเทคโนโลยีชุมชนมากที่สุด จำนวน 25 ตอน (ร้อยละ 80.65) รองลงมาคือข้อที่ 3 เพื่อให้ผู้เรียนสามารถเชื่อมโยงความรู้ด้านต่างๆ ในการพัฒนานวัตกรรมที่สัมพันธ์กับชุมชนและสิ่งแวดล้อม จำนวน 4 ตอน (ร้อยละ 12.90) และข้อที่ 1 เพื่อให้ผู้เรียนเข้าใจความหมายและตระหนักถึงความสำคัญของนวัตกรรม จำนวน 2 ตอน (ร้อยละ 6.45) ตามลำดับ

1.3 เนื้อหารายการโทรทัศน์มีความสอดคล้องกับหัวข้อที่เรียนในรายวิชาความคิดสร้างสรรค์กับนวัตกรรมและเทคโนโลยี โดยพบว่ามีความสอดคล้องกับข้อที่ 3 การพัฒนาความคิดสร้างสรรค์มากที่สุด จำนวน 23 ตอน (ร้อยละ 74.19) รองลงมาคือข้อที่ 5 โครงการพัฒนานวัตกรรมสิ่งประดิษฐ์จากของเหลือใช้ จำนวน 4 ตอน (ร้อยละ 12.90) และข้อที่ 1 ความหมายและความสำคัญของนวัตกรรมและเทคโนโลยี กับข้อที่ 2 ความคิดสร้างสรรค์ จำนวนข้อละ 2 ตอน (ร้อยละ 6.45) ตามลำดับ

1.4 เนื้อหารายการโทรทัศน์สามารถนำมาพัฒนาผลการเรียนรู้ได้ทั้ง 3 ด้าน โดยพบว่าสามารถนำมาพัฒนาผลการเรียนรู้ด้านพุทธิพิสัย (Cognitive Domain) มากที่สุด จำนวน 18 ตอน (ร้อยละ 58.06) และด้านจิตพิสัย (Affective Domain) จำนวน 13 ตอน (ร้อยละ 41.93) ให้กับนิสิตปริญญาตรีได้

1.5 เนื้อหารายการโทรทัศน์ สามารถนำมาใช้พัฒนาผลการเรียนรู้ตามจุดมุ่งหมายรายวิชาและกรอบมาตรฐานคุณวุฒิ (มคอ.) ได้ 4 ด้าน โดยพบว่าสามารถนำมาพัฒนาผลการเรียนรู้ด้านทักษะทางปัญญามากที่สุด จำนวน 27 ตอน (ร้อยละ 87.07) รองลงมาคือด้านคุณธรรมจริยธรรม จำนวน 2 ตอน (ร้อยละ 6.45) และด้านความรู้กับด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ จำนวนด้านละ 1 ตอน (ร้อยละ 3.23) ตามลำดับ

2. ผลการวิเคราะห์ความคิดเห็นของอาจารย์ผู้สอนที่มีต่อเทคนิคการผลิตรายการโทรทัศน์

2.1 ความคิดเห็นของอาจารย์ผู้สอนที่มีต่อเทคนิคการผลิตรายการคนกล้าฝัน

อาจารย์ผู้สอนมีความคิดเห็นต่อเทคนิคการผลิตรายการคนกล้าฝัน ในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 5.00) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าอาจารย์ผู้สอนมีความคิดเห็นต่อเทคนิคการผลิตรายการคนกล้าฝันอยู่ในระดับมากที่สุดทุกด้าน

2.2 ความคิดเห็นของอาจารย์ผู้สอนที่มีต่อเทคนิคการผลิตรายการเป็นอยู่คือ

อาจารย์ผู้สอนมีความคิดเห็นต่อเทคนิคการผลิตรายการเป็นอยู่คือ ในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 5.00) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าอาจารย์ผู้สอนมีความคิดเห็นต่อเทคนิคการผลิตรายการเป็นอยู่คืออยู่ในระดับมากที่สุดทุกด้าน

3. ผลการวิเคราะห์ความคิดเห็นของนิสิตที่มีต่อรายการโทรทัศน์ที่ใช้ในการจัดการเรียนการสอนรายวิชาความคิดสร้างสรรค์กับนวัตกรรมและเทคโนโลยี

3.1 ผลการวิเคราะห์ความคิดเห็นของนิสิตที่มีต่อรายการคนกล้าฝัน มีรายละเอียดดังนี้

ผลการวิเคราะห์ความคิดเห็นของนิสิตที่มีต่อการใช้รายการคนกล้าฝัน ตอนคู่ขวัญกาแพไทย มาประกอบในการจัดการเรียนการสอนโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.12) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่านิสิตมีความคิดเห็นต่อการใช้รายการคนกล้าฝันมา ตอนคู่ขวัญกาแพไทย มาประกอบในการจัดการเรียนการสอนอยู่ในระดับมากทุกด้าน

ผลการวิเคราะห์ความคิดเห็นของนิสิตที่มีต่อการใช้รายการคนกล้าฝัน ตอนร้านไอศกรีมโอเมต มาประกอบในการจัดการเรียนการสอนโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.35) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านการนำเสนอ มาใช้ช่วยกระตุ้นให้เกิดการคิดวิเคราะห์เนื้อหาที่เรียนได้ดี อยู่ในระดับมากที่สุด ส่วนด้านอื่นๆ อยู่ในระดับมาก

ผลการวิเคราะห์ความคิดเห็นของนิสิตที่มีต่อการใช้รายการคนกล้าฟันตอนแบกเป้ตะลุย ฝืน มาประกอบในการจัดการเรียนการสอน โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.18) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าอยู่ในระดับมากทุกด้าน

ผลการวิเคราะห์ความคิดเห็นของนิสิตที่มีต่อการใช้รายการคนกล้าฟัน ตอนจิ้งหะขยับ ฝืน มาประกอบในการจัดการเรียนการสอน โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.93) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าเกือบทุกด้านอยู่ในระดับมาก ยกเว้นด้านการนำเสนอ มาใช้ทำให้บรรยากาศในการเรียนไม่น่าเบื่อ ที่อยู่ในระดับปานกลาง

ผลการวิเคราะห์ความคิดเห็นของนิสิตที่มีต่อการใช้รายการคนกล้าฟัน ตอนร้านฝืนสร้าง ตัวเอง มาประกอบในการจัดการเรียนการสอน โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.04) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าอยู่ในระดับมากทุกด้าน

ผลการวิเคราะห์ความคิดเห็นของนิสิตที่มีต่อการใช้รายการคนกล้าฟัน ตอนธุรกิจฝืน ระดับโลก มาประกอบในการจัดการเรียนการสอน โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.40) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าด้านเนื้อหาของสื่อที่ใช้มีความสอดคล้องกับเนื้อหาที่เรียนและด้านการนำเสนอสื่อ มาใช้ ทำให้เข้าใจเนื้อหาที่เรียนได้อย่างชัดเจนอยู่ในระดับมากที่สุด ส่วนด้านอื่นๆ อยู่ในระดับมาก

ผลการวิเคราะห์ความคิดเห็นของนิสิตที่มีต่อการใช้รายการคนกล้าฟัน ตอนฝืนไกล กระเป๋ไทยระดับโลก มาประกอบในการจัดการเรียนการสอนโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.17) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าด้านเนื้อหาของสื่อมีความทันสมัยอยู่ในระดับมากที่สุด ส่วนด้านอื่นๆ อยู่ในระดับมาก

ผลการวิเคราะห์ความคิดเห็นของนิสิตที่มีต่อการใช้รายการคนกล้าฟัน ตอนนักฝืนแห่งภูเขา มาประกอบในการจัดการเรียนการสอน โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.37) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าด้านเนื้อหาของสื่อเข้าใจง่ายไม่ซับซ้อนและด้านเนื้อหาของสื่อมีความทันสมัยอยู่ในระดับมากที่สุด ส่วนด้านอื่นๆ อยู่ในระดับมาก

ผลการวิเคราะห์ความคิดเห็นของนิสิตที่มีต่อการใช้รายการคนกล้าฟัน ตอนสูตรปรุงฝืน มาประกอบในการจัดการเรียนการสอน โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.57) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าด้านเนื้อหาของสื่อที่ใช้มีความน่าสนใจ ด้านเนื้อหาของสื่อเข้าใจง่ายไม่ซับซ้อน ด้านเนื้อหาของสื่อมีความทันสมัย ด้านการนำเสนอ มาใช้ทำให้สามารถเชื่อมโยงเนื้อหาเข้ากับสถานการณ์จริงได้มากขึ้นและด้านการนำเสนอมาใช้ทำให้บรรยากาศในการเรียนไม่น่าเบื่อ อยู่ในระดับมากที่สุด ส่วนด้านอื่นๆ อยู่ในระดับมาก

ผลการวิเคราะห์ความคิดเห็นของนิสิตที่มีต่อการใช้รายการคนกล้าฟัน ตอนลายเสือลาย ฝืน มาประกอบในการจัดการเรียนการสอนโดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.55)

เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าด้านเนื้อหาของสื่อที่ใช้มีความน่าสนใจด้านการนำเสนอ มาใช้ทำให้สามารถเชื่อมโยงเนื้อหาเข้ากับสถานการณ์จริงได้มากขึ้นและด้านการนำเสนอมาใช้ทำให้บรรยากาศในการเรียนไม่น่าเบื่อ อยู่ในระดับมากที่สุด ส่วนด้านอื่นๆ อยู่ในระดับมาก

ผลการวิเคราะห์ความคิดเห็นของนิสิตที่มีต่อเทคนิคการผลิตรายการ คนกล้าฝัน ทั้ง 10 ตอน ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.05) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าอยู่ในระดับมากทุกด้าน

3.2 ผลการวิเคราะห์ความคิดเห็นของนิสิตที่มีต่อรายการเป็นอยู่คือ มีรายละเอียดดังนี้

ผลการวิเคราะห์ความคิดเห็นของนิสิตที่มีต่อการใช้รายการเป็นอยู่คือ ตอนนวนพล อารังรัตน์ฤทธิ์ มาประกอบในการจัดการเรียนการสอน โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.44) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านเนื้อหาของสื่อที่ใช้มีความสอดคล้องกับเนื้อหาที่เรียน ด้านเนื้อหาของสื่อที่ใช้มีความน่าสนใจ ด้านเนื้อหาของสื่อมีความทันสมัยและด้านเนื้อหาของสื่อเหมาะสมกับวัยของผู้เรียน (ตัวนิสิตเอง) อยู่ในระดับมากที่สุด ส่วนด้านอื่นๆ อยู่ในระดับมาก

ผลการวิเคราะห์ความคิดเห็นของนิสิตที่มีต่อการใช้รายการเป็นอยู่คือ ตอนกัญญารัตน์ โฆษวิสฤทธิ์มาประกอบในการจัดการเรียนการสอน โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.76) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าอยู่ในระดับมากทุกด้าน

ผลการวิเคราะห์ความคิดเห็นของนิสิตที่มีต่อการใช้รายการเป็นอยู่คือ ตอนเคนเซนท์ วงศ์แหลมทอง มาประกอบในการจัดการเรียนการสอน โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.21) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าอยู่ในระดับมากทุกด้าน

ผลการวิเคราะห์ความคิดเห็นของนิสิตที่มีต่อการใช้รายการเป็นอยู่คือ ตอนสมบุญ กริ่งไกร มาประกอบในการจัดการเรียนการสอน โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.30) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าด้านเนื้อหาของสื่อที่ใช้มีความน่าสนใจ ด้านเนื้อหาของสื่อเข้าใจง่ายไม่ซับซ้อน ด้านเนื้อหาของสื่อมีความทันสมัยและด้านเนื้อหาของสื่อเหมาะสมกับวัยของผู้เรียน (ตัวนิสิตเอง) อยู่ในระดับมากที่สุด ส่วนด้านอื่นๆ อยู่ในระดับมาก

ผลการวิเคราะห์ความคิดเห็นของนิสิตที่มีต่อการใช้รายการเป็นอยู่คือ ตอนจิตต์สิงห์ สมบุญมาประกอบในการจัดการเรียนการสอน โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.38) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านเนื้อหาของสื่อเหมาะสมกับวัยของผู้เรียน (ตัวนิสิตเอง) อยู่ในระดับมากที่สุด ส่วนด้านอื่นๆ อยู่ในระดับมาก

ผลการวิเคราะห์ความคิดเห็นของนิสิตที่มีต่อการใช้รายการเป็นอยู่คือ ตอนทีปกร วุฒิพิทยามงคล มาประกอบในการจัดการเรียนการสอน โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.99) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าอยู่ในระดับมากทุกด้าน

ผลการวิเคราะห์ความคิดเห็นของนิสิตที่มีต่อการใช้รายการเป็นอยู่คือ ตอนณัฏฐ รัชชนะ มาประกอบในการจัดการเรียนการสอน โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.34) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านเนื้อหาของสื่อเหมาะสมกับวัยของผู้เรียน(ตัวนิสิตเอง) และด้านการนำเสนอ มาใช้ ทำให้บรรยากาศในการเรียนไม่น่าเบื่ออยู่ในระดับมากที่สุด ส่วนด้านอื่นๆ อยู่ในระดับมาก

ผลการวิเคราะห์ความคิดเห็นของนิสิตที่มีต่อการใช้รายการเป็นอยู่คือ ตอนปรพล ทองชู นิตย์ มาประกอบในการจัดการเรียนการสอน โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.25) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าด้านเนื้อหาของสื่อมีความทันสมัยและด้านการนำเสนอ มาใช้ทำให้สามารถเชื่อมโยงเนื้อหาเข้ากับสถานการณ์จริงได้มากขึ้นอยู่ในระดับมากที่สุด ส่วนด้านอื่นๆ อยู่ในระดับมาก

ผลการวิเคราะห์ความคิดเห็นต่อเทคนิคการผลิตรายการเป็นอยู่คือ ทั้ง 8 ตอน ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.19) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าอยู่ในระดับมากทุกด้าน

อภิปรายผลการวิจัย

1. จากการวิเคราะห์เนื้อหารายการโทรทัศน์รายการคนกล้าฝันและรายการเป็นอยู่คือ พบว่ามีความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของการจัดการเรียนการสอนวิชาความคิดสร้างสรรค์กับนวัตกรรมและเทคโนโลยี ร้อยละ 29.16 โดยมีรายละเอียดดังนี้

1.1 เนื้อหาของรายการคนกล้าฝันและรายการเป็นอยู่คือมีความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ข้อที่ 1 ที่มุ่งหวังเพื่อให้ผู้เรียนเข้าใจความหมายและตระหนักถึงความสำคัญของนวัตกรรม โดยที่เนื้อหาของรายการโทรทัศน์ดังกล่าวมีความสอดคล้องกับหัวข้อที่เรียน ดังนี้

1.1.1 ข้อที่ 1 ความหมายและความสำคัญของนวัตกรรมและเทคโนโลยี การจัดการเรียนการสอนในหัวข้อนี้มีความมุ่งหมายให้ผู้เรียนมีความรู้ ความเข้าใจและตระหนักถึงความสำคัญของนวัตกรรมและเทคโนโลยี ซึ่งจากการวิเคราะห์เนื้อหาของรายการโทรทัศน์พบว่า มีรายการโทรทัศน์จำนวน 3 ตอน ที่มีเนื้อหาสอดคล้องกับหัวข้อนี้ สามารถนำรายการโทรทัศน์ไปใช้ประกอบในการจัดการเรียนการสอนได้ เนื่องจากเนื้อหาของรายการโทรทัศน์มีตัวแบบที่ดีที่ คาดว่าจะทำให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้จากการสังเกตตามแนวคิดของบันดูรา (Bandura.1977 ; Bandura.1989 ; Bandura.2001 ; กาญจนา แก้วเทพ.2554: 175) โดยเนื้อหาของรายการโทรทัศน์แสดงให้เห็นแบบอย่างที่ดีของตัวละครที่สามารถสร้างสรรค์นวัตกรรมที่มีประโยชน์ต่อทั้งตนเองและสังคมได้เป็นอย่างดี ทำให้เกิดความก้าวหน้าในงานและอาชีพ พร้อมทั้งมีความสุขกับงานที่ได้ทำ ทั้งนี้การที่ผู้เรียน

ได้ศึกษาแบบอย่างที่ดีจากในเรื่องคาดว่าจะเสริมสร้างแรงบันดาลใจเพื่อออกแบบชีวิตและแนวปฏิบัติในการสร้างนวัตกรรมในสายอาชีพของผู้เรียนได้ในอนาคต

1.2 เนื้อหาของรายการคนกล้าฝันและรายการเป็นอยู่คือมีความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ข้อที่ 2 ที่มุ่งหวังเพื่อให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาความคิดสร้างสรรค์ในการพัฒนานวัตกรรมและเทคโนโลยีชุมชน โดยที่เนื้อหาของรายการโทรทัศน์ดังกล่าวมีความสอดคล้องกับหัวข้อที่เรียนดังนี้

1.2.1 หัวข้อที่ 2 ความคิดสร้างสรรค์ การจัดการเรียนการสอนในหัวข้อนี้มีความมุ่งหมายให้ผู้เรียนมีความรู้ ความเข้าใจในความหมายและความสำคัญของความคิดสร้างสรรค์ ซึ่งจากการวิเคราะห์เนื้อหาของรายการโทรทัศน์พบว่ารายการโทรทัศน์จำนวน 4 ตอน ที่มีเนื้อหาสอดคล้องกับหัวข้อนี้ สามารถนำรายการโทรทัศน์ไปใช้ประกอบในการจัดการเรียนการสอนได้ เนื่องจากเนื้อหาของรายการโทรทัศน์ได้มีตัวแบบที่ดีซึ่งคาดว่าจะผู้เรียนจะนำไปใช้ให้ถูกต้องตามการเรียนรู้จากการสังเกตตามแนวคิดของบันดูรา (Bandura.1977 ; Bandura.1989 ; Bandura.2001 ; กาญจนา แก้วเทพ.2554: 175) โดยเนื้อหาของรายการโทรทัศน์แสดงให้เห็นแบบอย่างที่ดีในการเข้าใจความคิดสร้างสรรค์ได้ถูกต้องและนำไปที่เป็นประโยชน์ต่อตนเองและสังคม โดยคาดว่าจะผู้เรียนจะสามารถนำแนวคิดในเรื่องมาเป็นแนวปฏิบัติที่ดีต่อไปในอนาคต

1.2.2 หัวข้อที่ 3 การพัฒนาความคิดสร้างสรรค์ การจัดการเรียนการสอนในหัวข้อนี้มีความมุ่งหมายให้ผู้เรียนมีความรู้ ความเข้าใจใน แนวคิดต่างๆ ของการพัฒนาความคิดสร้างสรรค์ และการนำความคิดสร้างสรรค์ไปใช้เพื่อสร้างสรรค์ผลงาน จนกระทั่งสามารถประยุกต์ใช้วิธีการต่าง ๆ เพื่อพัฒนาความคิดสร้างสรรค์ของผู้เรียนเอง และสามารถสร้างผลงานของตนเองได้ และสามารถคิดแก้ปัญหาที่อาจจะเกิดได้จากการสร้างผลงานขณะเรียนให้ประสบความสำเร็จทั้งในชั้นเรียนและหลังจบมหาวิทยาลัย ซึ่งจากการวิเคราะห์เนื้อหาของรายการโทรทัศน์พบว่ารายการโทรทัศน์จำนวน 17 ตอน ที่มีเนื้อหาสอดคล้องกับหัวข้อนี้ สามารถนำรายการโทรทัศน์ไปใช้ประกอบในการจัดการเรียนการสอนได้ เนื่องจากเนื้อหาของรายการโทรทัศน์มีตัวแบบที่ดีที่คาดว่าจะทำให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้จากการสังเกตตามแนวคิดของบันดูรา (Bandura.1977 ; Bandura.1989 ; Bandura.2001 ; กาญจนา แก้วเทพ.2554: 175) โดยเนื้อหาของรายการโทรทัศน์แสดงให้เห็นแบบอย่างที่ดีของตัวละครจากการประกอบอาชีพต่าง ๆ ของตัวแบบในเรื่อง มีแนวคิดในการสร้างงาน หลักการใช้ชีวิตและการแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์จนประสบความสำเร็จ โดยแต่ละตัวแบบในแต่ละตอนจะมีการพบกับปัญหาแตกต่างกัน จากทั้งสองรายการมีการดำเนินเรื่องจากบุคคล 2 ประเภท คือ รายการคนกล้าฝันจะเป็นกลุ่มคนที่เพิ่งเริ่มต้นงานที่ตนรักซึ่งอาจจะประสบความสำเร็จแล้วหรือยังก็ได้ สามารถให้แง่คิดในการแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ขณะเริ่มสร้างงานได้ดี และอายุของตัวแบบจะมีหลากหลายทำให้ผู้เรียนสามารถเลือกตัวแบบที่เหมาะสมกับวัยของตนเองเพื่อศึกษาแนวคิดได้ดี สำหรับรายการเป็นอยู่

คือจะเป็นรายการที่ให้แนวคิดจากผู้ประสบความสำเร็จแล้วในปัจจุบัน ซึ่งเป็นตัวแบบที่สร้างแรงบันดาลใจหรือเป็นตัวอย่างในฝันของผู้เรียนได้ โดยจะเน้นแนวคิดที่สร้างสรรค์ทั้งหลักการใช้ชีวิต การเลือกรูปแบบงานและการสร้างงานของตัวแบบในเรื่อง ทำให้เป็นการเปิดมุมมองของผู้ที่สามารถใช้ความคิดสร้างสรรค์อย่างน่าสนใจ มีแนวการแก้ปัญหาที่คิดบวกและเป็นผู้ใหญ่ขึ้น โดยกลุ่มอายุจะเป็นคนวัยทำงานทั้งหมด โดยจากการวิเคราะห์คาดว่าผู้เรียนจะสามารถนำแนวคิดต่าง ๆ จากในเรื่องมาเป็นแนวปฏิบัติที่ดีสำหรับการใช้ชีวิตและประกอบอาชีพที่สร้างสรรค์ของตนเองต่อไปในอนาคต

1.3 เนื้อหาของรายการคนกล้าฝันและรายการเป็นอยู่คือมีความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ข้อที่ 3 ที่มุ่งหวังเพื่อให้ผู้เรียนสามารถเชื่อมโยงความรู้ด้านต่าง ๆ ในการพัฒนานวัตกรรมที่สัมพันธ์ชุมชนและสิ่งแวดล้อม โดยที่เนื้อหาของรายการโทรทัศน์ดังกล่าวมีความสอดคล้องกับหัวข้อที่เรียน เพียงหัวข้อเดียว โดยหัวข้อที่ 4 ทหัยสินทางปัญญา ไม่ได้มีปรากฏให้เห็นในทั้งสองรายการ สำหรับหัวข้อที่สอดคล้องมีรายละเอียดดังนี้

1.3.1 หัวข้อที่ 5 โครงการพัฒนานวัตกรรมสิ่งประดิษฐ์จากของเหลือใช้

การจัดการเรียนการสอนในหัวข้อนี้มีความมุ่งหมายให้ผู้เรียนสร้างผลงานสิ่งประดิษฐ์จากของเหลือใช้รูปแบบใหม่ ๆ ได้ จากการวิเคราะห์เนื้อหาของรายการโทรทัศน์พบว่ามีรายการโทรทัศน์จำนวน 4 ตอน ที่มีเนื้อหาสอดคล้องกับหัวข้อนี้ สามารถนำรายการโทรทัศน์ไปใช้ประกอบในการจัดการเรียนการสอนได้ เนื่องจากเนื้อหาของรายการโทรทัศน์มีตัวแบบที่ดีที่คาดว่าจะทำให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้จากการสังเกตตามแนวคิดของบันดูรา (Bandura.1977 ; Bandura.1989 ; Bandura.2001 ; กาญจนา แก้วเทพ.2554: 175) โดยเนื้อหาของรายการโทรทัศน์แสดงให้เห็นแบบอย่างที่ดีของตัวละครที่มีการประยุกต์ใช้สิ่งของเหลือใช้ประเภทต่าง ๆ เช่น เสื้อผ้า หรือขยะตามชายหาด มาสร้างสรรค์งานที่เอาไว้ใช้ที่บ้าน หรือเพิ่มมูลค่าเพื่อใช้เชิงธุรกิจ และเพื่อการรณรงค์ทางสังคม ทั้งนี้การที่ผู้เรียนได้เห็นแบบอย่างที่ดีในเรื่องดังกล่าวจากรายการโทรทัศน์ คาดว่าผู้เรียนจะสามารถนำแนวทางและแนวปฏิบัติจากความสำเร็จต่าง ๆ ในเรื่องมาสร้างผลงานของตนเองได้ในอนาคต

2. จากการวิเคราะห์เนื้อหารายการโทรทัศน์รายการคนกล้าฝันและรายการเป็นอยู่คือ พบว่าผลการเรียนรู้ที่เกิดขึ้นจากรายการโทรทัศน์ตามกรอบมาตรฐานผลการเรียนรู้ของคุณวุฒิระดับปริญญาตรี 5 ด้าน ตามรายละเอียดดังนี้

2.1 ด้านคุณธรรมจริยธรรม ในวิชาความคิดสร้างสรรค์กับนวัตกรรมและเทคโนโลยี มุ่งเน้นให้ผู้เรียนมีคุณธรรมจริยธรรมจากความคิดสร้างสรรค์ที่คิดขึ้นมา เพื่อเป็นประโยชน์ต่อตนเองและสังคมซึ่งจากการวิเคราะห์เนื้อหาของรายการโทรทัศน์พบว่ามีรายการโทรทัศน์จำนวน 2 ตอน ที่มีเนื้อหาโดดเด่นในด้านคุณธรรมจริยธรรม ซึ่งสามารถนำรายการโทรทัศน์ไปใช้ประกอบในการจัดการเรียนการสอนได้ โดยเนื้อหาของรายการโทรทัศน์มีตัวแบบที่ดีที่คาดว่าจะทำให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้จากการสังเกตตามแนวคิดของบันดูรา (Bandura.1977 ; Bandura.1989 ; Bandura.2001 ;

กาญจนา แก้วเทพ.2554: 175) โดยเนื้อหาของรายการโทรทัศน์จะทำให้ผู้เรียนเห็นแบบอย่างจากตัวละครที่แสดงถึงการมีคุณธรรมจริยธรรม ในชีวิตประจำวัน การทำงานที่สร้างสรรค์เพื่อให้ชีวิตที่ดีขึ้น ไม่เพียงแต่ตนเองแต่มองไปถึงคนในชุมชนด้วย ซึ่งเป็นคุณธรรมจริยธรรมที่เน้นอยู่ในรายวิชาความคิด สร้างสรรค์กับนวัตกรรมและเทคโนโลยี การไม่คิดหรือทำสิ่งต่าง ๆ เพียงเพื่อผลประโยชน์ของตนเองเท่านั้น แม้ว่างานสร้างสรรค์ในปัจจุบันจะเป็นงานที่ทำรายได้ดีสำหรับผู้ที่ได้คิดได้ แต่ถ้าเป็นงานที่เกิดผลส่งเสริมให้ชุมชนดีขึ้นด้วยก็จะเป็นการสร้างสรรค์การทำงานและชีวิตที่อยู่ในระดับการ ออกแบบขั้นสูงที่สุด ทั้งนี้การที่ผู้เรียนได้เห็นแบบอย่างของการมีคุณธรรมจริยธรรมจากรายการโทรทัศน์ทำให้ผู้เรียนมีโอกาสที่จะจดจำแบบอย่างที่ดีที่ได้พบเห็นแล้วนำไปปฏิบัติในโอกาสและเวลาที่เหมาะสมต่อไปในอนาคต

2.2 ด้านความรู้ ในวิชาความคิดสร้างสรรค์กับนวัตกรรมและเทคโนโลยี มุ่งเน้นให้ผู้เรียนมีความรู้เรื่องความคิดสร้างสรรค์ การพัฒนาความคิดสร้างสรรค์ของตนเอง และการทำให้ความคิดสร้างสรรค์เป็นที่ยอมรับในสังคม ซึ่งจากการวิเคราะห์เนื้อหาของรายการโทรทัศน์พบว่ามียุทธศาสตร์โทรทัศน์จำนวน 1 ตอน ที่มีเนื้อหาโดดเด่นในเรื่องความหมายและความสำคัญของความคิดสร้างสรรค์ และสามารถนำรายการโทรทัศน์ไปใช้ประกอบในการจัดการเรียนการสอนได้ เนื่องจากเนื้อหาของรายการโทรทัศน์มีตัวแบบที่ดีที่คาดว่าจะทำให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้จากการสังเกตตามแนวคิดของบันดูรา (Bandura.1977 ; Bandura.1989 ; Bandura.2001 ; กาญจนา แก้วเทพ.2554: 175) โดยเนื้อหาของรายการโทรทัศน์จะทำให้ผู้เรียนเห็นแบบอย่างจากตัวละครในเรื่องการให้ความหมายของความคิดสร้างสรรค์ และการนำไปใช้อย่างน่าสนใจและเป็นประโยชน์ในชีวิตประจำวันและการทำงาน ทั้งนี้การที่ผู้เรียนได้เห็นแบบอย่างที่ดีในการดำเนินชีวิตจากรายการโทรทัศน์ทำให้ผู้เรียนมีโอกาสที่จะจดจำแบบอย่างที่ดีที่ได้พบเห็นแล้วนำไปปฏิบัติในโอกาสและเวลาที่เหมาะสมต่อไปในอนาคต

2.3 ด้านทักษะทางปัญญา ในวิชาความคิดสร้างสรรค์กับนวัตกรรมและเทคโนโลยี มุ่งเน้นให้ผู้เรียนต้องมีการพัฒนาทักษะทางปัญญา ทักษะการคิดอย่างสร้างสรรค์และมีวิจารณญาณ การแก้ไขปัญหาอย่างสร้างสรรค์เมื่อมีอุปสรรคเข้ามาในชีวิตเพื่อให้ประสบความสำเร็จ การเชื่อมโยง และการจัดการความรู้ที่ได้จากข้อมูลข่าวสารมากมาย การเลือกรับความรู้ที่มีประโยชน์และไม่ มีประโยชน์ เพื่อนำความรู้ที่มีมาทำให้เกิดการพัฒนาความคิดสร้างสรรค์ของตนเองได้ ซึ่งจากการวิเคราะห์เนื้อหาของรายการโทรทัศน์พบว่ามียุทธศาสตร์โทรทัศน์จำนวน 27 ตอน ที่มีเนื้อหาสอดคล้องกับทักษะทางปัญญา สามารถนำรายการโทรทัศน์ไปใช้ประกอบในการจัดการเรียนการสอนได้ เนื่องจากเนื้อหาของรายการโทรทัศน์มีตัวแบบที่ดีที่คาดว่าจะทำให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้จากการสังเกตตามแนวคิดของบันดูรา (Bandura.1977 ; Bandura.1989 ; Bandura.2001 ; กาญจนา แก้ว เทพ.2554: 175) โดยเนื้อหาของรายการโทรทัศน์จะทำให้ผู้เรียนเห็นแบบอย่างจากตัวละครในเรื่อง การประกอบอาชีพ การเรียน การฝึกซ้อมและการเล่นกีฬา การทำงานเพื่อส่วนรวม การทำงาน

ร่วมกันเป็นทีม รวมถึงการดำเนินชีวิตในด้านต่างๆ ซึ่งมีการสะท้อนให้เห็นถึงการเป็นผู้มีวิจารณญาณ ในการเลือกรับข้อมูลข่าวสาร การวิเคราะห์อย่างมีเหตุผลและเป็นระบบ การวางแผน การพัฒนา การปรับปรุงในเรื่องต่างๆ ซึ่งส่วนใหญ่เป็นไปในทางบวก ทั้งนี้การที่ผู้เรียนได้เห็นแบบอย่างที่ดีในการ ดำเนินชีวิตจากรายการโทรทัศน์ทำให้ผู้เรียนมีโอกาที่จะจดจำแบบอย่างที่ดีที่ได้พบเห็นแล้วนำไป ปฏิบัติในโอกาสและเวลาที่เหมาะสมต่อไปในอนาคต

2.4 ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ ในวิชาความคิด สร้างสรรค์กับนวัตกรรมและเทคโนโลยี มุ่งเน้นให้เกิดทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความ รับผิดชอบ ในการสื่อสารและสร้างความสัมพันธ์ การทำงานร่วมกับผู้อื่นและการอยู่ร่วมกับผู้อื่นอย่าง รับผิดชอบ ซึ่งจากการวิเคราะห์เนื้อหาของรายการโทรทัศน์พบว่ารายการโทรทัศน์จำนวน 1 ตอน ที่ มีเนื้อหาสอดคล้องกับด้านความรู้ สามารถนำรายการโทรทัศน์ไปใช้ประกอบในการจัดการเรียนการ สอนได้ เนื่องจากเนื้อหาของรายการโทรทัศน์มีตัวแบบที่ดีที่คาดว่าจะทำให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้จาก การสังเกตตามแนวคิดของบันดูรา (Bandura.1977 ; Bandura.1989 ; Bandura.2001 ; กาญจนา แก้วเทพ.2554: 175) โดยเนื้อหาของรายการโทรทัศน์จะทำให้ผู้เรียนเห็นแบบอย่างจากตัวละครใน เรื่องการประกอบอาชีพ อย่างรับผิดชอบ การทำงานที่ต้องสื่อสารกับคนในชุมชนเพื่อสร้างชุมชนที่ เข้มแข็ง การเปลี่ยนทัศนคติที่ผิดให้ถูกต้องของคนในชุมชน เพื่อยกระดับคุณภาพชีวิตให้ดีขึ้นพร้อม กับการสร้างจิตสำนึกรับผิดชอบต่อสังคมและสิ่งแวดล้อม ทั้งนี้การที่ผู้เรียนได้เห็นแบบอย่างที่ดีในการ ดำเนินชีวิตจากรายการโทรทัศน์ทำให้ผู้เรียนมีโอกาที่จะจดจำแบบอย่างที่ดีที่ได้พบเห็นแล้วนำไป ปฏิบัติในโอกาสและเวลาที่เหมาะสมต่อไปในอนาคต

3. จากการวิเคราะห์ความคิดเห็นของอาจารย์ผู้สอนที่มีต่อเทคนิคการผลิตรายการโทรทัศน์ที่ คัดเลือกไว้สำหรับใช้ประกอบการเรียนการสอนวิชาความคิดสร้างสรรค์กับนวัตกรรมและเทคโนโลยี พบว่า

3.1 อาจารย์ผู้สอนมีความคิดเห็นต่อเทคนิคการผลิตรายการคนกล้าฝัน ในภาพรวมอยู่ใน ระดับมากที่สุด (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 5.00) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าอาจารย์ผู้สอนมีความคิดเห็น ต่อเทคนิคการผลิตรายการคนกล้าฝันอยู่ในระดับมากที่สุดทุกด้าน

3.2 อาจารย์ผู้สอนมีความคิดเห็นต่อเทคนิคการผลิตรายการเป็นอยู่คือ ในภาพรวมอยู่ใน ระดับมากที่สุด (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 5.00) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าอาจารย์ผู้สอนมีความคิดเห็น ต่อเทคนิคการผลิตรายการเป็นอยู่คืออยู่ในระดับมากที่สุดทุกด้าน

ทั้งนี้แสดงให้เห็นว่ารายการโทรทัศน์ทั้ง 2 รายการ คือรายการคนกล้าฝัน และรายการเป็นอยู่ คือมีเทคนิคการผลิตในเรื่อง ความชัดเจนของเสียง ความชัดเจนของภาพ ความสอดคล้องกันระหว่าง ภาพและเสียง ความต่อเนื่องหรือความราบรื่นของรายการ ความสมจริงของผู้แสดง การจัดมุมกล้อง และความเหมาะสมของฉาก อยู่ในระดับดีมากทุกด้าน (สุทธิ ชัดติยะ.2544: 26) กล่าวได้ว่ารายการ

โทรทัศน์สามารถใช้เป็นสื่อประกอบการเรียนการสอนได้ และคาดว่าจะสามารถดึงดูดความสนใจของผู้เรียนได้เป็นอย่างดี อันเป็นปัจจัยสำคัญประการหนึ่งที่จะทำให้ผู้เรียนบรรลุวัตถุประสงค์ในการเรียนในวิชาความคิดสร้างสรรค์กับนวัตกรรมและเทคโนโลยี (Davies.1981; อ้างอิงจาก วัลลี จันทเรนทร์. 2547: 24)

4. ผลการวิเคราะห์ความคิดเห็นของนิสิตที่มีต่อรายการโทรทัศน์ที่ใช้ในการจัดการเรียนการสอนรายวิชาความคิดสร้างสรรค์กับนวัตกรรมและเทคโนโลยี

4.1 ผลการวิเคราะห์ความคิดเห็นของนิสิตที่มีต่อรายการคนกล้าฝันและรายการเป็นอยู่ คือ มีรายละเอียดดังนี้

ผลการวิเคราะห์ความคิดเห็นของนิสิตที่มีต่อการดูรายการคนกล้าฝัน ตอนนักฝันแห่งภูเขา ตอนลายเสือลายฝัน ตอนสูตรปรุงฝัน ตอนฝันไกลกระเป๋าท้ายระดับโลก ตอนจิ้งหะขยับฝัน ตอนแบกเป้ตะลุยฝัน ตอนร้านฝันสร้างเอง ตอนคู่ขวัญกาแฟไทย ตอนร้านฝันไอศกรีมโฮมเมด ตอนธุรกิจฝันระดับโลก และรายการเป็นอยู่คือ ตอนสมบุญ กริ่งไกร ตอนคเชนทร์ วงศ์แหลมทอง ตอนฮีโร่กะลิมวิภูวัฒน์ ตอนนวลพล อารัมรัตนฤทธิ์ ตอนกัญญารัตน์ โฆษะวิสุทธิ ตอนนิรุตติ กรสวนสมบัติ ตอนจิตต์สิงห์ สมบุญ ตอนที่ปรกร วุฒิพิทยามงคล ตอนณัฏฐ์ รักษ์ชนะ ตอนปรพล ทองชุนิตย์มาประกอบในการจัดการเรียนการสอน โดยภาพรวมผู้เรียนมีความคิดเห็นอยู่ในระดับดี กล่าวคือ ผู้เรียนมีความเห็นว่ารายการโทรทัศน์ที่ใช้ประกอบการจัดการเรียนการสอนในหัวข้อต่างๆ นั้นมีความสอดคล้องกับเนื้อหาที่เรียน มีความน่าสนใจ มีเนื้อหาที่เข้าใจง่ายไม่ซับซ้อน มีความทันสมัย เหมาะสมกับวัยของผู้เรียน และมีความเห็นว่าการรายการโทรทัศน์มาใช้ประกอบการเรียนการสอนทำให้เข้าใจเนื้อหาที่เรียนได้อย่างชัดเจน ทำให้เข้าใจเนื้อหาที่เรียนรวดเร็ว ทำให้เชื่อมโยงเนื้อหาให้เข้ากับสถานการณ์จริงได้มากขึ้น อีกทั้งยังทำให้บรรยากาศการเรียนไม่น่าเบื่อ และช่วยกระตุ้นให้เกิดการคิดวิเคราะห์เนื้อหาที่เรียนได้ดี แสดงให้เห็นว่าการรายการโทรทัศน์ที่ถูกคัดเลือกมาแล้วว่ามีความสอดคล้องกับเนื้อหาที่เรียนมาใช้ประกอบการจัดการเรียนการสอนนั้นมีความสำคัญอย่างยิ่งและเป็นส่วนสำคัญที่ช่วยกระตุ้นให้ผู้เรียนมีความสนใจในเนื้อหาซึ่งจะช่วยส่งเสริมให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้และ มีความเข้าใจในเนื้อหา ตลอดจนสามารถเชื่อมโยงเนื้อหาที่เรียนกับสถานการณ์ต่างๆ ที่เกิดขึ้นในชีวิตประจำวันได้ อันเป็นปัจจัยสำคัญประการหนึ่งที่จะทำให้ผู้เรียนบรรลุวัตถุประสงค์ในการเรียนในวิชาความคิดสร้างสรรค์กับนวัตกรรมและเทคโนโลยีได้เป็นอย่างดี (Davies.1981; อ้างอิงจาก วัลลี จันทเรนทร์. 2547: 24 ; Noel & Leonard.1962: 26-28 ; จันทรฉาย เติมียาคาร. 2533: 7-9) ดังนั้นการคัดเลือกรายการโทรทัศน์ที่มีความสอดคล้องกับเนื้อหาที่เรียนมาใช้ประกอบในการจัดการเรียนการสอนจึงมีความจำเป็นอย่างยิ่ง และผู้สอนควรให้ความสำคัญในเรื่องนี้มากเป็นพิเศษเพื่อส่งเสริมให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ในห้องเรียนมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลมากที่สุด

4.2 ผลการวิเคราะห์ความคิดเห็นของนิสิตที่มีต่อเทคนิคการผลิตรายการคนกล้าฝันและรายการเป็นอยู่คือ มีรายละเอียดดังนี้

ผลการวิเคราะห์ความคิดเห็นของนิสิตที่มีต่อเทคนิคการผลิตรายการคนกล้าฝัน ตอนนักฝัน แห่งภูผา ตอนลายเสือลายฝัน ตอนสูตรปรุงฝัน ตอนฝันไกลกระเป๋าทหารระดับโลก ตอนจังหวะขยับฝัน ตอนแบกเป้ตะลุยฝัน ตอนร้านฝันสร้างเอง ตอนคู่ขวัญกาแฟไทย ตอนร้านฝันไอศกรีมโฮมเมด ตอนธุรกิจฝันระดับโลก และรายการเป็นอยู่คือ ตอนสมบุญ กริ่งไกร ตอนคเชนทร์ วงศ์แหลมทอง ตอนอิโรกะ ลิมวิภูวัฒน์ ตอนนพพล อารังรัตนฤทธิ์ ตอนกัญญารัตน์ โฆษะวิสุทธิ ตอนนิรุติ กรุสวนสมบัติ ตอนจิตต์สิงห์ สมบุญ ตอนที่ปรกร วุฒิพิทยามงคล ตอนณัฏฐ์ รักษ์ชนะ ตอนปรพล ทองขุนิตย์ มาประกอบในการจัดการเรียนการสอน โดยภาพรวมผู้เรียนมีความคิดเห็นอยู่ในระดับดี กล่าวคือ รายการโทรทัศน์ทั้ง 2 รายการมีเทคนิคการผลิตในเรื่อง ความชัดเจนของเสียง ความชัดเจนของภาพ ความสอดคล้องกันระหว่างภาพและเสียง ความต่อเนื่องหรือความราบรื่นของรายการ ความสมจริงของผู้แสดง การจัดมุมกล้อง และความเหมาะสมของฉาก อยู่ในระดับดีหรือดีมากทุกด้าน (สุทธิขัตติยะ.2544: 26) กล่าวได้ว่ารายการโทรทัศน์สามารถใช้เป็นสื่อประกอบการจัดการเรียนการสอนได้ และคาดว่าจะสามารถดึงดูดความสนใจของผู้เรียนได้เป็นอย่างดี อันเป็นปัจจัยสำคัญประการหนึ่งที่จะทำให้ผู้เรียนบรรลุวัตถุประสงค์ในการเรียนในวิชาความคิดสร้างสรรค์กับนวัตกรรมและเทคโนโลยีได้เป็นอย่างดี (Davies.1981; อ้างอิงจาก วลลิ จันทเรนทร์.2547: 24)

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะเชิงนโยบายและข้อเสนอแนะในการปฏิบัติ

1. ในการจัดการเรียนการสอนวิชาความคิดสร้างสรรค์กับนวัตกรรมและเทคโนโลยี ของสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ควรนำรายการโทรทัศน์ที่น่าเสนอผ่านองค์การกระจายเสียงและแพร่ภาพสาธารณะแห่งประเทศไทยที่มีเนื้อหาสอดคล้องกับจุดมุ่งหมายของรายวิชา เช่น รายการคนกล้าฝัน และรายการเป็นอยู่คือ ฯลฯ หรือในอนาคตอาจจะมีรายการโทรทัศน์รายการอื่นๆ ที่มีเนื้อหาที่สอดคล้องกับรายวิชาดังกล่าวมาใช้ประกอบการจัดการเรียนการสอน เนื่องจากทำให้ผู้เรียนมีโอกาสได้รับสื่อการเรียนรู้ที่หลากหลายและมีความน่าสนใจ อันเป็นปัจจัยสำคัญที่จะทำให้การจัดการเรียนการสอนในชั้นเรียนมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลอย่างสูงสุด

2. องค์การกระจายเสียงและแพร่ภาพสาธารณะแห่งประเทศไทย ควรสร้างสรรค์รายการโทรทัศน์ที่มีเนื้อหาสาระที่เป็นประโยชน์และมีเนื้อหาที่น่าสนใจ กระตุ้นให้ชวนติดตาม เพื่อส่งเสริมให้เด็ก เยาวชน และประชาชนในช่วงวัยต่างๆ ได้รับความรู้ ความเข้าใจ ประสบการณ์ที่ดี และมีเจตคติในเชิงบวก โดยเฉพาะในเรื่องการส่งเสริมการออกแบบชีวิตประจำวันและการทำงานอย่างสร้างสรรค์ และมีคุณธรรมจริยธรรมที่ดี เพื่อพัฒนาให้เด็ก เยาวชน และประชาชนทั่วไปเป็นคนดี มุ่งทำประโยชน์เพื่อสังคม

ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

1. ในการวิจัยครั้งนี้ทำการวิเคราะห์เนื้อหาของรายการโทรทัศน์ที่นำเสนอผ่านองค์การกระจายเสียงและแพร่ภาพสาธารณะแห่งประเทศไทยเท่านั้นไม่ได้ทำการวิเคราะห์จากองค์กรอื่นๆ หรือสถานีโทรทัศน์ช่องอื่นๆ ดังนั้นหากมีการวิจัยครั้งต่อไปควรศึกษารายการโทรทัศน์จากช่องอื่นๆ เพิ่มเติมด้วย เนื่องจากอาจจะมีรายการโทรทัศน์จากช่องอื่นๆ ที่สามารถนำมาใช้ในการจัดการเรียนการสอนวิชาความคิดสร้างสรรค์กับนวัตกรรมและเทคโนโลยีได้เช่นกัน

2. ในการวิจัยครั้งนี้ทำการวิเคราะห์เนื้อหาของรายการโทรทัศน์ที่นำเสนอผ่านองค์การกระจายเสียงและแพร่ภาพสาธารณะแห่งประเทศไทยเพียง 2 รายการเท่านั้น ไม่ได้ทำการวิเคราะห์จากรายการอื่นๆ ดังนั้นหากมีการวิจัยครั้งต่อไปควรศึกษารายการโทรทัศน์รายการอื่นๆ เพิ่มเติม เนื่องจากอาจจะมีรายการโทรทัศน์อื่นๆ ที่สามารถนำมาใช้ในการจัดการเรียนการสอนวิชาความคิดสร้างสรรค์กับนวัตกรรมและเทคโนโลยีได้เช่นกัน

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

- กมล เวียสุวรรณ; และ นิตยา เวียสุวรรณ. (2539). แนวคิดการพัฒนาสื่อการเรียนการสอนและ
แนวทางในการจัดตั้งศูนย์วิทยบริการด้านนวัตกรรมและเทคโนโลยีทางการศึกษาสำหรับสายงาน
ด้านมัธยมศึกษา. พิมพ์ครั้งที่ 1. กรุงเทพฯ: บริษัท ดันอ้อแกรมมี จำกัด.
- กาญจนา แก้วเทพ. (2552). การวิเคราะห์สื่อ: แนวคิดและเทคนิค. พิมพ์ครั้งที่ 1. กรุงเทพฯ:
ห้างหุ้นส่วน จำกัด ภาพพิมพ์.
- _____. (2554). สื่อสารมวลชน: ทฤษฎีและแนวทางการศึกษา. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพฯ:
ห้างหุ้นส่วน จำกัด ภาพพิมพ์.
- กาญจนา แก้วเทพ; และ นิคม ชัยชุมพล. (2555). คู่มือสื่อใหม่ศึกษา. กรุงเทพฯ: ห้างหุ้นส่วนจำกัด
ภาพพิมพ์.
- จันทร์ฉาย เตมีयाการ. (2533). การเลือกใช้สื่อทางการศึกษา. กรุงเทพฯ โอเดียนสโตร์.
- จำรอง เงินดี. (2551). จิตวิทยาสังคม (Social Psychology). กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์ โอเดียนสโตร์.
- ฉลองชัย สุขวัฒน์บุรณ์. (2528). การเลือกและการใช้สื่อการสอน. ภาควิชาเทคโนโลยีการศึกษา
มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- ดวงเดือน พันธุมนาวิน. (2544). ตำราชั้นสูงทางจิตวิทยาและพฤติกรรมศาสตร์: ทฤษฎีต้นไม้อจริยธรรม
การวิจัยและการพัฒนาบุคคล. กรุงเทพฯ: โครงการส่งเสริมเอกสารวิชาการ สถาบันพัฒนาบริหาร
ศาสตร์.
- พระพรหมคุณาภรณ์ (ป.อ.ปยุตโต). (2552). การศึกษาทั่วไปเพื่อพัฒนามนุษย์. เอกสารประกอบการ
สอนวิชา มคอ 151. กรุงเทพฯ: สำนักนวัตกรรมการเรียนรู้ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. (2552). หลักสูตรหมวดวิชาศึกษาทั่วไป มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
(หลักสูตรปรับปรุง 2552). มหาวิทยาลัยฯ.
- วัลลี จันทเรนทร์. (2547). คู่มือการเลือกใช้และผลิตสื่อการเรียนการสอน. กรุงเทพฯ: สำนักเทคโนโลยี
การศึกษา. มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- สมโภชน์ เอี่ยมสุภาษิต. (2556). ทฤษฎีและเทคนิคการปรับพฤติกรรม (Theories and Techniques in
Behavior Modification). พิมพ์ครั้งที่ 8. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สิทธิโชค สรานุสันติกุล. (2546). จิตวิทยาสังคม: ทฤษฎีและการประยุกต์ใช้ (Social Psychology:
Theories and Applications). กรุงเทพฯ: บริษัท ซีเอ็ดดูเคชั่น จำกัด.
- สุภางค์ จันทวานิช. (2547). “การวิจัยเชิงคุณภาพ” ในสถิติและการวิจัยสื่อสารมวลชน. พิมพ์ครั้งที่ 18.
กรุงเทพ: สำนักพิมพ์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.

- สุทธิ ชัดติยะ; และคนอื่นๆ. (2544). *การประเมินและการวิเคราะห์รายการโทรทัศน์ จำนวน 8 รายการ ของสถานีวิทยุโทรทัศน์แห่งประเทศไทย ช่อง 11 กรมประชาสัมพันธ์ ทวีธาภิเษกจักร*. กรุงเทพฯ: ฝ่ายแผนงานและประสานงาน กลุ่มงานออกแบบและสร้างรายการ ส่วนผลิตรายการ สถานีวิทยุโทรทัศน์แห่งประเทศไทย กรุงเทพมหานคร.
- _____. (2548). *รายงานการวิจัยการประเมินผลรายการโทรทัศน์ 15 รายการ ของ สถานีวิทยุโทรทัศน์แห่งประเทศไทย ช่อง 11 กรมประชาสัมพันธ์*. กรุงเทพฯ: ฝ่ายแผนงานและประสานงาน กลุ่มงานออกแบบและสร้างรายการ ส่วนผลิตรายการ สถานีวิทยุโทรทัศน์แห่งประเทศไทย กรุงเทพมหานคร.
- สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษาแห่งชาติ. (2552). *กรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2552*. กรุงเทพฯ.
- ศิริพงศ์ พยอมแย้ม. (2533). *การเลือกและการใช้สื่อการเรียนการสอน*. กรุงเทพฯ: โอ.เอส. พรินติ้ง เฮาส์.
- เอกวิทย์ แก้วประดิษฐ์. (2545). *เทคโนโลยีการศึกษา : หลักการและแนวคิดสู่ปฏิบัติ*. กรุงเทพฯ: การกิจผลิตเอกสารและตำรา กลุ่มงานส่งเสริมและประกันคุณภาพการศึกษา มหาวิทยาลัยทักษิณ.
- Bandura, A. (1977). *Social Learning Theory*. Englewood Cliffs, NJ: Prentice-Hall.
- _____. (1989). *Social Cognitive Theory*. Annals of Child Development. pp. 1 - 60.
- _____. (2001). *Social Cognitive Theory of Mass Communications*. In J. Bryant, & D. Zillman (Eds.). *Media effects: Advances in Theory and Research*. 2nd ed. pp. 121 - 153. Hillsdale, NJ: Lawrence Erlbaum.
- Bloom, B.; et al. (1984). *Evaluation to improve learning*. New York: McGraw - Hill.
- Guilford, J.P. (1967). *The Nature of Human Intelligence*. McGraw-Hill, Book Company.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก
แบบบันทึกการวิเคราะห์เนื้อหาของรายการโทรทัศน์

แบบบันทึกการวิเคราะห์เนื้อหาของรายการโทรทัศน์

CODE _____
ชื่อ-นามสกุลผู้บันทึก _____
ข้อมูล _____

1. ชื่อรายการ	
2. ชื่อตอน	
3. รหัสตอน	
4. ประเภทรายการ	
5. วันและเวลาออกอากาศ	วันออกอากาศ _____ เวลาออกอากาศ _____
6. สรุปเนื้อหา (ระบุคำสำคัญ)	ระบุรายละเอียด.....เขียน ให้สรุปให้สั้น + เข้าใจง่ายที่สุด / ขยายความจากข้อตอนเพื่อให้เข้าใจว่าตอนนั้นทำให้เกิดผล การเรียนรู้ในเรื่องอะไร
7. รายการโทรทัศน์มีความสอดคล้องกับ รายวิชา มศว 371 หรือไม่	☐ เนื้อหาของรายการโทรทัศน์สอดคล้องกับรายวิชา มศว 371 ☐ เนื้อหาของรายการโทรทัศน์ไม่สอดคล้องกับรายวิชา มศว 371 (จบการวิเคราะห์)
7.1) สอดคล้องกับจุดมุ่งหมายของรายวิชา มศว371 ในข้อใด	ข้อ..... รายละเอียด.....
7.2) สอดคล้องกับหัวข้อที่เรียนในข้อใด	ข้อ..... รายละเอียด.....
8. รายการโทรทัศน์สามารถนำมาใช้พัฒนาผล การเรียนรู้ในด้านใดมากที่สุด (ตามทฤษฎีของ Bloom)	☒ รายการโทรทัศน์สามารถนำมาใช้พัฒนาผลการเรียนรู้ในด้านใดมากที่สุดเรียงลำดับจากอันดับที่ 1 – 3 ☐ 10.1 กลุ่มพุทธิพิสัย(Cognitive Domain) ด้านสมองหรือความนึกคิด (Cognitive Domain) ☐ 10.2 กลุ่มจิตพิสัย(Affective Domain) ด้านจิตใจหรือความรู้สึก (Affective Domain) ☐ 10.3 กลุ่มทักษะพิสัย(Psychomotor Domain) ด้านการปฏิบัติหรือการเคลื่อนไหวร่างกาย (Psychomotor Domain)

9. รายการโทรทัศน์สามารถนำมาใช้เพื่อพัฒนาผลการเรียนรู้ 5 ด้าน ตาม มคอ.ในด้านใดมากที่สุด	☒ รายการโทรทัศน์ที่สามารถนำมาใช้พัฒนาผลการเรียนรู้ในด้านใดมากที่สุดเรียงลำดับจากอันดับที่ 1 - 5 ☐ 11.1 ด้านคุณธรรมจริยธรรม ☐ 11.2 ด้านความรู้ ☐ 11.3 ด้านทักษะทางปัญญา ☐ 11.4 ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ ☐ 11.5 ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข
10. ระบุรายละเอียดของพฤติกรรม / สถานการณ์ที่คาดว่าจะส่งผลทำให้เกิดการเรียนรู้ตามที่ระบุไว้ในข้อ 8 และข้อ 9	ระบุรายละเอียด....
12. ระบุรายละเอียดของพฤติกรรม ที่คาดว่าจะส่งผลทำให้เกิดการเรียนรู้ตามตัวแบบในรายการโทรทัศน์	ระบุ "A (เงื่อนไขที่ทำให้เกิดพฤติกรรมเป้าหมาย)"
	ระบุ "B (พฤติกรรมเป้าหมาย/พฤติกรรมที่แสดงออก)"
	ระบุ "C (ผลที่เกิดขึ้นตามหลังแล้วทำให้พฤติกรรมเพิ่มขึ้น)"

ภาคผนวก ข

แบบสอบถามความคิดเห็นของอาจารย์ผู้สอนที่มีต่อเทคนิคการผลิตรายการโทรทัศน์

แบบสอบถาม

ความคิดเห็นของอาจารย์ผู้สอนที่มีต่อเทคนิคการผลิตรายการโทรทัศน์

■ ชื่อรายการโทรทัศน์/ชื่อ

ตอน _____

คำชี้แจง : ภายหลังจากที่ชมสื่อประกอบการเรียนการสอนแล้ว ขอให้อาจารย์ให้คะแนนเทคนิคการผลิตรายการลงในช่องว่าง

ข้อ	ประเด็น	ดีมาก (5)	ดี (4)	ปานกลาง (3)	น้อย (2)	น้อยมาก (1)
1	ความชัดเจนของเสียง					
2	ความชัดเจนของภาพ					
3	ความสอดคล้องกันระหว่างภาพและเสียง					
4	ความต่อเนื่องหรือความราบรื่นของรายการ					
5	ความสมจริงของผู้แสดง / พิธีกร / ผู้บรรยาย					
6	การจัดมุมกล้อง					
7	ความเหมาะสมของฉาก					

ภาคผนวก ค

แบบสอบถามความคิดเห็นของนิสิตที่มีต่อรายการโทรทัศน์ที่ใช้ในการจัดการเรียนการสอน

แบบสอบถามความคิดเห็นของนิสิตที่มีต่อรายการโทรทัศน์ที่ใช้ในการจัดการเรียนการสอน

หัวข้อที่เรียน _____ ชื่อรายการโทรทัศน์/ชื่อ

ตอน _____

ตอนที่ 1 : ความคิดเห็นที่มีต่อการใช้สื่อประกอบการเรียนการสอน

คำชี้แจง : ภายหลังจากที่ชมสื่อประกอบการเรียนการสอนแล้ว ให้นิสิตตอบคำถามต่อไปนี้โดยทำ

เครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับความรู้สึกของนิสิตมากที่สุด

ข้อ	ประเด็น	เห็นด้วย อย่างยิ่ง (5)	เห็น ด้วย (4)	ไม่ แน่ใจ (3)	ไม่เห็น ด้วย (2)	ไม่เห็น ด้วย อย่างยิ่ง (1)
1	เนื้อหาของสื่อที่ใช้มีความสอดคล้องกับเนื้อหาที่เรียน					
2	เนื้อหาของสื่อที่ใช้มีความน่าสนใจ					
3	เนื้อหาของสื่อเข้าใจง่ายไม่ซับซ้อน					
4	เนื้อหาของสื่อมีความทันสมัย					
5	เนื้อหาของสื่อเหมาะสมกับวัยของผู้เรียน(ตัวนิสิตเอง)					
6	การนำเสนอ มาใช้ ทำให้เข้าใจเนื้อหาที่เรียนได้อย่างชัดเจน					
7	การนำเสนอ มาใช้ ทำให้เข้าใจเนื้อหาที่เรียนได้อย่างรวดเร็ว					
8	การนำเสนอ มาใช้ ทำให้สามารถให้เชื่อมโยงเนื้อหาเข้ากับ สถานการณ์จริงได้มากขึ้น					
9	การนำเสนอ มาใช้ ทำให้บรรยากาศในการเรียน ไม่น่าเบื่อ					
10	การนำเสนอ มาใช้ ช่วยกระตุ้นให้เกิดการคิดวิเคราะห์เนื้อหาที่ เรียนได้ดี					

ตอนที่ 2 : ความคิดเห็นในเรื่องเทคนิคการผลิตรายการ

คำชี้แจง : ภายหลังจากที่ชมสื่อประกอบการเรียนการสอนแล้ว ให้นิสิตให้คะแนนเทคนิคการผลิตรายการลงในช่องว่าง

ข้อ	ประเด็น	ดีมาก (5)	ดี (4)	ปานกลาง (3)	น้อย (2)	น้อยมาก (1)
1	ความชัดเจนของเสียง					
2	ความชัดเจนของภาพ					
3	ความสอดคล้องกันระหว่างภาพและเสียง					
4	ความต่อเนื่องหรือความราบรื่นของรายการ					
5	ความสมจริงของผู้แสดง / พิธีกร / ผู้บรรยาย					
6	การจัดมุมกล้อง					
7	ความเหมาะสมของฉาก					

ภาคผนวก ง

รายชื่อผู้เชี่ยวชาญในการตรวจเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

รายชื่อผู้เชี่ยวชาญในการตรวจเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย มีรายละเอียดดังนี้

ลำดับ	รายชื่อผู้เชี่ยวชาญ	สังกัด
1	รองศาสตราจารย์สมใจ ศิริโชค	สำนักนวัตกรรมการเรียนรู้ มศว
2	รองศาสตราจารย์ ดร. ดุษฎี โยเหลา	สถาบันวิจัยพฤติกรรมศาสตร์ มศว
3	รองศาสตราจารย์ลัดดาวัลย์ เกษมเนตร	สถาบันวิจัยพฤติกรรมศาสตร์ มศว
4	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ประทีป จินนี	สถาบันวิจัยพฤติกรรมศาสตร์ มศว
5	อาจารย์อุษา ศรีจินดารัตน์	สถาบันวิจัยพฤติกรรมศาสตร์ มศว

ประวัติย่อผู้วิจัย

ประวัติคณะผู้วิจัย

หัวหน้าโครงการวิจัย/นักวิจัย

ชื่อ - นามสกุล อ.ดร. พัชรี ปริดาสุริยะชัย

ตำแหน่งปัจจุบัน อาจารย์

หน่วยงานและสถานที่ติดต่อได้สะดวก

ที่อยู่ : สำนักนวัตกรรมการเรียนรู้ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

114 สุขุมวิท 23 เขตวัฒนา กรุงเทพฯ 10110

โทรศัพท์ : 0-2649-5000 ต่อ 12027

อีเมลล์ : patchareep@swu.ac.th

ประวัติการศึกษา

ปริญญาตรี : วิทยาศาสตร์บัณฑิต (เกียรตินิยมอันดับหนึ่ง) สาขาเคมี

มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

ปริญญาโท : วิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาเคมีอินทรีย์ มหาวิทยาลัยมหิดล (หลักสูตรนานาชาติ)

ปริญญาเอก : วิทยาศาสตร์ดุขฎิบัณฑิต สาขาปิโตรเคมี จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

นักวิจัย

ชื่อ - นามสกุล อ.ดร. นฤภัทร ตั้งมันคงวรกุล

ตำแหน่งปัจจุบัน อาจารย์

หน่วยงานและสถานที่ติดต่อได้สะดวก

ที่อยู่ : สำนักนวัตกรรมการเรียนรู้ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

114 สุขุมวิท 23 เขตวัฒนา กรุงเทพฯ 10110

โทรศัพท์ : 0-2649-5000 ต่อ 1154

อีเมลล์ : naruephat@swu.ac.th

ประวัติการศึกษา

ปริญญาตรี : วิทยาศาสตร์บัณฑิต สาขาเคมีอุตสาหกรรม มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

ปริญญาโท-เอก : วิทยาศาสตร์ดุขฎิบัณฑิต สาขาเคมีเทคนิค จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

นักวิจัย

ชื่อ - นามสกุล อ.ดร. ธงชัย แก้วพินิจ

ตำแหน่งปัจจุบัน อาจารย์

หน่วยงานและสถานที่ติดต่อได้สะดวก

ที่อยู่ : สำนักนวัตกรรมการเรียนรู้ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
114 สุขุมวิท 23 เขตวัฒนา กรุงเทพฯ 10110
โทรศัพท์ : 02-664 1000 ต่อ 4619
อีเมลล์ : tkaewphinit@yahoo.com, thongchaika@swu.ac.th

ประวัติการศึกษา

ปริญญาตรี : วท.บ.(ฟิสิกส์), มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี
ปริญญาโท : วท.ม.(ชีวภาพการแพทย์), มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
ปริญญาเอก : ประ.ด. (อณูชีววิทยา), มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

สำนักนวัตกรรมการเรียนรู้
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

114 สุขุมวิท 23 คลองเตยเหนือ เขตวัฒนา กรุงเทพมหานคร
โทร. 02-204-2709 <http://ilc.swu.ac.th>